The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

SZABADSÁG

Beolvadt lapok: Magyar Hiradó, Magyarok Csillaga, Estj Ujság Amerikai Hirlap, Magyar Napilap, Magyar Hirmondó, Californai Magyar Farmer

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában.—Megjelenik minden nap

NO. 292. SZÁM. HARMINCEGYEDIK ÉVFOLYAM Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, péntek, 1922, december 15. THIRTY-FIRST YEAR EGYES SZÁM ÁRA 5 CENT.

Amerikai nő bolsevik fogságban

A baltimorei Harrison asszonyt Csitában letartóztatták s Moszkvába vitték.

A SZOVIET KÉME?

Egy év előtt szabadult ki az egyik moszkvai börtönből.

PEKING, december 13. — A baltimorei Marguerite E. Harrison asszonyt, ahogy Mongoliából Csitába érkezett a bolshevikek letartóztatták, őrizet alatt Moszkvába vitték s ott bebörtönözték. Itt ugy tudják, hogy Mrs. Harrisont állandóan megfigyelték, amióta egy évvel ezelőtt kiszabadult moszkvai fogságából. Egy szoviet kém követte amerikai és távol keleti előadó körutján, hogy az első kinálkozó alkalomkor letartóztathassa.

Mrs. Harrison Lengyelországból szökött be Oroszországba, amikor a lengyelek háborut viseltek a bolshevikek ellen. Célja az volt, hogy első kézből vett információkat szerezzen a szoviet felől. Mint ujságiró utazott Európába s amikor a szoviet megtagadta a beutazási engedélyt, beállt az egyik kieserélésre kerülő fogolyesoportba. Ez 1920. februárjában történt.

Tizennyolc hónapi tartózkodása alatt Mrs. Harrison idejének csaknem felét börtönökben töltötte, ahová kémkedés gyanuja alatt zárták le. Mialatt szabadon volt, segédkezett bizonyos cikkek megirásában és elküldésében, mert állitólag, megegyezése után, arra kötelezte magát, hogy a szoviet részére fog kémkedni. 1921. juliusában Harrison asszony több amerikai fogollyal együtt kiszabadult a moszkvai börtönből, mert az amerikai segélynyujtás árát az amerikai foglyok szabadonbocsátásában szabták meg.

Az Egyesült Államokba való visszatérése után Mrs. Harrison csakhamar előadó körutra indult. Előadásaiban csak dicsérettel emlékezett meg a bólshevikekről és a szoviet kormányformáról, ugy, hogy bizonyos körökben azzal vádolták meg, hogy a szoviet fizetett szolgálatában áll.

Több hónappal ezelőtt visszautazott a Távoli Keletre, nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy folytassa előadásait s tanulmányozza azt a kormányformát, a melyet a szoviet a távol Keleten és Csitában állitott fel. Itt történt meg azután letartóztatása.

KINAI BOYKOTT ANGLIA ELLEN

A kinai diákok zavarokat csinálnak Csungkingban.

CSUNGKING, Szechuan tartomány, Kina, december 13. — Az itteni kinai diákok agitációjára boykott mozgalom indult meg az angolok ellen. A diákok azt állitják, hogy az angolok Yuman tartomány és Burma között egy kerületet jogtalanul elfoglalnak.

Az angolok ellen rendezett egyik tüntető menet során egy angol kereskedőt megtámadtak és bántalmaztak, ugy, hogy a rendőrség volt kénytelen kiszabaditani. A diákok röpcédulákat osztogatnak, amelyek azt hirdetik fel, hogy a washingtoni fegyverzési konferencia garantálta Kina területének sérthetlenségét, azonban az angolok nem veszik tekintetbe ezt és egyszerüen elfoglalnak kinai területeket, ha erre szükségük van.

Az itteni amerikai konzul tagadja, mintha Anglia területeket foglalna el és azt állitja, hogy a boykott csak politikai manőver, amelyiyel az egyik kinai politikai pártcsoport a másikat akarja bosszantani.

VÁLASZ GARYNEK

Elbert H. Gary, a United States Steel Corporation elnöke, egy egyébként optimisztikus hangu nyilatkozatban kikel a korlátokat szabó törvények ellen. Bölcsen és atyáskodva beszél, akárcsak egy tudós, filosófus és barát. Ez az álláspont általában jellemző azokra az emberekre, akik a Gary-féle fontossággal rendelkeznek és az ő korában vannak.

Amit mond, arról azt hisszük, hogy megfelel a valóságnak. "Egy nemzet fejlődésének — mondja a többi között — feltétlenül árt az, ha a törvények bizonyos osztályokat előnyben részesitenek más osztály rovására. A törvény előtt egyenlőség fontos az ipari béke és prosperitás szempontjából. Viszont olyan irányu tendenciával találkozunk, amely a munkásszervezeteket és a farmer organizációkat ki akarja vonni a kormány investigációja alól. Nemcsak, hogy elnézéssel viseltetik irántuk a törvény, hanem feljogositja őket olyan dolgokra, amelyet más polgároknak nem szabad teljesiteniök."

Ez nyugodtnak, logikusnak és megértőnek hangzik. De Mr. Gary nehány lényeges tényről megfeledkezik. Elfeledkezik arról, hogy az üzleti világnak nagyobb befolyása van a törvények megteremtésében, mint a törvényhozó testületnek magának. Amikor a törvények korlátozó erejéről beszél, a kormányhoz és a közönséghez fordul, holott sokkal jobban tenné, ha saját igazgatósági tanácsához fordulna. Azt hisszük, hogy igaza van, de mindaddig, amig az igazság erejét nem alkalmazza saját üzlettársaira is, bölcsességét és filozófus voltát kétségbe kell vonnunk.

Ugy látszik, nem gondol arra, hogy a törvnyek különössége folytán alig van intézmény Amerikában, amely annyi privilégiumot élvezne, mint épen az az intézmény, amelynek ő áll az élén, azaz az acéltrusst. Mr. Gary minden erejével azon van, hogy ezt a rendszert védje és életben tartsa.

A közvélemény, jegyzi meg Gary biró, a legbölcsebb és legokosabb mérvadó az ipari és munkáskérdések megálapitásában. Megint bölcs, okos és barátságos elemezőnek látszik. Viszont szavai nem fedik cselekedeteit. Vegyük csak figyelembe azt, hogy az acéltelepeken még mindig tizenkét óra hosszat dolgoznak naponként a munkások. Egészen bizonyos, hogy a közvélemény ellene van a tizenkét órai munkaidőnek és hogy kegyetlennek és kiméletlennek minősiti. Ezzel szemben Mr. Gary erről a tizenkét órai munkaidőről nem akar lemondani. Már vagy huszonöt éve, hogy a tizenkét órai munkaidő ellen sokan állást foglalnak, de az eredménye az, hogy csak bizonyos esetekben redukálták a munkaórák számát. Miért? Mert Mr. Gary és társai az acéliparban attól tartanak, hogy a munkaidőnek nyolc órára való általános leszállitása árt majd az üzleti haszonnak.

Ha Mr. Gary csakugyan "hard boiled businessman"-nak akarna látszani, s bevallaná, hogy a tizenkét órai munkaidőre azért van szükség, mert ezt az acéltruszt profitja megköveteli, akkor tisztában lennénk azzal, hogy tulajdonképen mit akar. Amit ő azonban voltaképen tesz, ez az, hogy szép szavakat használ, amelyek ellentmondanak cselekedeteinek. Ha csakugyan arról akarja meggyőzni a közvéleményt, hogy filantropikus tanácsaiban őszinte akkor tetteivel kellene igazolnia ezt az álláspontját. Szavak és tettek.

(DETROIT FREE PRESS.)

Javitják a diplomáciai szolgálatot

A külügyminiszter a Roger javaslatot támogatta a ház külügyi bizottsága előtt.

A DIPLOMATÁK FIZETÉSE.

Össze kell olvasztani a diplomáciai és konzuli szolgálatot.

WASHINGTON, december 13. A diplomáciai és konzuli szolgálat ujjászervezésére vonatkozó Rogers javaslatot ma erősen támogatta Hughes külügyminiszter a ház külügyi bizottsága előtt.

A háboru utáni viszonyok, — mondotta a külügyminiszter —, parancsoló szükséggé tették a jelen szervezet általános megjavitását. Hughes hangsulyozottan mutatott rá arra, hogy a diplomáciai szolgálatot nem fizetik meg kellőképen s hogy a követségi titkárok fizetését meg kell javitani, ha a kiválasztás lehetőségeit ki akarják szélesiteni.

Bár a konzuli szolgálatot jobban fizetik, nagyon kevés a kilátás az előhaladásra s igy a külügyminiszter szerint a konzuli testületet gyakran hozzák kisértésbe az üzleti világból érkező ajánlatok.

Hughes a diplomáciai és a konzuli szolgálat összeolvasztására irányuló javaslatot is támogatta és kijelentette, hogy a testületek tagjainak időnkénti kicserélése nagyon hozzájárulna a hatékonyság és a gazdaságosság emeléséhez. A külügyminiszter még a javaslatnak azt a részét méltatta különösképen, amely reprezentációs költségeknek és a kormány tulajdonában levő követségi épületek költségeinek megajánlását sürgeti. A külügyminiszter hive a nyugdijrendszer bevezetésének

Birák előtt Max Harden merénylői

A német rendőrség széleskörü előkészületeket tett a tárgyalásra.

A VÉDELEM ÉRVE.

A harmadik merénylőt nem si került megtalálni.

BERLIN, dec. 13. Most kezdik tárgyalni annak a két embernek a bünügyét, akik merényletet kiséreltek meg Maximilian Harden, a hires német iró és publicista ellen. A bünügyalás során olyan jelenetek játszódnak le, amilyenek akkor szoktak lefolyni, amikor például Kentuckyban egy-egy családi vérbosszu bünperét tárgyalják.

A rendőrség gondos előkészületeket tett esetleges tüntetések megakadályozására és az összes megjelenteket megmotozta.

A birósági palotát a biciklis rendőröknek háromszoros sorfala vette körül kivülről és bent is igen sok rendőr tartózkodott.

A vádlottak: Herbert Weinhardt és Albert Grenz. Akik felbujtották, mindeniknek három és fél dollár márkábani ellenértékét igérték és később ujabb tiz dollárt. Harden maga a harmadik támadóját is felismerte egy volt katonatiszt személyében, akit azonban nem sikerült elfogni.

A védelem azt akarja bebizonyitani, hogy a vádlottak nem akarták megölni Hardent, hanem csak megleckéztetni és ilyképpen megakadályozni azt, hogy Amerikába tervezett utját lefolytassa.

Kegyetlen lincselés Texasban

A lincselés áldozata ellen csak közvetett volt a bizonyiték.

EZER EMBER NÉZTE.

A városban még most is nagy az izgalom.

STREETMAN, Texas, dec. 13. — Egy feldühödött tömeg tegnap délután agyonlőtte a huszonöt éves George Gay nevü négert, akit elfogtak az alatt a vád alatt, hogy egy fiatal fehér leány ellen erőszakos lekményt követett el.

A néger gyilkosai a holttestet otthagyták egy pataknak a fenekére láncolva. A lincselés nyomán nagy az izgalom az egész városban.

A városi és a megyei hatósági közegek délfelé konferenciát tartottak, amelynek során abban egyeztek meg, hogy a foglyot csak ugy helyezhetik biztonságba, ha Fairfieldbe átszállitják. Amikor a négert kihozták a börtönéből, vagy kétszázötven automobil állt sorban a börtön előtt.

Az uton azután, amikor a patakhoz értek, hirtelen megtámadták a sheriffeket, elvették tőlük a foglyot. A sheriffeket őrizetben tartották, mialatt a négert a patakban levő egyik fához kötötték és szitává lőtték. A lincselésnek vagy ezer szemtanuja volt.

A hatósági közegek szerint a szerencsétlen néger ellen csak közvetett bizonyitékok merültek fel, amennyiben a fehér leány nem birta benne felismerni a támadóját.

A PROGRESSZIVEK PROGRAMMPONTJAI

A clevelandi konferencia meg állapitotta a főbb pontokat.

CLEVELAND, O., dec. 13. — A progresszivek itteni konferenciája a következő programmpontokat fogadta el:

Először: Az Esch-Cumminsféle vasuti törvény megváltoztatása és a vasutvonalaknak a nép érdekében való vezetése. Ugyancsak a nép érdekében a vizierőnek nyilvános ellenőrzése.

Másodszor: Küzdelem abban az irányban, hogy a kongresszus változtassa meg a szövetségi legfelső birósággnak azt a jogát, hogy a törvényhozás által elfogadott törvényeket alkotmányelleneseknek mondhassa ki.

Harmadszor: Küzdelem abban az irányban, hogy a köztársaság elnökét és alelnökét a nép közvetlenül válassza meg és, hogy a közvetlen elnökválasztás rendszerét az összes államok elfogadják.

Negyedszer: Küzdelem a Norris-Sinclair törvényjavaslat elfogadtatása érdekében, amely javaslat azt célozza, hogy a farmer többet kaphasson a termelvényeiért, viszont a fogyasztó kevesebbet legyen kénytelen fizetni ugyanazokért.

Ötödször: A nagy jövedelmek és örökségek fokozott megadóztatása, bónusz fizetése a katonáknak a fokozatos jövedelmi adók jövedelméből.

Hatodszor: A nők minimális munkabérének t ö r v é n y szerü megállapitása. Egyenlő jogok a nőknek és férfiaknak. A jelenlegi társadalmi, gazdasági és politikai szinvonal felemelése.

Az ezeken kivüli programmpontok megállapitására a megválasztott végrehajtó bizottságot bizták meg.

ULSTER KORMÁNYZÓJA LETETTE AZ ESKÜJÉT.

BELFAST, december 13. — Abercorn hercege, északi Irhon György király által kinevezett kormányzója letette a hivatali esküt.

EURÓPA CSELEKVÉSRE SZÓLITOTTA FEL AZ AMERIKAI KORMÁNYT

A szövetségesek és Németország diplomáciai képviselői Hughes külügyminiszter elé terjesztették az európai helyzetet s felhivták olyan irányu cselekvésre, amelyet a jelen körülmények között helyesnek itél. — Az amerikai kormány megkiserli az európai bonyodalom megoldását. — A külügyminiszter pontosan figyeli a helyzetet s kész cselekvésre is, ha a körülmények megkövetelik.

WASHINGTON, dec. 13. — Az egész európai helyzetet, a maga sulyos komolságában az amerikai kormány elé terjesztették.

Az előterjesztést a szövetségesek és Németország diplomáciai képviselői tették meg, akik a kormányt tájékoztatták a legujabb európai események felől s ugyanakkor felhivták az Egyesült Államok kormányát, hogy cselekedjék olyan értelemben, ahogy azt jónak látja.

A jelenlegi rendkivül jelentős helyzet képét a következő tények formálják ki:

Közvetlenül a londoni konferencia bukása után Geddes, Anglia washingtoni követe, londoni utasitások alapján az amerikai kormány elé terjesztette az egész helyzetet.

Geddes nagykövet és Hughes külügyminiszter tanácskozásai után kitudódott, hogy a német kormány értesitette a külügyminisztert azokról a javaslatokról, amelyeket Németország intézett Bonar Law miniszterelnökhöz s amelyeket a szövetséges miniszterelnökök londoni konferenciájukon ténylegesen elvetettek.

Kétségtelen, hogy a londoni konferencia csődje és a Ruhr vidék fenyegető francia megszállása következtében Németország formális kérést is fog intézni az amerikai kormányhoz.

A Fehér Ház nyilvánosságra hozta, hogy az amerikai kormány megkisérli az európai problémák kibogozását, bár a kormányszónok ugy nyilatkozott, hogy az elnök nem fedheti fél követendő lépések pontos részleteit.

Tudott dolog, hogy Hughes külügyminiszter pontosan figyeli az egész helyzetet s kész a cselekvésre is, ha a körülmények ugy kivánják.

Kitudódott, hogy Harding elnök és kormánya mai tanácskozásaikon kiterjeszkedtek az ó-világ ügyeire is.

PÁRIS, dec. 13. — Washingtoni táviratok érkeztek ide, amelyeknek értelmében az amerikai kormány megvitatta az európai helyzetet. E táviratok alapján olyan hiresztelések terjedtek el széles körben, hogy az amerikai kormány fontolóra veszi az európai beavatkozásának körülményeit.

A félhivatalos francia álláspont e tudósitásokkal szemben a következőképen alakult ki:

"Ha az Egyesült Államok kinyilatkoztatja pontos szándékait, — akkor rendben van. De ezeknek a szándékoknak nem szabad tagadó értelmüeknek lenniök, ahogy ez eddig történt. Ha positiv elemeket vinne be az európai probléma megoldásába, ugy valóban érdekes volna, emlékeztetni kell azonban arra, hogy gyorsaságra van szükség a jelen válságban."

A londoni konferenciának elnapolását Poincare miniszterelnök ma azzal magyarázta, hogy az utolsó három nap folyamán nem volt elegendő idő a helyzetet minden szempontból vizsgálat alá venni s hogy Bonar Law más irányu elfoglaltsága miatt nem szentelhetett több időt ennek a kérdésnek.

Mindegyik megbizott, hangzik tovább a magyarázat, kifejtette szempontjait a jóvátétel kérdésében, de nem volt elég idő ahhoz, hogy a megegyezés minden lehetőségét kiaknázzák. A megoldás egyetlen lehetősége közben, ugy látszik, Amerika kezében nyugszik.

A francia megbizottak hétfőn este ugy nyilatkoztak, hogy az olasz delegátusokat a maguk oldalára forditották, kivéve Mussolini miniszterelnököt, aki nem járult hozzá ahhoz, hogy a franciák megszálljják a Ruhr vidéket.

Az elnapolásról szóló hivatalos nyilatkozat a következőképen hangzik:

"A négy miniszterelnök gondosan megvizsgálta a jóvátétel és az európai szövetségközi adósságok kettős kérdését, amelyek kapcsolatban vannak egymással.

"Az előzetes jóvátételi egyezményre vonatkozó német javaslatot szintén megvizsgálták és egyhangulag elfogadhatatlannak találták.

"A rendelkezésre álló idő alatt a miniszterelnököknek nem sikerült végleges megállapodásra jutniok s nem sikerült szabályozniok a kérdéssel kapcsolatos bonyolódott problémákat."

"Ilyen körülmények között a miniszterelnökök elhatározták, hogy tanácskozásaikat január másodikán Párisban fogják folytatni előzetes gyülés formájában a teljes konferencia megnyitása előtt."

Poincare miniszterelnök hétfőn este ugy nyilatkozott, hogy egészen bizonyos abban, hogy ha Párisban sem sikerül megállapodásra jutni, az még semmiképen sem fogja az ántánt felbomlását jelenteni, amint minden előző angol kormányzat alatt azt jelentette volna. Poincare miniszterelnök ezzel a kijelentésével, ugy látszik Lloyd Georgera kivánt oldalvágást mérni.

BERLIN, dec. 13. — Az angol kormány Cuno kancellárhoz intézett jegyzékében ma azt a kérdést vetette fel, hogy a német nagyiparosok garantálnák-e azt a belső kölcsönt, amellyel Németország javaslata értelmében jóvátételi számláját akarja kiegyenliteni.

Biztosra veszik, hogy a kormány válasza tagadó lesz, mert Cuno hadat üzent Stinnesnek, a német ipar koronázatlan királyának.

A kancellár keddi beszédében felelt azokra az ellenvetésekre, amelyeket Stinnes zuditott a kormány jóvátételi javaslatai felé.

LAUSANNE, dec. 13. — A közel keleti konferenciának kapitulációkkal foglalkozó albizottsága ma olyan értelmü határozatot hozott, hogy a Törökországban levő külföldiek s ott müködő külföldi társaságok ugyanazokat a jogokat fogják élvezni, mint maguk a törökök a török törvények alatt.

Még a japánok is, akik pedig nem türik meg a külföldiek tulajdonjogát. Japánban, még ők is jogot nyernek arra, hogy földet vásárolhassanak Törökországban, ha ezt a határozatot valóban beiktatják a javasolt békeszerződésbe.

A határozat közelről érinti az amerikai iskolákat és intézményeket is, amelyeknek nagy kiterjedésü birtokai vannak Törökországban.

A RADIKÁLISOK BUKÁSA MILANÓBAN

A konstitucionalisták fényes győzelmet arattak.

MILANO, dec. 13. — Az itteni városi választások az ugynevezett rekonstrukciósok, vagy konstitucionalisták teljes győzelmével végződtek a szocialisták, maximalisták és kommunisták felett. A győzelem maga pillanatra sem lehetett kétséges, azonban annak óriási arányai mindenkit megleptek.

A választásokon a győztes párt nyolcvanötezer szavazatával szemben a szocialisták negyvenötezer, a maximalisták tizenhétezer, mig a kommunisták mindössze háromezer szavazatot kaptak. Az 1921-iki választásokon sokkalta elkeseredettebb volt a harc, amikor is a konstitucionalisták hetvenezer szavazatával szemben a kommunisták hetvenháromezer szavazatot kaptak.

AMIKOR A KINAI BAJBA KEVEREDIK

Nem engedik partra szállni, habár angol állampolgár. — Az az érv ellene, hogy fajilag kinai — Washington intézkedni fog. — Az ausztráliai milliomos, aki amellett kinai. Kedélyesen fogja fel a dolgot.

SAN FRANCISCO, dec. 13. — William Yonson Lee nagykereskedő és amellett milliomos, ami a legtöbb esetben egyre megy, Ausztráliában. Ma San Franciscóba érkezett s meggyült a baja a bevándorlási hatóságokkal.

Lee azzal a megbizatással érkezett az Egyesült Államokba, hogy egy millió dollár értékü üzletet bonyitsón le. Hivatalos okmányokkal el volt látva, sőt ajánlólevele volt Sidney polgármesterétől is.

Mindezek azonban nem segitett rajta. Lee kinai származásu, viszont angol polgár. A bevándorlási hatóságok angol polgári voltát nem vették figyelembe, csak azt, hogy kinai, s kijelentették, hogy csak abban az esetben engedik partra szállani, ha erre vonatkozólag engedélyt kapnak Washingtonból.

Lee jókedvvel fogta fel a dolgot.

— Nem lepődöm meg ezen — mondotta — csak az a véleményem, hogy olyan kikötőben, mint amilyen San Francisco, kellene olyan hatáskörrel felruházott hivatalnoknak lennie, aki ebben az ügyben intézkedhetne. A hivatalnokokat nem birálom meg, mert igazán udvariasan bántak velem.

Sikertelen a moszkvai konferencia

A moszkvai lefegyvezési konferencia tanácskozásait félbeszakitották.

A LENGYEL HADSEREG.

Az oroszok nem fogadták el a lengyel javaslatot.

MOSZKVA, december 13. — Kelet-Európa népeinek lefegyverzési konferenciáját ma félbeszakitották, mert az oroszok nem fogadták el azokat a számokat, amelyekre a lengyelek hadseregük számát korlátozni kivánták. A konferencián Oroszország, Lengyelország, Esztország, Lettország és Litvánia megbizottai vettek részt.

A konferencia válságát az orosz megbizottak idézték elő, akik azzal vádolták meg a lengyeleket, hogy csupán "büvészkednek" a számokkal s nem voltak hajlandók elfogadni a lefegyverzésnek fokozatos végrehajtását.

Lengyelország hozzájárult ahhoz, hogy hadseregének létszámát 25 százalékkal leszállitja, de a jelen létszám alapján, amely 373,000 embernek felel meg. — Radziwill Ferdinand herceg, a lengyel megbizott ezen az alapon azt javasolta, hogy Lengyelország hadseregét 280.000 főnyire csökkentsék. A herceg emellett olyan tervet terjesztett elő, a melynek értelmében a konferencián szereplő országokból kiküldött bizottságok később évenként előzetes gyülés formájában a teljes konferencia megnyitása előtt, a további lefegyverzés korlátait.

Maxim Litvinoff, az orosz delegatus, a konferencia feje, azonban kijelentette, hogy a csökkentés elégtelen, hogy erélyesebb csökkentésekre van szükség. különösen a résztvevő országok állandó háztartásának megjavitása szempontjából. Litvinoff kijelentette, hogy Oroszország mindenáron biztositani akarja a konferencia sikerét s hogy megfeleljen a lengyel javaslatoknak, hozzájárult a vörös hadseregnek 600.000 emberre való leszállitásához. — Litvinoff rámutatott arra is, hogy a lengyelek számitásának alapjául vett 373.000 ember nem felel meg annak a jelentésnek, amelyet Lengyelország a népszövetséghez intézett jelentésében, tavaly juliusban beismert. E jelentés szerint a lengyel hadsereg mindössze 293.000 emberből állana.

A konferencia előzőleg teljes mértékben megegyezett egy szerződésben, amely a támadó szellem kizárásáról és egy döntőbiróság felállitásáról gondoskodik.

100 HALOT ÉS SEBESÜLT A CUKOR GYÁRBAN.

HAVANA, december 13. — Száz munkás vesztette életét, vagy szenvedett sulyosabb sérülést Camaguey közelében az Estrella cukormalomban történt kazánrobbanás következtében. — Idéáig tizenhárom holttestre találtak és negyven sérültet vettek ápolás alá. Az áldozatok legnagyobb része spanyol.

A KORMÁNYZÓ ELLENI PERT ELUTASITOTTÁK.

OXFORD, Miss., dec. 13. — Miss Frances Birchead 100,000 dolláros perében Lee M. Russell kormányzó ellen az esküdtek az alperes javára döntöttek. Az ügyet 5.40-kor tették le az esküdtek kezébe, akik alig 28 pere alatt meghozták döntésüket. Kihirdetésénél egyik fél sem volt jelen, csak a biró, néhány birósági tisztviselő és ujságtudósitó volt a teremben.

AUTÓBALESET FOLYTÁN 215 FONTOT HIZOTT.

KANSAS CITY, december 13. — Mrs Loren Caldwell 50.000 dolláros kártéritési pert indított autóbalesetből kifolyólag, mivel azóta 215 fontot hizott. Jelenlegi testsulyát 375 fontra teszi.

Minden előfizetőnknek joga van egy Naptárt küldetni az óhazába és ezért sem számitunk többet, a szállitási és csomagolási költséggel együtt HUSZONÖT centnél.

MEGJELENT már a Szabadság 1923-dik esztendei Naptára, mely ragyogó szinekben nyomtatott, müvészi képeivel, páratlanul gazdag tartalmával az idei karácsony legnagyobb szenzációja.

MÁR megkezdjük a postai széjjelküldést és minden előfizetőnknek, a ki nincs hátralékban és beküldötte a 25 cent szállitási költséget, rövidesen kezei között lesz A NAPTÁR

Ha hátralékban van előfizetésével, azonnal rendezze. Ha nem küldötte még be a 25 cent csomagolási és szállitási költséget, küldje be azonnal, hogy utnak indithassuk a Naptárt.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty first year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation Col. Andrew Cherna, President; B. K. Cherna, Sec'y-Treas)

Founded by: E. T. Kohányi — Alapította: Kohányi Tihamér

Editor: Col. ANDREW CHERNA.

Edited and Published at — Szerkesztőség és kiadóhivatal
700—702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 3536, Cuy. Central 1231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre: $4.00; félévre: $2.00 — Külföldre: egész évre $8.00; félévre: $4.00. — Cleveland városában egész évre: $6.00; félévre: $3.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: $4.00; half year: $2.00. — Foreign countries: one year: $8.00; half year: $4.00. — Cleveland one year: $6.00; half year: $3.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

Eastern Office: — New Yorki irodánk címe:
Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

Ismét Poincaré.

A SZÖVETSÉGES miniszterelnökök konferenciája, Londonban, tehát megszakadt. Nem tudtak egymással megegyezni. Még pedig nem tudtak egymással megegyezni egy ember miatt. Nem nehéz kitalálni, hogy ki ez az egy ember — a francia miniszterelnök, Poincaré ur. Azt sem nehéz kitalálni, hogy Poincaré ur miért igyekezett ismét megakadályozni az eredményes munkát. A német kárpótlás miatt.

Poincaré ur, mint eddig mindig, rövidlátásában, elvadult vadságában, nem akart semmiféle olyan tervre hallgatni, amelynek célja és eredménye ne az legyen, hogy Franciaországnak katonai hatalmat, erőt, biztositson Németország felett. Azt természetesen nem akarja, vagy nem tudja tudomásul venni Poincaré ur, hogy egy ilyen terv csak azt eredményezheti, hogy a német ipar és kereskedelem kerekei teljesen meg fognak állani, pénzügyi állapota még inkább le fog romolni s ennek következtében hogyan teljesitse a békeszerződésben megigért igéreteit.

Hogy a francia miniszterelnök és az a vérszomjas párt, amelynek ő métló exponense, hogyan gondolkodik, arra nagyszerü példa a Londonban tett legutolsó kijelentése. Eszerint — Franciaország nem hajlandó az adósságaiból egy vörös pennyt se törleszteni, mindaddig, amig ő meg nem kapja a pénzét Németországtól. Ugyanakkor azonban igyekszik elzárni minden lehetséget arra, hogy Németország fizethessen neki.

Hogy hol itt a logika — erre csak talán maga Poincaré ur tudna felelni. Ha tudna.

Abban az esetben, ha a többi szövetséges, Anglia, Olaszország, Belgium ugy gondolkoznának, hogy sokkal kedvesebb nekik Németország, mint Franciaország, még érthető lenne valamiképen a dolog. De a helyzet nem ez, mint az itt következő hivatalos kommüniké igazolja:

"Az a tervezet, amelyet a kárpótlás előzetes törlesztésére vonatkozólag a német kancellár beterjesztett, megvizsgáltatott és elégtelennek találtatott."

Ennél kétségtelenebbül a szövetségesek nem tudják megmutatni, hogy teljesen együtt éreznek Franciaországgal. A szövetségesek kétségtelenül beigazolják, hogy épen annyira kivánják a német kártérités ügyének elintézését, mint a franciák — mint Poincaré ur.

Ellenben, hogy a szövetségesek ne tudjanak Németországgal valami megállapodásra jutni, annak nem Németország szegül ellent, hanem Poincaré ur.

Poincaré ur kijelentette Bonar Law, az angol miniszterelnök előtt, hogy az európai állapot reorganizálásának tervéhez okvetlenül szükséges az — ennek a tervnek elengedhetetlen része — hogy Anglia elengedje Franciaországnak a tartozását.

A szövetségesek jóindulatát azonban, Franciaországgal szemben ,semmi se bizonyitja jobban annál, mint, hogy Bonar Law még ebbe is hajlandó lenne belemenni. Egy feltétel mellett. Ha az európai rekonstrukcióba Franciaország Németországot is beleérti és ennek következtében sokkal leniensebb magatartást tanusit vele szemben, mint eddig, ami a kárpótlás megfizetését illeti.

Erre a humánus felfogásra Poincaré urnak az a felelete, hogy a Ruhr mentén és a Rajna mentén meg kell maradnia a francia katonai kontrollnak.

Igazán nem kell bővebben magyarázni, hogy ennek a követelésnek a háttere mennyire kegyetlen, mennyire militarista — amit az öreg fogatlan tigris, Clemenceau, annyira igyekezett az amerikaiak fejéből kibeszélni itt-tartózkodása alatt.

Egy ilyen tervnek a keresztülvitelébe a szövetséges miniszterelnökök nem mehetnek bele Poincaré ur és társainak kedvéért.

Ezért nem tudtak most megegyezésre jutni egymással és ezért halasztották el a konferencizásukat január harmadikáig.

Mindenesetre érdekes koincidens, hogy ugyanakkor, mikor Poincaré ur ennyire kertelés nélkül, nyiltan "kijön" Franciaország militarista és imperialista törekvései mellett, Clemenceau épen azt igyekezett elhitetni az amerikai közvéleménnyel, hogy Franciaország egyáltalán nem ilyen irányban dolgozik s hogy az Egyesült Államoknak quasi kötelessége Franciaország segitségére sietni.

Igaz, hogy Clemenceau nem beszélt hivatalosan. De az is bizonyos, hogy a francia nagykövet mindenhová elkisérte és az is bizonyos, hogy egyetlen egy kijelentését sem hazudtolta meg a mai francia kormány. Semmi kétség sem lehet aziránt, hogy Clemenceau Poincaré ur nevében beszélt az Egyesült Államokban.

Hogy hol itt a logika? kérdezhetné ujból az olvasó. Erre ismét csak Poincaré ur tudná megadni a feleletet.

"Akinek fülei vannak a hallásra, az hallja meg"— mondja az Irás.

És Amerikának meg vannak a halláshoz a fülei.

MEGTALÁLTÁK AZ ELTÜNT VAK EMBER HOLTTESTÉT.

PEEBLES, december 13. — William Cline holttestét, helyesebben csontvázát megtalálták Jaybird közelében egy nagyobb gödörben. Világtalan volt, s még julius hó végén tünt el. Valószinüleg elvesztette az utat, s éhhalált szenvedett.

Magyar ujságiró ünneplése

Népi vacsora Kende Géza tiszteletére.

Magyar ujságirót ünnepelték New Yorkban abból az alkalomból, hogy husz évi ujságirói müködése után visszatér szülőhazájába. Kende Gézáról van szó, aki esztendőkön keresztül az Amerikai Magyar Népszava szerkesztője és munkatársa volt s egy ideig a Szabadság szerkesztőségében is dolgozott.

Barátainak és ismerőseinek nagy száma mult vasárnap este a Boulevard vendéglő külön termében összegyült s egy bankett keretében adózott elismeréssel azoknak az érdemeknek, amelyeket Kende Géza, mint az amerikai magyar sajtó lelkes és szorgalmas munkása, két évtizedes müködésén át szerzett.

A felszólalók mind megegyeztek abban, hogy Kende Géza ujságirói rátermettségét ugy használta fel, hogy azzal feltétlenül szolgálatot tett az amerikai magyar közéletnek. Meleg, közvetlen szavakkal emelték ki azokat a nehézségeket, amelyekkel az amerikai magyar ujságirónak, specifikus helyzeténél és munkakörénél fogva, meg kell küzdenie és megállapitották az ünnepeltről, hogy a göröngyös utat nagyszerü tempóban futotta be.

A felszólalók Kende Géza ujságirói kvalitásain kivül kiemelték a szolgálatkész barátra, a jóhumoru, kedélyes emberre vonatkozó tulajdonságokat.

Kende Géza őszinte, lélekből fakadó szavakkal köszönte meg az ünneplést. Szerényen hangsulyozta, hogy az elismerést hangoztató beszédeket nem annyira magára vonatkoztatja, mint általában az amerikai magyar ujságirókra, akiknek munkáját a magyar közönség mind nagyobb érdeklődéssel kiséri és mindinkább megbecsüli. Szavait azzal fejezte be, hogy bármennyire fog is letelepedni Budapesten, mindig megmarad "amerikai magyar"-nak, mert hiszen az amerikai magyar életben szerzett husz éves tapasztalatait nem tudja, de nem is akarja kiirtani lelkéből.

A bankettet müvészi szinvonalu hangverseny fejezte be.

$40,000 ÁRA VALÓDI WHISKYT KOBOZTÁK EL.

CINCINNATI, O., dec. 13. — Négyezer quartos üveg valódi Kentucky whiskyt koboztak el a szövetségi ügynökök még a Volstead előtti időből, nagy szomoruságot okozva a bootleggereknek és üzletfeleiknek, akik ezt az ünnepek örömeinek fokozására szánták. S mindezt egy vasuti munkás ügyetlenségének köszönhetik, aki az egyik hordót a Big Four pályaudvaron elejtette s bár édes krumpli jelzéssel volt a hordó ellátva, az abból kiszivárgó folyadék illata árulóvá vált. Nyomban megjelentek a száraz ügynökök, akik megállapitották, hogy a két vasuti kocsi hordórakományból, csak 20 hordóban volt édeskrumpli, mig 170 hordóban 1915-ben üvegezett valódi Bourbon whisky volt, melynek mai bootlegger ára vagy $40,000.

A SINEK MENTÉN HOLTAN LELTÉK, PÉNZE ELTÜNT.

AKRON, O., dec. 13. William Jocker, 20 éves ifjut Boston Millsből, holtan találták a B. & O. vágányai mentén. Atyjának vallomása szerint $47 váltópénzzel táskájban távozott hazulról, hogy Brocksvillebe menjen, s a Standard Oil Co. truckján munkáját végezze. Utóljára látták, amikor vasárnap este Boston Mills felé hajtott, autóját hétfőn reggel találták meg az egyik árokban. Holttestét három mértföldnyire találták Penínsulától. Azt hitték, hogy a vonat ütötte el, de megállapitották, hogy eltünt a pénzes táskája s igy valószinü, hogy gyilkosok kezébe került.

NAGY KATONAI POMPÁVAL TEMETIK EL HALEST.

CORK, december 13. — A Dublinban merénylet áldozatául esett Sean Hales, szabad állami képviselő holtteste ma megérkezett, s azonnal a katholikus székesegyházba szállitották, ahonnét teljes katonai pompával fogják eltemetni.

A gyászmenet egész vonalán sok ezer gyászoló polgár állt sorfalat.

A Dolly nővérek segiteni akarnak a szegény magyar gyerekeken.

Talán izléstelenség, mindenesetre idejét mult dolog lenne felfedezni a két Dolly leányt — ma. Ma, fiatal életük esztendeinek dicsőségében, nagyszerü pályafutásuk delelőjén. Nem is szándékunk ez. Már régesrégen megtették ezt az amerikai szinházi managerek, akik fejedelmi gázsikkal és csak a legnagyobbaknak kijáró, hizelgő beállitással igyekeznek meghajolni müvészetük előtt és ama tény előtt, hogy a közönség ideges izgalomban, a sokat várás izgalmában tódul abba a szinházba, amely előtt ragyogó villanylámpák hirdetik Jancsika és Rózsika Dolly nevét.

A Keith's Circuit igazgatóságának sikerült a két Dolly lány beleegyezését megnyerni ahoz, hogy egy hétig fellépjenek Clevelandban, a most nemrég megnyilt Palace szinházban, amelynek programján, épen a megnyitó hetek alkalmából, a legjobb nevek szerepelnek.

A két Dolly leány hat hét mulva visszamegy Párisba és Cannesbe,

Dolly Jancsi és Rózsika

hogy megszerezzék azt az örömet a franciáknak, amelyből olyan bőven kijutott már az amerikai közönségnek.

Azonban Páris és London, Cannes és a deauvillei szép napok, a hol Alfonz, spanyol királynak voltak a táncpartnerei, az igazán imposáns vaudeville és operett sikerek nem tudták kiölni a Dolly lányokból — ebből a két kedves, közvetlen, bájos leányból — azt a tudatot, hogy Balassagyarmaton születtek s hogy vérségi kapcson, csak közük van ahoz a földhöz, a mely a megsanyargattatás, a megalázás, az összetiportság napjaiban is büszkén, bőkezüen nyujtja az egész világnak a legnagyobb jótéteményt, a müvészet áldott ajándékát.

— Csak szeretettel és meghatottan tudunk azokra az árva, nyomorgó, szerencsétlen kis magyar gyerekekre gondolni — mondotta nekem tegnap délután a Palace öltözőjében a két Dolly leány — akik, szegény csöppségek, nem részesülhetnek az ajándék örömeiben. Segiteni szeretnénk rajtuk. S emmiatt azt hisszük nagyon jó tervet gnodoltunk ki.

Itt aztán mind a ketten egyszerre kezdtek beszélni, ragyogott a szemük, izgatottan gesztikuláltak — képzeletükben ott élt a sok szegény magyarországi gyerek, akiknek sem a Mikulás, sem a Jézuska nem hoz semmit Karácsonykor.

— Ezt gondoltuk ki. Azonkivül, hogy mi magunk is segitünk rajtuk, segitsenek az amerikai magyar gyerekek. A gazdag amerikai magyar gyerekek. Akiknek a pápája annyi mindenfélét vett nekik, hogy már nem is tudnak a sok játékkal mit csinálni. Amit ezek a gazdag gyerekek tavaly karácsonykor kaptak, a szegényeknek jó lesz az idén. A játékok, amik egy év alatt leromlottak. A babák, amiknek hiányzik a feje, vagy a lába. A harcias katonák és a gőzvasutak. A medvék, amelyek csak féllábban cammognak és a bohócok, amelyeknek arcáról már lekopott a festék.

— Hozzák el a gyerekek ezeket mihozzánk. Mi csinálunk fejet a fejnélküli babának és ragasztunk negyedik lábat a háromlábu csacsinak. Hozzák ide a szinházba, mi átvesszük őket és a rendeltetési helyére juttatjuk.

— Mit gondol, kérdezték, jó ötlet ez — és kérdően néztek rám mindaketten. Biztositottam őket, hogy ennél poetikusabb ötlet nem is juthatott volna az eszükbe. És biztositottam őket, hogy ezt az ötletet el fogom juttatni a Szabadság nagy nyilvánossága elé.

Aik tehát jónak találja ezt az ötletet és részvéttel viseltetik a szegény magyarországi gyerekkel szemben, az keresse fel a Dolly nővéreket a Palace szinházban és adja át nekik az ajándékát.

Ezen a héten — vasárnap is — itt vannak Clevelandban.

Linek István.

MÁSOK PÉNZÉNEK

a kezelése nemcsak teljes vagyoni megbizhatóságot, de gondosságot és alapos pénzügyi szaktudást is igényel. — Mindezeket együtt találják meg azok, akik pénzküldéssel és betétjük kamatoztatásával bennünket biznak meg.

Pénzküldés Magyarországra és az elszakadt részekre póstán és táviratilag Magyarországra és Csehoszlovákiába, minden 1000 koronán felüli kerek összeget 50 centért sürgönyileg küldünk.

Magyarországon készpénzdollárokat is kifizetünk.

KISS EMIL BANKHÁZA

133 Second Ave., New York, N. Y.
(A 8-ik utca sarkán)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kizárólagos képviselője | A M. Kir. Államvasutok Menetjegyirodájának kizárólagos képviselője

A NŐ ÉS AZ ÖRÖM

Friss impressiók.

Amint kilépek, elvörösödik az arcom, mintha mélyen szégyenkezném, szememből csorog a könny, mintha sirnék. Belül pedig ujjongok.

De testem óvatosabb, mint én. Az védekezik, tudtom nélkül, az orvtámadás ellen, érzi, hogy az ősi ellenség itt van, a fagy, mely piros jéggé akarja dermeszteni vérem patakját, hogy szivem is megálljon benne, mint kis befagyott vizimalom.

Most azonban nem tekintek a lepel mögé, csak azt látom, mint egykor, ami van. Legyen gonosz, de szép. Hajadonfött rohanok és fölkiáltok, hogy a bástya orma fehérlik. Üdvözöllek, novemberi kikelet, hideg virágok, barackfák targallyán, fagyott pillangók, csipős levegő, ingyen fagylalt, ifjitó kristályitala, acélozó légfürdője a léleknek. Édes, fehér reggel, mely hasonlit a gyermekkorhoz, minden széphez, ami elmult, beiratlan, fehér iv, mely hasonlit a jövőhöz, minden széphez, ami bizonyosan eljön, sohanapján. Carte blanche, igézetes ürlap, csak ki kell tölteni.

Jóreggelt, villamos: fölébredtél és mégysz előre a fehérben sárga lámpáddal, a pápai szinek utólérhetetlen pompájával. Jóreggelt, kávéház: a cikória olcsó illatát küldöd felém. Jóreggelt, cukrászda: kirakatodban hamis vatta-hóval dicséretesen utánozni óhajtod a valódit. Jóreggelt, könyvesbolt: a polcokra tetted ujonan érkezett könyveid, a szines ábráikkal és még festék-szagu, érdes lapjaikkal, gyönyörüséget szerezve a szemnek, orrnak, kéznek, igéretet téve szivnek, elmének. Minden gyönyörü, ujszerü.

Itt a földszintes lakásban reggeliznek, a reggeli ősi szertartás szerint, ezüsttel teritett, damaszt-abrosszal boritott asztalnál, komolyan, szótlanul. Szakállas apa kalácsot tör, gondos, szelid anya öblös merőkanállal egyformán ad fehérből, feketéből minden findzsába, tejből, mely óriási lábasban gőzölög, kávéból, mely takarékos ibrikben áll. Azt mondom magamban, hogy ismét béke van. Család, békétlen béke, önzetlen önzés, büntelen bün. Dehogy is irigyellek. Most nem jut eszembe az, ami máskor mindig eszembe jut.

Tudjátok-e, kik járnak ilyenkor az utcán és halljátok-e szavukat? Gyermekek mennek táskával, körzővel, mértani testekkel az iskolába. Ádám volt az első ember, hatalmas és izmos, hallom, amint fölmondják a hittani leckét, aztán verset, aztán a tizedes törtek osztását, aztán a rendhagyó igéket, aztán a ballada-elméletet, aztán a gömbháromszögtant. Tanuljatok meg mindent, édesek és tudjatok mindent, mert érdemes élni. Tiétek a reggel. Minden reggel gyermeki, gyermekes, gyermeteg. Ó, élet reggele.

Miért ez az oktalan optimizmus, a böjtölő életkedv, az éhező öröm e káprázata? Miért a csecsemő-érzés, mely minden hó láttán visszasejlik és elhiteti, hogy az élet rendben van? Miért az emlékek e viharos tolulása? Nem tudom.

De lelkem, mely fárodt a csalódástól és sokáig gubbasztott szürkülő hétköznapok végtelenjén, szólni kiván, igénytelen, nem hazug himnuszt csipog a magasság felé, mint a hó egyetlen énekese, a veréb, ugrál ösztövér fák ágain, háztetőkön, örömtelenül örömet hirdet, fölfelé röppen a hideg égboltba, játszódva le-lehullik a kedves földre, hogy megcsókolja és lankadó szárnyait kitárva hancurozik az élet gazdagságában, mosdik-fürdik a hóban.

INGYEN reumában szenvedőknek

Uj módunk van reuma kezelésére, amit bérmentve küldünk meg ezen lap olvasóinak, ha irnak érte. Ha fájdalma van izmaiban, testében, ha megdagadt, ha tulérzékeny, ha szenved időváltozásnál, akkor használja fel ezt az alkalmat. Uj fajta és olcsó módszerünkkel százakat segitettünk már. Ha makacs természetü is baja, mindegy, ha egy vagy tiz esztendeje szenved, irjon ezért a mi egyszerü módszerünkért, amiből mintának TELJESEN INGYEN küldünk.

Mi fizetjük a postai szállitást.

Nem kérjük, hogy pénzt küldjön, csak nevét és cimét. Azonnal elküldjük az INGYENES mintát, bérmentve, gondosan csomagolva, a mi költségünkre. Sok száz szenvedőn segitett már ezen módszer. El ne mulassza ezt a pompás alkalmat, ha bármilyen fajtáju reumás fájdalmai vannak. IRJON MEG MA.

PLEASANT METHOS CO.
Dept. 8-2.
3634 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.
(202)

December 22-ig

hozzánk érkezett kábelküldemények az ünnepekre haza érkeznek.

Áraink a legolcsóbbak, szolgálatunk pontos és a küldésért nem számitunk semmit. Az általunk küldött összeget odahaza levonás nélkül kifizetjük.

AMERICAN UNION BANK

Németh János elnök

Főüzlet: 10 East 22nd St., a Bankpalotában — Fióküzlet: 1597 Second Ave., Corner 83rd St.

NEW YORK CITY

Ha felnőtt emberek

akiknek erejük megfogyott és kedvtelenek, ismernék az erőhelyreállitó hatást, melyet a gazdag, tápláló

SCOTT'S EMULSION

tartalmaz, nem is álmodnának róla, hogy ezen egészség-fejlesztő előnyeit nélkülözzék. A vitaminekben gazdag Scott's Emulsion ezreknek segitett, hogy erőhöz jussanak.

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J. 22-29

SEGITSEN HOZZÁTARTOZÓIN

Küldjön nekik pénzt az óhazába, mert pénzért mindent vásárolhatnak, mire csak szükségük van. Biztonság, Pontosság és Gyorsaság jellemzik

RUTTKAY JENŐ
Bankházát

160 Avenue B, New York

Pontosan utalja át pénzküldeményeit. A legolcsóbb napi árfolyamot számitja. Bizalommal helyezheti el nála betétjeit.

Az iroda vasárnap d. e. 10—12-ig nyitva.

Szegedről Amerikába

A NYITRAY NAGY ÁRUHÁZBA

SOK EZER DOBOZ Valódi KOTÁNYI-féle Rózsa paprika érkezett Szegedről. Piros mint a rózsa, izletes, zamatos. Ne használjon más paprikát, mert ennél jobb nem létezik. Ha egyszer megkóstolja, soha mást nem használ.

EZ A VALÓDI KOTÁNYI-féle Rózsa paprika fél fontos, egyfontos és 3 fontos légmentesen elzárt dobozokban. Minden doboz az óhazában hitelesen le van pecsételve és a hires "Kotányi" védjegyyel van ellátva. Kapható fél édes, ami egy kicsit csipős és édes rózsapaprika

A valódi Kotányi-féle Szegedi Rózsa Paprika ára:
1 font 75 cent — 3 font $2.00 — 10 font $5.00

Póstán bérmentve, a szállitást én fizetem.

Disznóság!

A jó hazai módra készült kolbászt és hurkát nevezik a mi édes anyanyelvünkön disznóságnak. Nincsen olyan nemzetiség, a mely olyan izletesen, ügyesen és finoman tudja elkésziteni a "disznóságot", mint a magyar. Olyan "mégköll" ize van a magyar kolbásznak.

Hazai hurkatöltő és jó hazai füszer nélkül nem lehet jó hazai "disznóságot" csinálni. Ne késsen a rendeléssel, rendelje meg a hazai hurkatöltőt és füszereket most, ugy, hogy ha szükség lesz rá, kéznél legyen.

VALÓDI HAZAI KÉT-CSÖVES HURKATÖLTŐ

Nagyon finom, erős fémlemezből, erősitő karikákkal, két csővel, kemény, juharfa nyomóval, a legalkalmasabb nagyságban, darabja $3.00

HAZAI DERELYEVÁGÓ

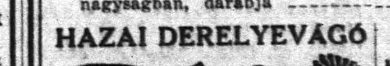

Esztergált sárgarézből keményfa fogóval 35c

Hazai Tök-Káposzta és Ugorka Gyalu.

Kemény fából, mindkét oldalán tiszta acél késekkel, csak $1.00

Jó, ha van a háznál:

Hazai Rudas Vanilia 5 rud 40c
Hazai finom sáfrány, 1 cs. 50c
Hazai Majoránna pelyva fél font 50c
Hazai fekete szemes Bors 1 font 50c
Hazai disznóölőkés 65c

A Nyitray áruház 1882-ban lett alapitva, tehát 40 éve szolgálom becsülettel az amerikai magyarságot. Minden vevő bizalmát becsülettel, kitünő áruval és pontos kiszolgálással fizetem.

Az összes itt hirdetett tárgyak és füszerek valódi hazaiak, a minőségért és valódiságért minden tekintetben jótállást vállalok. Minden rendelést gyorsan és pontosan teljesitek.

UTÁNVÉTTEL NEM SZÁLLITOK.

Rendelésével együtt küldje be a pénzt is, akkor rendelését akadály nélkül, azonnal utnak inditom.

Amerika legrégibb és legnagyobb magyar áruháza.

EMIL NYITRAY

Nyitray-Park — Milford, Conn. (c-áll)

Whiskifőz... véres har... fináncok...

Két prohibiciós ügynök... ölték a kentuckyi mu... rek s folytatják a ha...

JÖHET EGY EZRE...

Katonaság vonul ki a ... delmes banda elle...

LEXINGTON, Ky., de... A kentuckyi hegyek köz... hadat viselnek a pr... ügynökök a munsájnere... egy whiskyfőző banda... két száraz fináncot lö... tegnap, elsáncolta maga... gyek közt a Manifee n... kész akár egy ezred... sággal is szembe szállni.

A bandának Robert ... Ballard a vezére s mu... fegyvere bőven van. El... kkel ellátják őket a ...

Samuel Collins állam... ciós igazgató kijelentett... mindent elkövet a banda... elfogatása végett. ... csapatokat küld a ... de ha kell, a korm... állami csapatokat is kér... ...sértők ellen.

"A veszedelmes banda ... sáncolta magát, hogy eg... katonaság se tudná elüz... állásából" mondja az a... csapat, amelynek két tag... lepuffantották a mu...

Morrow kormányzó ... dollár jutalmat tüzött k... Ballard fivér fejére.

Ma hirre érkezett anna... munsájnerek, akik va... ...an vannak, agyonlött... ...jabb száraz ügynököt.

A tegnap agyonlött fi... R. E. Duff és David Tr... Mindkettőt valósággal ... lötték a banda tagjai ... ...ett állásukból.

Duff agyonlövésének ... volt két fia, akik tagja... a fináncok segitségére ... polgárcsapatnak. Treadw... az apja társaságában vol... ...jön lesből agyonlötték.

Robert Ballard kitünő ... lő. Biztosra veszik, hogy ... nem adja meg magát, de ... ...ágra küld néhány embe... előtt főbelövi magát. A ... ...nt számos barátja és ... van, akik igyekeznek véd... ...t embereivel együtt.

A prohibiciós ügynökök... ...es csapata elől menekü... hegyilakék, de lőnek, mih... ...lezék mögé kerülnek. A ... ...oknak az élete állandóan ... ...en van.

...A GÖRÖG ÉS ÖRM... MENEKÜLTEK SO...

A kedvükért a bevánd... törvényt nem enyhi...

WASHINGTON, D. C... 13. — Az Egyesült ... kormányához ujabban ... kérelemmel fordultak, ... bevándorlási törvényt ne... ...e alkalmazni a görög ... ...ány menekültekre, aki... ...k uralom elől menekül... ...rmány arra az állás... helyezkedik, hogy ennek ... ...lemnek nem lehet eleg... ...mert ez kongresszusi ... ...elést követelne s a kiv... ...almazása temérdek aka...

A kormány álláspontja ... ...ül nagy csalódást fog ... amerikai görögök és ... ...k körében, akik közü... ...k rokonát érinti a ko... álláspontja. Mégis abb... ...nykednek, hogy a ko... ...hez az állásponthoz ne... ...gaszkodni s módot és ... talál majd arra, hogy ... szerencsétlen mene... ...erikában partra szál...

SCHWABACH BANKHÁZ
...-1 Ave.-72-ik utca sarkán
New York, N. Y.
Pénzküldési Árak
az összes költségekkel egy...
magyar korona ...
osztrák korona ...
csehszlovák korona ...
dinár ...
román lei ...
német márka ...
BANKBETÉTEK
4% kamatozás mellett.
HAJÓJEGYEK
minden vonalra er... árak mellett.
Közjegyzői, óhaza... Kihozatali Ügye...
pontos és szaksze... elintézése.
Nyitva 9-től este ... Vasárnap d. e. ...

Whiskifőzők véres harca fináncokkal

Két prohibiciós ügynököt meg öltek a kentuckyi munsájnerek s folytatják a harcot.

JÖHET EGY EZRED.

Katonaság vonul ki a veszedelmes banda ellen.

LEXINGTON, Ky., dec 12. — A kentuckyi hegyek közt valóságos hadat viselnek a prohibiciós ügynökök a munsájnerek ellen. Egy whiskyfőző banda, amely két száraz fináncot lőtt agyon tegnap, elsáncolta magát a hegyek közt a Manifee megyében és kész akár egy ezred katonasággal is szembe szállni.

A bandának Robert és Charles Ballard a vezére s muníciója, fegyvere bőven van. Élelmiszerekkel ellátják őket a hegyilakók.

Samuel Collins állami prohibiciós igazgató kijelentette, hogy mindent elkövet a banda tagjainak elfogatása végett. Egész finánccsapatokat küld a hegyek közé, de ha kell, a kormányzótól állami csapatokat is kér a törvénysértők ellen.

"A veszedelmes banda ugy elsáncolta magát, hogy egy ezred katonaság se tudná elüzni hadállásából" mondja az a finánccsapat, amelynek két tagját lesből lepuffantották a munsájnerek.

Morrow kormányzó 500-500 dollár jutalmat tüzött ki a két Ballard fivér fejére.

Ma hirre érkezett annak, hogy a munsájnerek, akik vagy huszan vannak, agyonlőttek két ujabb száraz ügynököt.

A tegnap agyonlőtt fináncok, R. E. Duff és David Treadway. Mindkettőt valósággal szitává lőtték a banda tagjai jól fedezett állásukból.

Duff agyonlövésének tanuja volt két fia, akik tagjai voltak a fináncok segitségére alakult polgárcsapatnak. Treadway meg az apja társaságában volt, amidőn lesből agyonlőtték.

Robert Ballard kitünő céllövő. Biztosra veszik, hogy élve nem adja meg magát, de másvilágra küld néhány embert, mielőtt főbelövi magát. A hegyek közt számos barátja és rokona van, akik igyekeznek védelmezni őt embereivel együtt.

A prohibiciós ügynökök fegyveres csapata elől menekülnek a hegyilakók, de lőnek, mihelyt fedezék mögé kerülnek. A fináncoknak az élete állandóan veszély ben van.

A GÖRÖG ÉS ÖRMÉNY MENEKÜLTEK SORSA

A kedvükért a bevándorlási törvényt nem enyhitik.

WASHINGTON, D. C., dec. 13. — Az Egyesült Államok kormányához ujabban csomó kérelemmel fordultak, hogy a bevándorlási törvényt nem kellene alkalmazni a görög és örmény menekültekre, akik a török uralom elől menekülnek. A kormány arra az álláspontra helyezkedik, hogy ennek a kérelemnek nem lehet eleget tenni, mert ez kongresszusi intézkedést követelne s a kivétel alkalmazása temérdek akadállyal járna.

A kormány álláspontja feltétlenül nagy csalódást fog okozni az amerikai görögök és örmények körében, akik közül soknak rokonát érinti a kormány álláspontja. Mégis abban reménykednek, hogy a kormány ehhez az állásponthoz nem fog ragaszkodni s módot és alkalmat talál majd arra, hogy ezek a szerencsétlen menekülfek Amerikában partra szállhassanak.

FEDÁK SÁRI AMERIKÁBA KÉSZÜLŐDIK

Augusztus tizenötödikén indul utnak. — A "Zsuzsi Amerikában" terveiről. — Igazi magyar mozi is lesz benne. — Szeretné, ha a férje, Molnár Ferenc is vele jönne Amerikába.

A Szabadság budapesti levelezőjétől

Az elmult esztendőben **Fedák Sárinak** nagy sikerei voltak Amerikában és a **Szabadságban** jelentette be, hogy **jövő esztendőben ujra átmegy a tengerentulra és Amerika számára irt darabban: "Zsuzsi Amerikában" fog fellépni.**

— Azt kérdezi tőlem, mikor megyek Amerikába — mondotta Fedák Sári a **Szabadság** budapesti tudósitójának — rögtön meg is adhatom a választ: **augusztus 15-én indulok utnak.** Most tul vagyok két nagy problémán, amelyekhez köszönöm a gratulációt: **egyrészt férjhez mentem Molnár Ferenchez, másrészt pedig most volt meg Kálmán Imre darabjának, a Bajadérnak a premierje,** amelyben én játszom a főszerepet és igazán mondhatom, hogy nekem való alakitást találtam benne. De most egészen a nyárig **nincsen más feladat,** akár tetszik, akár nem, a nyárig egyfolytában játszanom kell a Bajadérban, holott **művészi ambiciók dolgoznak bennem.**

— No de nem baj — folytatta — most, hogy egy kis szünetem van és uj ötletekkel nem kell foglalkoznom, **egész időmet az amerikai turnénak szentelhetem.** A "Zsuzsi Amerikában" olyan munka lesz, amellyel igazán meghálálhatom azt a sok szeretetet, amellyel engem Amerikában az amerikai magyarok részesitettek.

— Már teljesen kezd kialakulni bennem az érdekes terv. **A darab mozival lesz összekötve.** A mozi része itt fog Magyarországon leperegni. Nagyon vigyázok arra, hogy **elsőrangu művészi felvételek legyenek,** hiszen Amerika a mozi hazája, ahol csak jó filmekhez szoktak, tehát rossz moziképpel nem lehet náluk sikert elérni. Van nekünk egy nagyszerü mozirendezőnk, **Korda Sándor,** akit a hire már régen megelőzött külföldön, azután külföldi filmgyárak elhódították tőlünk. **Sok filmjét bemutatták Amerikában és ott nagyon tetszett.** Őt kérem meg, ő fogja rendezni a darab itthon lejátszódó jeleneteit. Az amerikai magyarok előtt el fog vonulni **a régen nem látott magyar falu, gyönyörködnek majd a magyar rétben, mezőben, piacs fog integetni nekik, ökrös-szekerek vonulnak el előttük és egy-egy pillanatra egészen otthon képzelhetik magukat.** Sokat fogok törődni a dolognak ezzel a részével is, hogy minden elismerést kiérdemeljek.

— Magát a darabot egy fiatal költővel: **Zilahi Lajossal akarom megiratni,** akinek az irása igazán földszagu, tele van magyar hangulattal, magyar érzéssel. Majd összeülök vele, elmondom neki impressziómat és azt hiszem, **olyan dolgot fogunk produkálni, mellyel az amerikai magyarok majd meg lehetnek elégedve.** Maga a darab természetesen Amerikában, illetve amerikai magyar miliőben fog lejátszódni.

— Sok gondot okoz még **a magyar dalok dolga.** A verseket leginkább **Heltai Jenő** fogja irni, hiszen **a János vitéz** is egyik nagy sikerét az ő könnyen gördülő hangulatos verseinek köszönhette. Már beszélgettem is Heltai Jenővel, **tetszik neki az idea és azt hiszem sikerülni fog az amerikai magyarok hangulatát eltalálni.**

— Ami a zenét illeti, **abban igazán nem kötöm magamat senkihez sem.** Aki ma valaki Magyarországon, akinek a zenéjét szeretik itthon és akinek a muzsikájában van magyar harmónia és magyar hangulat, azok közül **mindenkit megkérek arra, hogy egy-egy verset irjon nekem, illetve irjon az amerikai magyaroknak.** Igy valósággal **kis magyar dalfüzér lesz ez,** amelyet a magyar muzsikusok oda fognak tenni az amerikai magyarok elé.

— Persze ez még csak az elgondolás — tette hozzá mosolyogva — **ezen még csiszolunk, változtatunk, egy mindenesetre bizonyos, hogy folyton csak ezzel az ideával foglalkozom, gyüjtöm az ötleteket, impressziókat, hogy ez a kis darab minél ötletesebb, minél finomabb és minél hangulatosabb legyen.**

Elmosolyodott, amikor egy diszkrét kérdést intéztünk hozzá.

— Tudom, hogy szeretik Molnár Ferencet kint Amerikában és **én is szeretném az uramat kivinni.** De ő furcsa ember és nagyon szereti Pestet, nehezen tud elválni, nehezen vállalkozik egy ilyen hosszu utra. **De én még nem adtam fel minden reményt.** Ugy próbálgatom, talán sikerül. Nagyon boldog lennék, ha kijönne velem Amerikába és meglátná azt az egész különös világot. Különböző tapogatódzásaimra eddig még nem adott egyenes választ, **nem mondotta, hogy nem megy Amerikába, de azt se mondta, hogy nem kisér el.** Augusztus 15-ike még nagyon messze van és addig sokat lehet okos taktikával elérni. **Én mindenesetre szeretnék Molnár Ferenccel kikötni az amerikai partokon.**

Pairs Ödön.

Akormányzó nyert, nem a gépirónő

Az esküdtek huszonnyolc perc alatt döntöttek Mississippi szenzációs perében.

ODA A $100.000.

Miss Birkhead nem akar belenyugodni a döntésbe.

OXFORD, Miss., december 12 — Lee M. Russellt, Mississippi állam kormányzóját felmentette a helybeli szövetségi törvényszék esküdtbirósága a csábitás és megejtés vádjai alól, amiket Miss Frances Cleveland Birkhead, a gépirónője emelt ellene. Azt jelenti ez, hogy Miss Birkhead elvesztette 100.000 dolláros kártéritési perét, amit a kormányzó ellen a nevezett vádak alapján inditott.

A felmentő verdikt csattanója volt Mississippi állam legszenzációsabb perének. Az esküdtek huszonnyolc perc alatt hozták meg döntésüket a négy órás birói kioktatás után.

Miss Birkhead azt állitja, hogy a kormányzó elcsábitotta és megejtette, ennek következtében operációnak kellett alávetnie magát egészsége rovására. Ötvenezer dollárt kért az elcsábitásért, ötvenezret pedig az egészsége megrontásáért.

Az esküdtszéknek 46-76 éves nős férfiak voltak a tagjai. A tárgyalás során harminchárom tanut hallgattak ki. A leány főtanuja Theodore Bilbo volt kormányzó lett volna, de nem jelent meg a tárgyaláson. A tárgyalást egy napra fel is függesztették, de a volt kormányzót csak nem sikerült meglelni.

Sem a leány, sem a kormányzó nem volt jelen, amidőn az esküdtek meghozták a verdiktet. Mindegyik abban a hiszemben távozott a tárgyalásról, hogy az esküdtek órákig fognak vitatkozni.

Az esküdtek verdiktje csak ebből a pár szóból állott: "Mi, esküdtek, a vádlott javára döntöttünk."

Miss Birkhead filigran termetü leány. A tárgyalás során állandóan vidámnak látszott, de a mikor a biró magyarázta az esküdtszéknek, hogy milyen verdiktet hozhatnak, ő volt a legkomolyabb hallgató. Nagy figyelemmel hallgatta védőjének az esküdtekhez intézett beszédjét, amelyben a kormányzó elmaraszlását kérte, valamint a kormányzó ügyvédjének beszédjét, amelyben a felmentést sürgette.

A verdikt hallatára majdnem elájult. Kijelentette, hogy nem nyugszik bele a döntésbe.

Valószinü, hogy az ügyvédje utján uj tárgyalásért folyamodik.

AZ ELSŐ LÁTÁSRA LŐJJÉK LE — DE VALERÁT.

DUBLIN, december 13. — Az Ir Szabad Állam katonai parancsnokai elrendelték, hogy Eamonn de Valerát, aki a köztársasági ügy vezetője, az első látásra lőjjék le, a városszerte elterjedt hirek szerint. A hatóságok nem erősitik meg, de nem is tagadják a hir valóságát. Azt mondják, hogy de Valera Dublinban vagy vidéken rejtőzködik. Egyedül ő és Liam Lynes vannak még szabadlábon a köztársasági ügy vezérei közül.

HÁRMAN MEGHALTAK, EGY ÖSSZEÉGETT A BÁNYÁBAN.

WILKESBARRE, Pa., dec. 13. — Hárman halálosan megsérültek, mig a negyedik sulyosan összeégett a Lehigh and Wilkesbarre Coal Co. Sugar Notch-i bányájában gázrobbanás következtében. Benjámin Griffith 43 éves munkavezetőt megölte a gáz, amin a robbanás helyén vizsgálatot akart végezni, az 51 éves John Munson tűzfelügyelő és a 29 éves John Moyefski bányász, meghaltak a kórházban égett sebeikben, mig Constantine Gasparities, 52 éves bányász sulyosan összeégett, de esetleg életben marad.

VETÉLYTÁRSAK PÁRBAJA A LEÁNY LAKÁSÁN.

CADIZ, O., december 13. — Theodore Korosah, 32 éves, meghalt a wheelingi kórházban, mig a 29 éves Thomas Diss gyilkosság vádja alatt a megyei börtönben le van tartóztatva, a Summersben lefolyt pisztolypárbaj eredményeként. A lövöldözés után Diss elsietett a rendőrfőnök lakására s önmagát feljelentette, A hatóság szerint egy leány miatt vesztek össze, akinek lakásán mindketten összetalálkoztak. Illetőségi helyükön mindketten kifogástalan magaviseletü derék embernek vannak elismerve.

EZ A KIS HELY
ami itt be van keritve
a "Szabadságban" a magyarok legkedvesebb ujságában több mint egy dollárba kerül. Ha száz dollárt fizetnék egy hirdetésért, akkor is csak édes-keveset mutathatnék abból a sok, szép valódi hazai portékából, a mi most jött az óhazából.
Nyomtattam egy szép képes árjegyzéket, amiben minden benne van, ami a magyarnak kedves. Tele van a legszebb és legalkalmasabb karácsonyi ajándékokkal.
Bárkinek, bárhova szivesen küldöm ezt a képes árjegyzéket ingyen.
Irjon érte még ma!
EMIL NYITRAY
Nyitray-Park
MILFORD, CONN.
(c—áll)

A MI SIKERÜNK TITKA
az, hogy mindig jobb dohányt, a szelvényekért pedig jobb s értékesebb ajándékot küldünk, mint a többi dohánygyárosok s ennek köszönhetjük, hogy ma már a
NÉGYES
A legjobban fogyó dohány az itteni piacon.
Ezernél több levelet kaptunk az elmult pár nap alatt olyanoktól, akik nem régen kezdték el a NÉGYES-t használni s nem győzik dicsérni jó zamatját.
Próbálja meg, jobb most, mint valaha.
Kapható minden rendes üzletben, de ha az Ön boltosa nem tartja, irjon egy napra való dohányért mintául, vagy rendeljen egy pár csomagot. Ára 25 cent csomagonként, 1500 mértföldig bérmentve szállitva. Minden 5 dolláros vagy nagyobb rendeléshez külön ajándékot küld
Jakab és Társa
423 EAST 5th STREET, NEW YORK, N. Y.
Akik kassai dohányhoz vannak szokva, ajánljuk "U-HU" védjegyü kassai dohányunkat. A legjobb a maga nemében.
c—áll.

PURGARET
gyomor és vértisztitó cukorka
Ez a csodálatos kis cukorka hozta rendbe a gyomromat.
Ez rendbehozza az Ön gyomrát is, ha megpróbálja.
Megszünteti a gyomorbajt, megjavitja az étvágyat, megkönnyiti a székelést, tisztitja a vért, gyomrot, beleket.
Egy nagy doboz bérmentve egy dollár
Hat nagy doboz öt és fél dollár.
Örizkedjen utánzatoktól s cimezze rendelését igy:
Vörös Kereszt Patika
8901 Buckeye Road, Cleveland, O.
Különös jó hatásos orvosságok mindennemü BETEGSÉGEK ELLEN!
Rendeléssel küldünk szép, képes, 1923. évi fali naptárt ajándékba.

NE LÉGY SÜKET
NE SZENVEDJ FEJFÁJÁSBAN
A spanyol hercog lett meggyógyitva, dacára annak, hogy süketnek született.
A CHIROPRACTIC tudomány ugy lett felfedezve, hogy egy orvosnak sikerült egy süket-német halláserősitést.
Ne add fel reményedet: jöjj ezen hirdetéssel DIJTALANUL megvizsgáltatni magad e hó bármely napján: 1 órától este 8 óráig, szombaton d. u. 1-től este 6-ig, vasárnap 12-től d. u. 2 óráig.
A. AUPERL, D. C., Ph. C.
SPECIALISTA
SÜKETSÉG ÉS FEJFÁJÁSBAN SZENVEDŐKNEK
916 Diversy Parkway, Chicago, Ill.
DIVERSY L STATION KÖZELÉBEN
Telephone: Buckingham 1828.
c

Hires Magyar Nemzeti Ételek És Hogyan Kell Azokat Elkésziteni Amerikai Élelmiszerekkel

AZ Amerikában levő magyar otthonokban igen természetesen nemzeti ételek után sóvárognak, ami helyes és természetes, hogy ugy legyen. Dicséretre méltó is, hogy az óhaza tradiciója folytatódjék ebben az országban, mert igen sok magyar származásu amerikainak nemes tulajdonságait visszavezethetjük azokhoz a jó, egyszerü, egészséges ételekhez, melyek már régen hiresek a szülőhazájukban, ahonnan származnak.

DE ebben az országban sok ételt leginkább készen kapott élelmiszer termékekkel kell elkésziteni és nagyon sokszor egy probléma a háziasszonynak tudni, hogy milyen hozzávalókat használjon.

FÉLISMERVE, hogy az igy van, a Borden Company kitünő szakácsok szolgálatait vette igénybe és kidolgoztatta velük a legjobb elő ryére számos hires ételnek a receptjét amerikai élelmiszer termékekkel.

EZ A HATODIK RECEPT a sorozatból s reméljük nagy előnyére fog szolgálni a magyar származásu amerikai otthonaknak. Jövő csütörtökön egy másik fog e lapban megjelenni. Vágjon ki minden egyes receptet, ragassza be egy könyvbe és próbálja meg ön is e recepteket elkésziteni.

6-IK RECEPT.

FÖTT CSUKA.

Hozzávalók:
2 csésze Borden's Evaporated tej.
3 font hal,
1 leveses kanál só,
3 hagyma,
2 babérlevél,
4 szegfübors,
6 zöldpaprika,
4 leveses kanál vaj,
1 leveses kanál liszt
2 tojás sárgája,
1 leveses kanál cukor.

Hogyan kell elkésziteni

Vegyen 3 font halat, tisztitsa meg és mossa meg és vagdalja darabokra és sózza meg egy jó leveses kanál sóval és hagyja igy állni egy óriág. Azután tegye a halat egy mély lábasba, öntsön rá 2 csésze Borden's Evaporated tejet, 2 csésze vizet, 3 finomra vágott hagymát, 2 babér levelet, 4 szekfüborsot, 6 egész zöldpaprikát és tegye a tüzre; mihelyt forrni kezd, huzza a lábast a tüzhely szélére s hagyja lassan főni (körülbelül 15 percig) mig megfött, azután tegye a halat egy meleg tálbaj olvasszon fel 4 leveses kanálnyi vajat egy lábasban, tegyen hozzá egy leveses kanál liszlet, keverje és főzze 5 percig; keverje össze 2 tojás sárgáját leveses kanál cukorral s kis hal-lével, azután keverje a tojás sárgáját a halléhez és öntse rá a halra.

A Borden's Evaporated tej kétszer olyan gazdag, mint a közönséges tej. Önnek fele részben vegyitsen kell vizzel a Borden's Evaporated tejet, ha ugy akarja használni, mint közönséges tejet. Ha önnek oly receptje van, mely tejszint ir elő, használjon ugyanannyi mennyiségü Borden's Evaporated tejet mint a menynyi tejszin elő van irva.

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BUILDING, NEW YORK

MIÉRT NEM GONDOL
Ön az óhazában élő és inséget szenvedő hozzátartozóira?
PÁR DOLLÁRRAL
a legnagyobb nyomortól menti meg őket.
KORONA és DOLLÁR
ÁTUTALÁSOKAT
POSTÁN ÉS TÁVIRATILAG
a legelőnyösebben eszközöl az
ATLAS BANK
39 COOPER SQUARE, NEW YORK, N. Y.
3-ik Ave. és 6-ik utca sarkán

SCHWABACH BANKHÁZ
1345-1.Ave.-71.ik utca sarkán
New York, N. Y.
Pénzküldési Árak
az összes költségekkel együtt:
1000 magyar korona ..... $—50
1000 osztrák korona ..... $—02
1000 csehszlovák korona ... $33.—
1000 dinár ..... $16.—
1000 román lei ..... $ 7.25
1000 német márka ..... $—25
BANKBETÉTEK
4% kamatozás mellett.
HAJÓJEGYEK
minden vonalra eredeti árak mellett.
Közjegyzői, óhazai és Kihozatali Ügyek
pontos és szakszerü elintézése.
Nyitva 9-től este 8-ig Vasárnap d. e. 10-ig.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

ÖNGYILKOSSÁGI KISÉRLET A MULATSÁG UTÁN.

Drotár Mihály pillanatnyi zavarában elvágta a nyakát.

STAMFORD, Conn. — Drotár Mihály és felesége bálban voltak s igen jól mulattak. A legjobb kedvvel hagyták el a tánctermet, de otthon valami felett a házastársak összekülönböztek, aminek igen szomoru következményei vannak. A családi perpatvar folyamán Drotár Mihály magáról megfeledkezve, nejének két ujját oly erővel harapta meg, hogy az fájdalmában segitségért kiabált.

Ettől viszont Drotár ijedt meg, az ebédlőbe szaladt, hol éles borotvával a nyakát egyik fülétől a másikig elvágta.

Mire a mentők megérkeztek, Drotár Mihály a nagy vérveszteség miatt összeesett. Sulyos sebével a mentők a stamfordi kórházba vitték. Állapota sulyos, de biznak a felgyógyulásában.

MAGYAR IFJU ELHALÁLOZÁSA.

BRIDGEPORT, Conn.— Link János, Link András és neje, született Kubicsek Erzsébet alig 20 éves fia, hunyt el szülei lakásán, a Pine Street 203. száma alatt. A korán elhunyt ifju sorvadásba esett ez év március havában, s azóta folyton betegeskedett.

Link András és neje, született Kubicsek Erzsébet, kik Bakonyszentkirályról, Veszprém megyéből vándoroltak Amerikába; továbbá testvérei: ifj. Link András és neje, szül. Kovács Ilona és Link Jolánka; nagybátyjai: Link János és családja, Link Imre és családja, Link Verona, férjezett Kecskeméthy Jánosné és családja; az óhazában élő nagyanyja és széles körü rokonsága gyászolják.

A nevezett családtagokon kivül Varga József, Szabó Viktor, Kovács Ferenc, Visi József, Imre Mirály, Horváth Pál és családjaik, Szabó Jánosné és fia, Szabó Ignác, Veres András és családjaik, — Third District Social Club tagjai, végül Gabmajer Ignác Ellis Islandról, helyeztek sok szép virágot ravatalára.

Az elhunyt ifju tagja volt a Rákóczi Egyletnek. Temetése kedden reggel volt a háznál, majd a Szent István templomban volt nagy gyászmise az elhunyt lelki üdveért, melynek végeztével kikisérték a Szent Mihály temetőbe. Az egyházi szertartást Sütő Ákos plébános végezte.

ANYÁK AZ EGYENES GYÓGYKEZELÉST ALKALMAZZÁK HÜLÉS ESETÉN

Gyermekek hülése esetén át elmulik, káros szerek használata nélkül, a kenőcs formáju Vapor orvossággal.

A Szabadság olvasói közül mindinkább többen használják a külső egyenes kezelési módszert gyermekek hülésénél, amit igy hivnak: Vicks Vapo-Rub.

Anyák szivesen használják a Vicks szert. Megszünteti a gyermekek kis gyomrának megterhelését, szabadon és bátran használható bármikor és ahányszor arra szükség van, minden veszély nélkül.

Addig kell a Vicks szert a mellre és a nyakra kenni, amig a bőr vörössé válik, akkor vastagon ráhelyezni még a Vicksből és melegitett flannellel a bekent részt betakarni.

Vickset a test magába szivja teljesen és még a bőrt is segiti. Ezenkivü a szerben levő Vapor a test melegétől szétpárolódik és minden lélegzet vételnél a meghült részbe nyomul.

Komoly következményeknek veheti elejét ezen szer használata által, uj hülése pedig már a következő napon elmulik.

Tégelye 35c, minden patikában kapható. 292

Boston Buckwheat Kenyér

Egy csésze buckwheat liszt, háromnegyed csésze buza liszt, 2 kávéskanalnyi soda, 1 és fél kávéskanálnyi só, 2 csésze Sun Maid Mazsola, 1 csésze kukorica liszt, egy fél csésze korpa, 1 csésze savanyu tej, egy fél csésze nyers cukor.

Keverje és szitálja össze a száraz anyagokat, tegye hozzá a mazsolát, nyerscukrot és tejet. Forralja négy órán keresztün fedett serpenyőben, vegye le a fedőt s száritsa a kályhában. Gőzölheti tüznélküli sütőben is, ha szükséges. 292

SZENTSÉGIMÁDÁS TRENTONBAN.

TRENTON, N. J. — Lélekemelő ünnepség keretében folyt le a Szent István templomban a negyvenórai szentségimádás, ami advent első vasárnapján kezdődött. Az első napon Dr. Hudecz Rezső chromei plébános tartott magasszárnyalásu szentbeszédet. Majd Neuhrier Ödön apátplébános ünnepélyes szavak keretében megáldotta azt a fekete bársony miseruhát, melyet a Rózsafüzér Társulat tagjai vásároltak a templomnak. A második napon ugyancsak az apátplébános tartott gyönyörü szentbeszédet a hivekhez. Az utolsó napon Rezeteries József, south bethlehemi plébános, intézett nagyhatásu beszédet az egybegyültekhez. Kiválók több környékbeli magyar plébános vett részt a szentségimádáson, akik nagy elismeréssel szóltak a trentoni katholikus magyar nép buzgóságáról.

A "LILIOMFI" ELŐADÁSA.

TRENTON, N. J. — Dec. 17-én, vasárnap este fog Trentonban először szinrekerülni Szigligeti Ede hirneves három felvonásos vigjátéka: a Liliomfi. a Szent István hitközség disztermében. Az előadásban a trentoni magyarság legkiválóbb müokedvelői vesznek részt A kitünő szindarab ugyanis a következő szereposztással kerül bemutatásra: Liliomfi Novák Gyula, a Szellemfi Kleiner Mátyás, Mariska Papp Zsuzsika Szilvai professzor Mr. Vastagh Camilla Németh Regina. Swartz Francsák Albert, Adolf Lutter Nándor, Kányai fogadós Horváth András, Erzsi Novákné Tóth Teréz, Gyuri Farber József, Szolgáló Czipó Margitka, Cseléd Szabó Mária.

HALÁLOZÁS.

TRENTON, N. J. Erdélyi György 35 éves korában, hosszas betegség után, a tüdőbetegek szanatóriumában elhalálozott. Temetése a Szent István templomból ment végbe általános részvét mellett. Bánatos özvegye és két árva gyermeke siratják a munka halottját.

ESKÜVŐ.

TRENTON, N. J. — Miloszár János esküdött örök hüséget Wysziszki Máriának. Miloszár János, aki a hitközség régi buzgó tagja, a rendőrségnél teljesitett szolgálatot s mint szorgalmas városi tisztviselő közbecsülésnek örvend nemcsak a magyarság, hanem az amerikai polgárság körében is.

MAGYAR MULATSÁG.

DENVER, Colo. — A Magyar Social Club november 29-én tartotta meg első magyar táncmulatságát, az Adams szálló termeiben, mely minden várakozáson felül pompásan sikerült. — Nyolcvanhét magyar család vett részt a mulatságon, s különösen az ifjuság oly nagy számban jelent meg, hogy a nagy táncterem csakhamar szüknek bizonyult. Ez volt az első tánemulatság, a melyen a magyar csárdás uralkodott, amiben az idősebb férfiak és már a nagylányos mamák is kitettek magukért. A szép mulatság rendezése körül Somogyi és Fekete rendezők valóban dicséretes munkát végeztek.

TISZTUJITÓ GYÜLÉS.

MCKEESPORT, Pa. — Az elmult vasárnap tartotta meg az "Urszinváltozás" gör. kath. Egylet és a Szent György Gör. Kath. Szövetség mckeesporti osztálya tisztujitó gyülését. Előbb a beálló uj tagokat kellett felvenni, s csak azután választotta meg már az uj fölvett tagok jelenlétében uj tisztikarát.

Elnöknek nagy szótöbbséggel, az egylet legelső volt elnökét Barillo Jánost, alelnökké Gábor Jánost, pénztárossá Kardos Sándort, titkárrá Bennő Istvánt, jegyzővé Bálint Jánost, pénztárellenőrré Mocsár Ferenc, számvevővé Andrássy Istvánt, Számvizsgáló bizottsági tagokká: Öry György, Molnár Zsigmond és B. Tóth Istvánt. Beteglátogatók: Tirpák János, Leskó Mihály, a nőknél: özv. Barnóczky Miklósné és özv. Morzsolós Józsefné. — Ajtóőrök: id. Pályu György és Aranyosi Sándor. Zászlóvivő: Bunda János

A LORAINI REF. EGYHÁZBÓL.

Az ifjusági kör estélye.

LORAIN, O. Az Ifjusági Körnek, az elmult vasárnap este a tágas iskolahelyiségében rendezett estélyére oly nagy közönség sereglett egybe, hogy több családnak vissza kellett térnie az iskola ajtótól, mert a zsufolásig megtelt teremben már minden talpalattnyi hely el volt foglalva. Kitünő müsorral szolgált a szokatlan nagy számu közönségnek az Ifj. Kör. Lelkük kincseinek, ifju tudásuknak legjavát nyujtották ez estén.

Ujlaki Ferenc lelkész, Andrássy Jenő dr. tanár és Kiss Margitka, a Kör elnöke, nagy hatásu beszédeket tartottak.

Hegedü és zongora játékkal sok gyönyörüséget nyujtott és szünni nem akaró tapsot szerzett Biró Elza, ifj. Pandy Gyula és Mozga Zsuzsika. Mindhárman magyar és angol darabokat adtak elő, nagyszerü készültséggel. — Áhitatos csendben, sokan könnyezve hallgatták Ujlaki Ferencné szóló énekét, melyet Mozga Zsuzsika kisért zongorán.

Nagy sikert arattak népdalok előadásával Pandy Lajos, Jesztreby Ferenc, Pirigyi István, Palágyi István és Dócs Sándor. Dalaikat Kiss Margitka kisérte zongorán.

Régen hallottunk már oly jóizü, szivből jött kacagást, mint amilyen a Tóth Etelka és Palágyi István ügyesen előadott párjelenetét, Oláh Juliska és Kosztrub Mariska monológját, de különösen az "Április bolondjai" c. bohózatot kisérte. A kis, 1 felvonásos darab egyes szerepét rátermettséggel töltötte be Czető Ilonka, Jáger Betta, Pandy Lajos, Pirigyi István. Jesztrebi Ferenc, ifj. Pendy Gyula, Porubán János és Dohányos István.

A müsor egyes számai között süteményeket, hüsitőket és icecreamot szolgáltak fel a Kör tagjai.

Legátus.

A karácsonyi ünnepek alatt legátusa lesz az egyháznak. Ugyanis az egyháztanács Varsady Béla, volt debreceni theológust, aki jelenleg a Daytoni theológián tanul, ünnepi követül hivta meg. A légátust nagy szeretettel várja az egész gyülekezet.

Bazár.

Január 13. és 14. napján a FFazekas teremben nagyszabásu bazár lesz az egyház javára. Az egyház buzgó nőtagjai mindent megtesznek, hogy minél több értékes tárgy, különösen sok szép kézimunka emelje majd a bazár értékét. Nagyban folyik a gyüjtés, amelynek fáradságos munkáját a következők végzik: az uj telepen: Megyesi Miklósné és Csék Istvánné; az east sideon: Megyesi Józsefné és Szabó Andrásné; a 29. streeten: Fridrich Józsefné és Lengyel Sándorné; a 30 és 31-en: Nagy Istvánné és Csonka Ferencné; a 32 és 33: Nagy Antalné és Tóth Jánosné; a Stop 7-en: Kerekes Jánosné és Balázs Borbála; a belvárosban: Kovács Józsefné és Jáger Jánosné; a ponyváson: Bucsi Benőné.

A nőegylet tisztujitása.

A közel 150 tagot számláló és áldásos tevékenységet kifejtő Nőegylet az elmult szerdán tartotta meg tisztujitó gyülését, melyen a tisztikart a következőleg választották meg: Ujlaki Ferencné diszelnök; Kovács Ferencné, elnök; Tóth Jánosné, alelnök; Lőrinc Jánosné, jegyző; Kovács Józsefné, pénztárnok; Nagy Antalné, pénztári titkár; S. Kovács Ferencné, Oláh Imréné, Fridrich Józsefné és Lengyel Sándorné számvizsgáló bizottsági tagok. A Nőegylet az uj esztendőben is bizonyára szaporitani fogja jócselekedeteinek számát.

ÉRTESITÉS.

Tudomására hozom a nagyérdemü Columbusi magyarságnak, hogy Kalap és Divatáru üzletemet megnyitottam. Ruhavarrás, ruhafestés és ruha tisztitási munkák jutányos árért lelkiismeretesen végeztetnek. Kérem a tisztelt magyarság pártfogását.

MME. WAGGAMAN
391 Barthman Avenue,
Columbus, Ohio
(275 92)

AZON GONDOLKODIK:

Mit vegyek karácsonyi ajándékul?

Ne gondolkozzon, hanem jöjjön üzletünkbe s a kérdés meg lesz oldva egyszeriben.

FÉRFIAK részére: Kitünő ipari szerszámokat.
NŐK részére: Aluminum edények, ezüst evőeszközök.
LEÁNYOK részére: Babák és babakocsik.
FIUK részére: Biciklik, Coaster és wagon-kocsik.

Sok más hasznos háztartási és müipari cikkek a legjutányosabb áron beszerezhetők üzletünkben.

GEGUS TESTVÉREK
vas- és festék-kereskedése
8130 West Jefferson Ave., Detroit, Mich.

Boldog karácsonyi és ujévi ünnepeket kivánunk az összmagyarságnak.

KARÁCSONYI PÉNZKÜLDÉS

Szerezzen Boldog Karácsonyi Ünnepeket hozzátartozóinak. Küldje arra szánt pénzösszegét mennél előbb általunk, mi a legalacsonyabb napi árfolyam szerint továbbitjuk. Az átutalt összeget levonás nélkül a leggyorsabban kifizetjük.

Bankbetétek után 3½% kamatot fizetünk.
Hajójegyek—Kihozatali—Közjegyző—Ügyek.

MOKRAY TESTVÉREK BANKHÁZA
150 Second Street, Passaic, N. J.
(c—áll)

PERTH AMBOY ÉS KÖRNYÉKE

Irodavezető: EMERY ORVECZ
720 Catherine Street, Perth Amboy, N. J. Tel. 729-R

Karácsonyi Klubbunk már megnyilt

Tagsági dijakat nem kell fizetni. Nem kerül semmibe a beállás.

Megkezdheti 1c, 2c, 5c, 10c, 25c, 50c vagy bármilyen összeggel.

Jöjjön és álljon be és megkapja könyvét.

Perth Amboy Trust Co.
Smith and Hobart Streets, Perth Amboy, N. J.

A Federal Reserve rendszer tagja. Az Egyesült Államok felülvizsgálata alatt.
(292 98 304)

GOLDBERGER JAKAB
ÁLLAMILAG ENGEDÉLYEZETT BANKÁR
Alapittatott 1888-ban
432 STATE ST. PERTH AMBOY, N. J.

PÉNZKÜLDÉSEK a világ bármely részébe — teljes felelősség mellett.
HAJÓJEGYEK az összes vonalakra és a legnagyobb hajókra.
KIHOZATALT és KÖZJEGYZŐI ügyeket pontosan, lelkiismeretesen és olcsón elintéz.

Dollárbetétek után 4% fizet,

Irjon vagy jöjjön el személyesen és győződjön meg pontosságomról.

Ügyeljen a fenti névre és cimre.
(c—áll)

VEGYEN FÖLDET VAGY HÁZHELYEKET A PERTH AMBOY REALTY LOAN CO-TÓL.

Ajánlja Woodbridge, N. J. határában fekvő kis farmjait mesés olcsó árért, mely alkalmas bármily célra. $500 és feljebb, könnyü részletlefizetésre. Egy évig adót vagy kamatot nem fizet a vevő. Ezen farmok jó kemény ut mentén vannak, közel iskolához, üzletekhez és 1466 gyárhoz, öt percnyire a newarki és trentoni villamos, 15 perc gyalog Woodbridge vagy Iselin vasuti állomásokhoz a Pennsylvania vonalon, négy mértföld Perth Amboy városához.

Honfitárs! Legyen a maga gazdája, ragadja meg ezt az alkalmat. Bővebb felvilágositásért forduljon az alábbi cimekre:

J. KREIELSHEIMER ÉS FIA, 133 Smith St., Perth Amboy, N. J.—Telephone 1314.

J. LUSTGARTEN, pénzküldő és hajójegy irodájában, 91 Main St., Woodbridge, N. J.—Telephone 37-J.

Magyarul beszélő ügynökök felvétetnek.
(c—áll)

Pénzét

helyezze el bankunkban. Minden pénz, amit 1923 január 3-ig helyez el intézetünkben, január elseje után

4% kamatot huz.

Raritan Trust Co.
State & Fayette Sts., Perth Amboy, N. J.
(292 98 304)

DETROITI REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Karácsonyi istentiszteletek.

DETROIT, Mich. — A református egyházban a karácsonyi istentiszteletek sorrendje:

1. Karácsony előtt való héten minden este rendes előkészitő s bünbánati istentisztelet.

2. Karácsony vigilláján, vasárnap délelőtt 10 óra 30 perckor rendes istentisztelet. Prédikál a legátus.

3. Délután három órakor a gyermekek karácsonyfa ünnepélye. Az ünnepélyen részt vesznek az összes vasárnapi iskolás növendékek.

4. Karácsony első napján, délelőtt tiz órakor ünnepi istentisztelet urvacsoraosztással. Felváltva fungálnak a lelkész és a legátus.

5. Délután három órakor háladó istentisztelet. Prédikál a légátus.

6. Karácsony másodnapján, kedden délelőtt 10 óra 30 perckor ünnepi istentisztelet.

7. Este fél nyolc órakor ünnepet berekesztő háladó istentisztelet.

8. Ó-év utolsó napján délelőtt 10 óra 30 perckor ünnepi istentisztelet.

9. Délután három órakor évet berekesztő háladó istentisztelet.

10. Ujév első napján, hétfőn délelőtt 10 óra 30 perckor ujévet megnyitó ünnepi istentisztelet.

11. Este fél nyolc órakor háladó istentisztelet.

Automobil sorsolás.

A református egyház presbiteriuma sem akar kimaradni a karácsonyi egyházi munkálkodásból s elhatározta, hogy vadonatuj automobilt sorsol ki a bazár folyama alatt. Egy tiket ára csupán 50 cent lesz.

SAVAK A GYOMORBAN emésztési zavarokat okoznak.

Gázt alkotnak. Hogyan gyógyitják a savanyodást és fájdalmat.

Az orvosi tekintélyek állitják, hogy kilenctized része a gyomor bajoknak, emésztési zavaroknak, savanyodásnak, gyomorégésnek, gáznak, felfujódásnak, émelygésnek, stb. az okozója az, hogy tulsok hydochlorie gáz képződik a gyomorban és nem pedig az, amit igen sokan hisznek, hogy emésztési nedvek hiánya okozza. A gyomor kényes belső szervei ingerelve vannak az emésztés hátráltatva van és az élelmiszerek okozta savanyodás idézi elő a kellemetlen szimptómiákat, melyeket minden gyomorbajos olyan jól ismer.

Ilyen esetekben nincs szükség mesterséges emésztési szerekre, melyek könnyen komoly bajt is okozhatnak. Kisérelje meg félre tenni a hashajtó szereket s helyettük bármelyik gyógyszertárban vásároljon néhány ounce Bisurated Magnesiát és vegyen be belőle egy kávéskanálnyit negyed pohár vizben azonnal az étkezés után. Ez megvédi a gyomrot, megakadályozza fölösleges savak képződését és nem lesz többé savanyodás, gáz és fájdalma. Bisurated Magnesia (por vagy tabletta alakban — sohasem folyékony vagy tej alakjában) ártalmatlan a gyomorra, olcsó és a magnesia legkitünőbb formája gyomorbajok ellen. Az emberek ezrei használják s most élvezettel étkeznek, mert nem kell félniök emésztési zavaroktól. 292

Rendelje meg a Jónás Jancsi legujabb tiz magyar Nótafüzetét.

N. József Főherceg volt udvari zenésze, zeneszerző, zongorára, hegedüre, énekre alkalmazta Laluk Ferenc zongora tanár. Ára 1.00 dollár.

Régebbi Tiz Magyar Nóta füzet, zongorára, hegedüre és énekre alkalmazta Szabó Miklós. Ára $1.00, ha a két füzetet megrendeli, akkor $1.25-ért küldjük.

Kapható a szerzőnél, 1935 West 44th St., Nyerges Testvéreknél, 1783 West 25th St., Tandary Bélánál, 1953 W. 24th St. és a Szabadság West Side irodájában, 2609 Lorain Ave., Laluk Ferencnél, 2056 West 47th St., Cleveland, O.

LEGUJABB.

1. Ne tekints rám sohase többet...
2. Nem ragyognak a csillagok...
3. Hej, cigányok, ne huzzátok...
4. Ha te engem ugy szeretnél...
5. Fáj a szivem, hogy elhagytam...
6. Hull a zápor...
7. Nem jött könny a két szemedbe...
8. A clevelandi magyar lányok...
9. Esik eső, dörög az ég...
10. Friss csárdás...

RÉGEBBI

1. Minek is van a szerelem a világon...
2. Kurucz kesergő...
3. Gácsországban csillag se lesz maholnap...
4. Mind elhagytak a csillagok...
5. Kis kunyhómon nem virágos az ablak
6. Ne fájjon a szived...
7. Ha elvisznek kék atillás huszárnak...
8. Ha csak egyszer...
9. Nyisd ki babám az ablakod...
10. Van arra mi felénk egy szőke lány...

290, 92, 94

SZENTSÉGIMÁDÁS SOUTH BENDBEN.

SOUTH BEND, Ind. A Szent István kir. hitközségnek örvendetes napjai voltak az elmult vasárnap, hétfőn és kedden. Ekkor folyt le 40 órás szentségimádása. A templomot állandóan sokan látogatták. Az alkalmi szent beszédet vasárnap a hitközség plébánosa, gróf Wenckheim Frigyes tartotta; hétfőn este a szentbeszédet Eördögh Elemér toledói plébános tartotta, mig kedden este Hartel József clevelandi plébános mondotta a záró szentbeszédet, akik több vendégpappal voltak segélyére a plébánosnak a gyóntatás végzésében

ÉRTESITÉS!

Tisztelettel értesitem a magyarságot, hogy a volt Kepesféle gyógyszereket megvettem és ha szükségük van ezen gyógyszerekre, ugymint.

Kepelax, Ezüst Capsulák Sebkenőcs, Gyomor por, Sósborszesz

és minden más egyéb orvosságra, ugy azok kaphatók

Krejci Fehér Kereszt Patikájában
26th St. és Lorain Avenue sarok, Cleveland, O.

Pósta rendeléseket azonnal és pontosan küldök.
(k e)

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE

Közli: LASZLO N. LEO,
a Szabadság Chicagoi Irodavezetője.
1613 LARRABEE STREET, A NORTH AVE. MELLETT.
Telefon: Diversey 4670

MEGHIVÓ!

A BURNSIDEI ÉS CHICAGOI S. L. P. magyar osztályainak ifjusága

1922 December hó 17-én
vasárnap délután 3 órakor
A Stancik Hallban
205 E. 115-ik St. Kensington
ÉRDEKES MÜSORRAL egybekötve, nagyszabásu
Táncmulatságot
rendez, melyre önt, b. családját és ismerőseit tisztelettel meghivja

A Rendezőség.

A zenét a hirneves Bialkó és Szőke chicagoi legkiválóbb cimbalmos zenekara szolgáltatja.

Ezen mulatság fényét nagyban fogja emelni a Chicagoi Thália Dalkör fellépte Mayer B. József zenetanár vezetése mellett.

Izletes ételekről és finom hüsitő italokról gondoskodva van.

Belépti jegy 40 cent.
(286 92)

CHICAGOI ORVOSI HIR.

Dr. Löwinger Ernő, a régi chicagoi magyar orvos visszatért európai tanumányutjáról s megkezdte betegei fogadását d. e. 11-től 1-ig, este 6-tól 8-ig. Vasárnap csak délelőtt. Cím: 455 W. North Ave., a Cleveland Ave. mellett, Chicago, Ill.

Gallowich Mihály
Chicagoi magyar szabó
nagy raktár kitünő minőségü divatos posztóból. Elsőrangu szabás. Irjon, vagy jöjjön személyesen.
Telefon: Graceland 8770.
1806 Irving Park Blvd. Chicago, Ill.
(h c)

KARÁCSONYI Pénzküldéseket

Sürgönyi és póstai uton gyorsan, biztosan és olcsón

Amerikai Dollárokban Koronákban
levonás nélkül fizetünk ki.

HAJÓJEGYEK
az összes vonalakra.

Hazautazási, Kihozatali és Közjegyzői ügyeit lelkiismeretesen és gyorsan intézzük el.

I. HERZOG & CO.
534 W. NORTH AVE, CHICAGO, ILL.
DIVERSEY 5428
(h c)

MÜKEDVELŐK figyelmébe!

Szindarabokat és szindarabokhoz jelmez ruhákat jutányosan kikölcsönöz vidékre is.

Buchla Ödön
8231 Woodland Ave., Cleveland, O.
Telefon Cedar 1825
Kérjen árjegyzéket.
(s-áll)

A CHICAGOI MAGYAROK KÖZPONTI BANKJA

FORDULJON HOZZÁNK BIZALOMMAL!
CSINÁLJON ÁLLAMI BANKKAL ÜZLETET, AHOL MAGYARUL BESZÉLNEK ÖNNEL.

UTLEVELEK
óhazai ügyek, okiratok elintézése.

DOLLÁRKIFIZETÉSEK
póstán és kábel utján.

Real estate mortgage-ot
Hadikölcsön papirokat:
amerikai Liberty Bondokat, Magyart, Jugoszláv, Csehoszlovákot és Románt
veszünk és eladunk

PÉNZKÜLDÉS
BANKJEGYEK
a világ minden részébe a legolcsóbb árfolyam mellett
HAJÓJEGYEK
minden vonalra.
TAKARÉKBETÉTEK 3%
kamatozásra. — Visszafizetés bármikor
felmondás nélkül!

L. KAUFMANN & CO. STATE BANK
ÁLLAMI MAGYAR BANK
114 N. LA SALLE ST., CHICAGO, ILL.

Hat magyar tisztviselő áll üzletfeleink rendelkezésére.
NYITVA naponta reggel 9 órától esti 6 óráig.
Hétfőn és szombaton este 8 óráig.
So. chicagoi képviselet: 9156 Exchange Avenue
(c—áll)

Hajójegyek Európába és onnan ide a legolcsóbban.

Győződjön meg minden honfitársunk

Közjegyzői iratokat mi szakszerüen elkészitünk!

Hogy 18 éve fennálló BANKHÁZUNKBAN ügyfeleink bárminemü ügyben fordulnak hozzánk, gyors, pontos és lelkiismeretes kiszolgálásban részesülnek.
Pénzt küldünk bármely országba.
Dollárt fizetünk póstán vagy sürgönyileg.
Hajójegyeket eladunk minden vonalra a hajótársulatok eredeti árain.
Hazautazáshoz kihozatalhoz szükséges iratokat szakszerüen készitünk.

Fekete és Fia Bankháza
1957 W. Grand Ave. Chicago, Illinois

FIÓKÜZLET:
FEKETE & KASSAY
9328 COTTAGE GROVE AVENUE

ifj. Fekete József, hites ügyvéd jogi ügyet vállal.

Páncélszekrény fiókok, évi $2.50-ért bérelhetők.

Fontos minden magyarnak
tudni azt, hogy az
IMMIGRANT STATE BANK
343 W. NORTH AVENUE (Sedgwick St. sarkán)
a Chicago és környékbeli magyarságnak
ELSŐ MAGYAR ÁLLAMI BANKJA

Pénzét a legbiztosabban 3% kamatozás mellett csak ÁLLAMI BANKBAN helyezheti el.

Pénzt az óhazába teljes felelősség mellett csak ÁLLAMI BANKBAN küldhet.

Tüzmentes páncélszekrényeket (boxot) 3 dollárért egy évre csak ÁLLAMI BANKBAN bérelhet. Hajójegyeket a hajóstársulatok eredeti árain csak nálunk vásárolhat.

Közjegyzői ügyeket, bevándorlási okmányokat, utleveleket, szerződéseket, szakszerüen csak mi készitünk.

Mindennemü ügyeivel keresse fel állami bankunkat, ahol Szőke elnök ur, vagy Révész alelnök ur szivesen szolgál utbaigazitással.

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSITÁSOK | BUDAPESTI JELENTÉSEK | ÓHAZAI UJSÁGHIREK

MILYENEK A MAGYARORSZÁGI MEZŐGAZDASÁGI VISZONYOK.

A magyar gazdasági élet nagy lendületet vett.

BUDAPPEST, nov. 22. (Szegedi Magyar Hirlap tudósitása.) — Az idei termésered-ménnyel immár tisztában vagyunk. A hivatalos jelentések eléggé preciz becsléseket közölnek, melyekből következtetéseket lehet levonni a jövő év üzemtervére. Az 1922. év éghajlati viszonyainak rendellenessége ellenére a termés menyisége csak kevéssé különbözik a békeévekétől. Csodálatos ez annyival inkább, mert az ország mezőgazdasága a háborus évek rekviráló politikájától rengeteg hátrányt szenvedett s a kommunizmus dulásait is kiheverve, a románok garázdálkodását saját erejéből kipótolva, ma a fejlődés hullámvonalán ismét felfelé halad s a többtermelés utjain elérni törekszik azt a nivót, mely őt Európában ismét számottevő gazdasági tényezővé teheti.

Ha ennek a fejlődésnek okait kutatjuk, egészen uj s még eddig ismeretlen jelenségre akadunk: a mezőgazdaságot az ország pénzügyi helyzete csak lényegtelenül befolyásolja, mert tekintet nélkül az országban fedezetképpen felhalmozott aranyra s tekintet nélkül a pénz külföldi értékére, egy oly csereeszköz áll rendelkezésére, melyet közvetlenebbül felhasználhat s ez: a buza. A falu népének létfenntartási ösztöne sokkal hamarább ismerte fel a papirpénz értéktelenségét. Már a háboru első éveiben megnyilvánult ez s ha ma bármit vesz is a paraszt, mindig átszámit, de nem frankra vagy dollárra számitja át az árakat, hanem buzára.

Általában véve azt mondják, hogy az épitkezések megindulása fokmérője a gazdasági konszolidációnak. Míg a korona Zürichben óráról-órára esett, a magyar falvak szélein uj lakóházak, csürök, pajták, mezőgazdasági üzemek, malmok és szeszgyárak épültek. Nagy általánosságban mondhatjuk, hogy — bár ezt semmiféle statisztikai hivatal fel nem jegyzi —, soha az országban annyit nem épitettek, mint ma. Az ország állatállománya az utóbbi években rengeteg kárt szenvedett. Ma mégis az a helyzet, hogy a kiviteli tilalmak következtében helyenként elérték, sőt meg is haladták már állatállományunk békelétszámát. A gazda nem adja el, csak becserélí állatjait. Gépet, szerszámot vesz rajta s ma oly gazdaságok vannak már gépekkel felszerelve, melyek azelőtt nem is remélhették.

Igy vált a magyar pénz elértéktelenedése s az általános bizonytalanság, amelyet a jóvátételi követelések okoztak, a mezőgazdaság előnyére. Még a magyar hadsereg létszámának redukciója s a kivándorlási tilalmak is főképpen azáltal, hogy biztositották a szükséges munkaerőt, a gazdaságok mostoha helyzetét kedvezően befolyásolják. A kisgazda a pénztől való félelmében megtanul befektetni, több állatot tart, szorgalmasabban dolgozik, jobban müveli földjét és többet termel.

Az, ami a földmüvesiskoláknak évtizedeken át nem sikerült, hogy a kisgazdát termelésének fokozására kényszeritse, azt létrehozta a háboru, az emlitett közgazdasági viszonyok s nem kis mértékben az állandóan növekedő s most aranyporitásra emelt adók.

Ami a kisgazdára vonatkozik, fokozott mértékben áll a középbirtokososztályra is.

A középbirtokosság, mely a háboru előtt uszott az adósságban, értékesebb elemeit közhivatalnoki pályára küldte, ma megszabadult terheitől és számatalan értékes gazdaelemmel erősödött, azáltal, hogy a közhivatalnok pályája nem jövedelmező, sokan viszszatérnek a földhöz, melyben megtalálják tehetségük és munkájuk gadag sikereit.

A mezőgazdasági munkáskérdés tekintetében is kedvezőbb a magyarországi gazda helyete, mint a nyugati gazdálkodóké. A sokat ócsárolt részes-müvelés, melyben Nyugadton a többtermelés egyik akadályát látták, a mai labilis pénzviszonyok között az egyetlen lehetséges dijazása a mezőgadasági munkásoknak. Mig Cseh-Slovákiában, különösen nyugaton eleintén egyik sztrájk a máikat követte, hogy a munkabéreket a romló pénz értékével összhangba hozzák s mig ez országban később a javult cseh-szlovák pénz a mezőgazdasági termékek árát leszoritotta, holott a munkabérek ma is a régiek s ezzel a gazdák a végromlás örvényébe kerültek, addig a természetben fizetett magyarországi munkás egyformán dolgozik ma is, midőn a magyar pénz értéke alacsony s fog dolgoni akkor is, ha a pénz értéke nőni fog.

A magyar mezőgazdaság még ezideig sohasem tapasztalt lendületet vett. A legjogosultabb reményekkel tekinthet ez ország a jövőbe.

A brisztoli egyetem üdvözlete

Érdekes válasz.

BUDAPEST, nov. 24. (Budapesti Hirlap tudósitása.) — Az elkapcsolt magyar területeken felállított müemlékeinknek a multban történt megcsonkitása, illetően lerombolása ellen tudvalevően tiltakozó memorandumot intéztünk a külföld egyetemeihez. Erre az emlékiratra a brisztoli egyetem most a következő választ küldte a m. kir. Erzsébet tudományegyetemnek:

— A brisztoli egyetem köszönti a három magyar egyetemet!

— Nagyon sajnáljuk, tudós férfiak, a miről leveletekből értesültünk, hogy hazátok müemlékeiben számos oly sulyos kár ért benneteket. És méltán sajnáljuk, mert igazatok van, a mikor azt mondjátok, hogy nekünk, a kik a tudományok és müvészetek szolgálatában állunk, valamennyiünknek a humanizmus bizonyos közös kötelékével kell egymáshoz kapcsolódnunk.

— Mennyivel helyesebben jártak volna el szomszédaitok, ha jobb példák után indulva és életünk mulandóságát meggondolva, a fegyverrel együtt letették volna a haragot is. A legnagyobb jóindulattal kiván juk, hogy yez a jövőben igy legyen s még meglévő kiváló müemlékeiteket ne érje ilyen méltatlan sors.

Kelt Egyetemünkön 1922. október 10-én.

Thomas Lodevay,
alkancellár.

AZ OLÁH URALOM RÁNYOMJA PECSÉTJÉT ARAD VÁROSÁRA.

Mennyire megváltozott Arad. — Az oláhok garázdálkodásai.

ARAD, nov. 20. (A Magyarság tudósitójától.) Amikor tavaly elsőizben voltam az oláh megszállás óta Aradon és a pályaudvarról befelé hajtatva, keserü szivvel néztem a boltok oláhnyelvü tábláit. Fájdalmasan mosolyogtam, a mikor a Schlézinger Farkasféle fatelep fölött ott láttam a nagy cégtáblát: Lupu Schlezinger. Tehát a jámbor Schlézingerből vérengző Lupu lett, a fiából pedig alighanem már Lupulescu-t akarnak faragni a "vitéz hóditók." Ha ugyan egyáltalán van fia Lupu mesternek.

Most, hogy ujból Aradon vagyok, Lupuból félig megint Farkas lett, az oláhok megengedték, hogy a kereskedők magyarul is kiirhassák a nevüket. A szabály azonban az, hogy a magyar betünek nem szabad nagyobbnak lennie, mint az oláhnak. Mig tavaly az Andrássy-uton (pardon: Calea Ferdinandului-ut) a cégtábla még imigyen festett: Fratii Apponyi, addig az idén már imigyen szólt a felirás: Fratii Apponyi testvérek. Igy van ez minden üzleten, elöl az oláh keresztnév, aztán nagy betükkel a vezetéknév s utána a magyar keresztnév.

Maga a pályaudvar magyon szomoru. Hol van az a nagy, lázas nyüzsgés, amely valaha ur volt az aradi pályaudvaron? Meghalt itt az élet, a pályaudvar csendes, alszik s csak néha-néha élénkül meg öt-tiz percre, amikor valahonnan befut valami környékbeli vicinális. Bocskoros oláhok vonulnak el batyuval a hátukon, lökdösik, taszigálják egymást, vagy pécskai magyarok jönnek be a városba ügyes-bajos dolgukat végezni, leszállnak a vonatról, elsietnek s aztán megint álmos csend. Igy van ez mindenütt, a pályaudvarok mind tetszhalottak Váradon, Aradon, Temesvárott, — várják a feltámadást. Most némák, a lélekzetük se hallik.

A megszállás első idejében Aradon egy Sztojka nevü volt rendőrőrmester lett a főkapitány és ennek a vadállatnak a működése még ma is meglátszik a városon. Az ő müve volt az is, hogy a Kossuth-szobor mellékalakjait ökrökkel ledöntette, ő változtatta az összes utcaneveket oláhra és ő tiltotta meg a magyar üzleti felirásokat is. Az utcák ma is csak oláhul vannak kiirva, ezeket az utcaneveket azonban senkisem használja, maguk az oláhok is csak a régi nevét tudják az utcáknak. Pedig a Szabadság-térből Jancuu Avran-teret csinált, a Thököli-térből "Piate Catedrala"-t (ott van az oláh templom), és minden "nagy" oláhról nevezett el utcát. Van Hóra-, és van Kloska-utca is, van "December 29. utca" (ekkor vonultak be az oláhok Aradra). Amikor bejöttek, akkor nagyon nagy volt a helybeli oláh testvéreink öröme, most azonban már sokkal nagyobb lelkesedéssel látnák, ha kivonulnának. Ferdinánd király kifestett arcu hősei a városból.

Pedig ezeknek eszük ágában sincs távozni. Nagyon jól érzik itt magukat, ott lebzselnek naphosszat a korzón és cukrászdában s szemtelenül mustrálják a nőket. Hangosan beszélgetnek, csörtetik a kardjukat, általában ugy viselkednek, mint hóditó hősök szoktak. Hogy festik az arcukat és füzik a derekukat, az náluk természetes, mert — mint felvilágositottak — az oláh kadétiskolában az a szabály, hogy a növendékeknek addig nem is szabad kimenniök a városba, mig nem borotválkoznak és nincsenek alaposan kipuderezve. A festék stb. már hozzátartozik ehhez a neveléshez éppugy, mint a — futásban való jártasság.

Épp térzene van. Az oláh katonabanda — a régi 33-asok volt ezredzenekarának cseh muzsikusai — fujja a régi osztrák marsokat s a közönség fel-alá hullámzik a korzón, Sok az oláh szó, sőt feltünően sok. Ennek két oka van: egyik, hogy az oláhok hangosak, a magyarok meg csak hallkan mernek beszélni, a másik, hogy rengeteg oláh költözött Aradra éppugy, mint más városokba és az utcán főképpen ezek korzóznak. A nők olcsó parfümje már messziről büzlik, ajkuk, arcuk szinte ordit a sok festéktől. Kellemetlen balkáni hangulat száll az aradi utca fölött. Sokan állnak a nemrégiben bedőlt Neumann-féle ház előtt és nézik a romokat. A Neumann-ház kétemeletes volt, több, mint száz esztendős s egy éjszaka hirtelen bedőlt, mint valami kártyavár. Vagy 60 család lett hajléktalan, mindenük odaveszett, de emberéletben csudálatosképpen nem esett kár. A lakóknak még volt annyi idejük, hogy amikor repedezni kezdtek este a falak, kiszaladhattak és puszta életüket megmenthették. Egyebet aztán semmitse.

Az üzletekben van áru bőven, de drága. Mindennek az ára drágább vagy 30 százlékkal, mint nálunk. Csak könyvet, magyar könyvet nem kapni. Az oláhok nem engednek be magyar nyomtatványt, a magyarságnak kultura nélkül kell élnie. Nemcsak hogy a magyar irókat tiltották ki, egyáltalán kitiltották a magyar betüt és magyar Shakespeare-t behozni éppannyira tilos, mint Tatár Petőfit, Aranyt vagy Mocnik—Kalmarik—Wagner Algebráját. Ami magyar, az veszedelmes, a kultura pedig, legyen az akármilyen, még veszedelmesebb.

És azért mégis győz a magyar kultura Aradon. A megszállás alatt, sőt a magyar uralom idején is volt oláh nyelvü napilap is Aradon, a Romanul. Azóta megszünt, megbukott, ma már csak magyar lapok jelennek meg Aradon. Az Arad és Vidéke tegnap megszünt, de azért két reggell lap, az Aradi Közlöny, Aradi Hirlap, és két délutáni ujság, az Aradi Friss Ujság és Aradi Ujság megjelennek. Persze erős cenzura alatt állnak ezek a lapok. Nem is olyan jó most az aradi sajtó, mint volt valamikor, amikor Aradon jelentek meg az ország legjobb vidéki lapjai.

Valamikor sok kávéház volt Aradon, ezek eltüntek. Csak kettő maradt, a volt Hungária (most "Dácia") és a Városi kávéház. A Dácia-ba járnak az oláhok, a Városiba a kereskedők és polgárok. Ez előtt állnak a bérautók, amelyeknek most nagyon fontos szerepük van itt, mivel a gyalázatos vasuti közlekedés miatt kénytelenek autón utazni az emberek. Igy Arad és Nagyvárad közt állanddóan szágul danak a bérautók — egy személy 350 lei — mert vasuton csak ugy közlekedhetnek a két szomszédosváros lakói, ha előbb leutaznak Kolozsvárra, ami két napot és rengeteg pénzt vesz igénybe. Azelőtt Békéscsabán át közlekedtek, Csaba azonban az oláh békedelegáció minden erőlködése ellenére is megmaradt Csonka-Magyarországnál s igy most autózni kénytelenek az utasok. Az a rövid kis vasuti vonal, amelyre szükség lenne, már két éve épül és ha igaz, jövő évre fog elkészülni és egy évre rá — összedülni.

Bedeszkázva áll a város két szobra: a hires Szabadságszobor, Zala György müve és Kallós Ede Kossuth-szobra. Nem látni belőlük semmitsem, s olyan legenda is van az aradi magyarok közt, hogy nincs már meg a szobor a bódéban. De megvan, csak láthatatlan, csak néma, mint az aradi magyarok lelke, amelyet most szintén burok takar. Valamikor azzal gunyolták Barabás Bélát, az aradi képviselőt, hogy minden beszédét igy kezdte: "Most jövök a vértanuk városából...." Aradon most vértanu minden magyar, a tizenhárom aradi martir meg sokasodott.

Mazsola Pie

A legjobb, amit valaha kóstolt, készen sütik a nagy wholesale sütődék és a lakóhelyén levő szomszédos péksmühelyek.

Csak telefonáljon egy füszerüzletbe, vagy e péksmühelyek egyikébe és küldessen egy ilyen ízletes piet, amit azonnal felszolgálhat.

Miért süssön odahaza, ha kaphat egy ilyen Piet? Próbáljon egyet és látni fogja.

Van benne

Sun-Maid Mazsola

Szedet ma már vasat?

ZALA

— Amikor a fogoly-kisérő csendőr elalszik. A szombathelyi katonai törvényszék két hónapi foglár-fogságra itélte Matyasits Félix muraszentmártoni csendőrt őrszolgálati kötelességsértés büntette miatt. A csendőrnek julius 4-én Budapestről Zalaegerszegre kellett kisérnie gróf Champoas Frigyest, akit állam-ellenes cselekedete miatt internáltak, Utközben azonban valószinüleg a gróf által az utazás megkezdése előt fizetett italok hatásaképen — a csendőr elaludt és a internált gróf meglépett.

— Elitélt sikkasztó főszámvevő. Hargeszneimler Lajos zalamegyei vám-főszámvevő itélte több mint 260,000 korona gálati pénzt elsikkasztott szombathelyi katonai tör- szék 8 hónapi sulyos börtö

UNITED-AMERICAN-LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG-AMERICAN-LINE

NEW YORKBÓL DIREKT HAMBURG

A LEGRÖVIDEBB UT MAGYARORSZÁGBA.
HAJÓK MINDEN HÉTEN INDULNAK.
a 56-ik Piertől North River, 46th Street végén.
Minden hajón 2, 4 és 6 ágyas kabinok. Nagy ebédlők, salonok és az összes sétányok kizárólag a 2-ik osztályu utasok részére. — A 'Hansa', 'Bayern', 'Wuertenberg' és 'Cleveland' hajókon külön kabinok is vannak.

1922 márciustól kezdődőleg a két uj csavargőzös, a

"RESOLUTE" és "RELIANCE"

Felváltva minden második kedden indul 1-ső, 2-ik és 3-ik osztályu utasokkal.
A magyar kormány által engedélyezett kivándorlás: vonatkozólag Felvilágositásért forduljon

UNITED AMERICAN LINES
39 BROADWAY, NEW YORK
vagy bármely felhatalmazott ügynökséghez.

NORTH GERMAN LLOYD
MAGYARORSZÁGBA

Duplacsavaru gőshajók
New Yorkból—Brémenbe
A hajók minden második szerdán indulnak.
Kitünően berendezett harmadosztályu kabinok.
Fényes konyha. Zárt, kényelmes kabinok 2, 4 és 6 személyesek.
Részletes felvilágositásért forduljon a helyi ügynökhöz vagy
North German Lloyd
14-16 Pearl St. New York

Most Boldogság – Azután az Óhaz

Intézkedjék már most az óhazá való látogatásáról.

EGY uj dolog, amivel az idei ka csonykor boldogságot szerez a hozzátartozóinak, ha az óhazá való látogatás tervét pendli m Karácsony napján szólhat a családjának a tervbevett utazás Küldje be az alanti szelvényt. Szerezze be az összes felvilágositá kat, — amelyeket anyanyelvén irva kap meg — s azután megc nálhatja utitervét.

Az amerikai hajók harmadosztályán minden kényelmet ta talál — tágas kabinokat, dohányzó és olvasótermeket, benne mind nyelven irt könyveket, valamint társalgótermeket és a táplálék a legjobb.

Tudjon meg mindent e nagy hajókról. Kétszer indulnak het kint New Yorkból.

ELŐREFIZETETT JEGYEK.

Ha rokonait, vagy barátait hozatja ki az óhazából, fizesse ki előre utazásukat itt az UNITED STATES LINES utján. Biztositson részükre bánásmódot, kényelmet, utaztassa őket az amerikai lobogó védelme alatt.

Irjon a Könyvecskéért.

Irjon még ma teljes felvilágositásért. Tudjon meg mindent az Egyesült Államoknak Európába járó hajóiról. Semmi kötelezettséget nem ró önre. Küldje be az információs szelvényt most.

Az indulásra és elhelyezkedésre vonatkozó felvilágositásért irjon:

UNITED STATES LINES
Moore and McCormack, Inc.
Roosevelt Steamship Co., Inc.
45 Broadway New York City
110 So. Dearborn St., Chicago, Ill.
92 State St., Boston, Mass.
Managing Operators for

U. S. SHIPPING BOARD

FELVILÁGOSITÓ SZELVÉNY
U. S. Shipping Board
Passenger Dept. 536 M. P.
45 Broadway, New York City
Kérem, küldjék meg ingyenes könyvecskéjüket az összes tudnivalókról, a prepaid utazásról
Név .....
Cim .....
Város ..... Állam .....

Közelednek az ünnepek egyikünk se legyen beteg

Ünnepet ülni igazi boldogsággal csak egészséges emberek s olyanok tudnak, akiknek nem kell szeretteiket betegen látni.

Legyen gondunk arra, hogy Karácsonyra még fejfájás, szorulás, étvágytalanság se kinozzon bennünket, ne szomoritsa el a családunk tagjait.

Legyen mindig tiszta vérünk ez biztositja egészségünk

Mi a legjobb gyomor és vértisztitó szer? Milliók kiáltják lelkesen, hogy a

PARTOLA

"Az orvos cukorka alakban"

Partos C. Miklósnak ez az örökbecsü készitménye, amely immár több mint husz év óta szolgálja az emberiséget egészsége megőrzésével.

Legyen kéznél mindig otthonunkban a Partola, amely segit a család bármely tagján, ha étvágytalan, ha szorulásban szenved, ha gyomrát megterhelte, ha a vértisztátalanságnak jelei mutatkoznak rajta.

Egy nagy bádogdoboz valódi Partola 1 dollár, hattal egyszerre rendelve 5 dollár.

Rendelését küldje a pénzzel együtt erre a cimre:

PARTOS PATIKA
160 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Ne feledje kivágni és mellékelni rendeléséhez ezt az ajándék szelvényt, amely a Partos Patika 1923. évi diszfalinaptárának megküldését biztositja.

INGYEN SZELVÉNY.
Mellékelje rendeléséhez.

Kérem a Partos Patika 1923. évre szóló diszfalinaptárát is megküldeni cimemre.

Név .....
Utca, Box .....
Helység .....

MOST ÉRKEZETT
MAGYAR KÖNYVEK
Hazai ima- és olvasókönyvek, szent bibliák, zsoltárok, regények, álmoskönyvek, tolmácsok, szótárok, levelező- és szakácskönyvek, vőfély- és szavalókönyvek, kották nagy választékban és nagyon olcsón szerezhetők be a

JERABEK LAJOS
könyvkereskedésében.
125 EAST SOUTH STREET,
AKRON, O.
Valódi hazai DIANA Sósborszesz elárusitó helye.
289, 90, 92, 94, 96, 98

KARÁCSONYRA

ÉRIK MINT A FEKETE CSERESZNYE!

A valódi tajtékot az utánzatoktól sokan nem tudják megkülönböztetni, azért sokan rosszul járnak. mikor pát vásárolnak. Az én tajték pipáimnak nagy hire van itt és az óhazában is. Ha egy szép tajték pipát lát, a minden bizonnyal "Nyitray-féle." Az én tajték pipáim minden tekintetben szépek és jók. Nem hogy csak valódi tajték. hanem annak is a legjava. Értek hozzá, már 39 éve válogatom a tajték pipát a honfitársaimnak. Többe értek a tajtékhoz, mint bárki más itt Amerikában, vagy az óhazában. Faragtam már magam is elég pipát, ki tudom választani, hogy melyik puha és melyik kemény tajték .azért bátran rám bizhatják a pipa megválasztását. Tudom mely anyagban van kő vagy levegő, hibás anyaggal nem kereskedem. Az én pipáim nem repednek, nem törnek, nem foltosak, szép simán érnek, mint az érett fekete cseresznye. Igy van ez a tajték szivar és cigaretta szipkáknál is, melyeknek szopókája minő valódi nemes borostyán.

Minden darabnak a valódiságáért, jóságáért a "Nyitray" "Arany-Igazsággal" jótállást vállalok. — Ami nem tetszik, szivesen kicserélem.

Egyenes szárba való hazai tajték pipák.

No. 235 Valódi hazai Rákóczi tajték pipa ára.....$4.00
No. 235|A Olyan mint a 235-ös számu, de nagyobb....$5.00
No. 3 Valódi hazai Rákóczi vágott nyaku tajték pipa $4.00
No. 3|A Ugyanolyan alak mint a 3-as számu, de nagyobb $5.00
No. 27 Valódi hazai szögletes Rákóczi tajték pipa...$4.50
No. 9 Valódi hazai "Körmös" tajték pipa.....$4.85
No. 9|A Olyan mint a 9-es, de nagyobb $6.50
No. 5 Valódi hazai "Betyár" tajték pipa, magas rezelésel vágott nyakkal....$4.00
No. 5|A Ugyanolyan mint a 5-ös számu, de nagyobb..$5.00

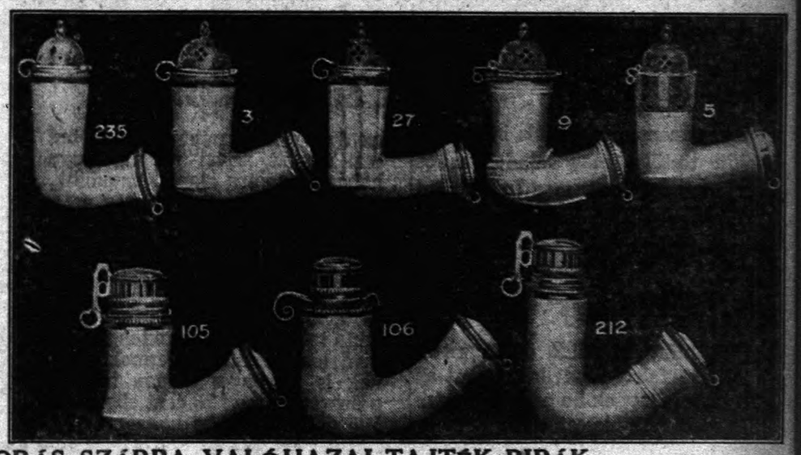

CSUTORÁS SZÁRBA VALÓ HAZAI TAJTÉK PIPÁK.

No. 103 "Debreczeni valódi hazai tajték pipa $6.00
No. 105|A Ugyanolyan alaku mint a 105-ös, de nagyobb $8.00
No. 105|B Ugyanolyan alaku mint a 105-ös számu, de még nagyobb....$10.00
No. 106 Valódi hazai "Debrovszky" tajték pipa széles kupakkal.....$6.00
No. 106|A Ugyanolyan alaku mint a 106-os, de nagyobb.....$8.00
No. 112 "Debreczeni" tajték pipa gömbölyü nyakkal.....$5.50
No. 212|A Ugyanolyan alaku mint a 212-es, de nagyobb.....$7.00
No. 212|B Ugyanolyan alaku mint a 212-es, de még nagyobb.....$8.50

MÉG NINCS KÉSŐ!

Rendelését még kétszer is megkaphatja karácsonyig, ha rendelésével együtt beküldi a pénzt is. Minden pipával egy szép megyfa szárat is küldök teljesen dijmentesen. Minden Amerika legnagyobb magyar áruháza. Alapittatott 1882-ben.

EMIL NYITRAY

NYITRAY-PARK
MILFORD, CONN.

SOK A SZTRÁJK DAVIS SZERINT

dekes kimutatást közöl Davis munkaügyi niszter a kongresszushoz intézett jelentésén. — Rátér a bevándorlás kérdésére is. — A vándorlókat már az európai kikötőkben kelne megvizsgálni. — Kiterjeszkedik a gyerekmunka kérdésére is. — Egy millió ötszáz gyermek dolgozik az amerikai gyárakban és bányákban.

WASHINGTON, D. C., dec. 13. — Davis munkaügyi miszter a kongresszushoz intézett évi jelentésében azt mondja, hogy a "nemzetnek feltétlenül utat-módot kellene találnia arra ve, hogy az ipari életen elkövetett erőszakosságokkal szemben védett legyen." Azt ajánlja, hogy a szövetségi kormány ődése tágittassék ki olyan értelemben, hogy ezzel aztán rjen az ország ipari és gazdasági élete.

— Vegyük csak figyelembe a legutóbbi keményszénsztrájkot — mondja Davis a többi között jelentésében. — Hónapokat sztrájkolt ez a hatszázezer szénbányász s aztán visszament a munkába, anélkül, hogy bármilyen változás történt volna bérükben vagy munkaviszonyukban. A munkaügyi miniszternek az a meggyőződése, hogy önzetlen, intelligens, gyakorlati közeledéssel feltétlenül véget lehet vetni az efajta sztrájknak és békét teremteni az iparban.

Davis munkaügyi miniszter egy csomó egyéb javaslatot is előterjeszt jelentésében. Azt ajánlja a többi között, hogy a bevándorlási törvényen változtatni kell olyan értelemben, hogy a bevándorlókat már a kikötőben kellene megvizsgálniok amerikai hatósági közegeknek. A kinai bevándorlókra vonatkozó törvényt a Davis-féle tervezet szerint meg kellene szigoritani.

Azt is hangoztatja, hogy a bevándorlóknak az amerikanizálás elvpivel való megismertetésében az eddiginél gyakorlatibb módszerü munkát kellene végezni.

A sztrájk kérdésével kapcsolatban megjegyzi a munkaügyi miniszter, hogy "minden gondolkodó, aki a közélet müködését figyelemmel kiséri, már esztendőkkel azelőtt rájött arra, hogy az az ember, aki az államnak esküt tesz, lemond a sztrájk jogáról."

Jelentésében Davis rátér a gyermekmunkára is, amellyel kapcsolatban nagyon szigoru kijelentéseket tesz. Egy millió százezerre rug azoknak a gyermekeknek a száma az Egyesült Államokban, akik már dolgoznak, holott játszaniok kellene. Dolgoznak bányákban, gyárakban, a mezőn és az otthonukban végzett munkakört töltenek be, amely meghaladja erejüket s amelyet koruknál fogva csakugyan nem volna szabad végezniök.

GYÓGYSZERÉSZCSEMPÉSZEK GARÁZDÁLKODÁSA

Kentuckyban szaporodott a gyilkosságra kész munsájnerek száma. — A hatóságok a polgársággal egyetemben azon fáradnak, hogy a gyilkosokat mennél előbb kézrekeritsék. — Eddig hasztalan az igyekvés.

MOUNT STERLING, Ky., dec. 13. — Vasárnap ismeretlen gyógyszerészcsempészek meggyilkolták R. E. Duffot, a vidék egyik ismertebb polgárát. A polgárság örséggé tömörült azzal a céllal, hogy a munsájn gyilkosok nyomára akadjon, de ez az igyekvés eddig hasztalannak bizonyult.

A nap folyamán a munsájnerek megöltek egy másik embert is, névszerint David Treadwayt. Treadwayt egy bokorból lőtték agyon.

A szövetségi, valamint az állami hatóságok kooperálnak a polgársereggel, abban a reményben, hogy a gyilkosoknak előbb-utóbb mégis nyomára akadnak. Ujabban annyira elszaporodott a gyilkosságra kész munsájnerek száma ezen a vidéken, hogy a hatóságokkal életveszedelmes bizonyos környéken élni.

Ne bolondozzék Hülésével!

Hülés komoly dologszámba megy. Nem bolondság. Rajsakán át hülésből könnyen lehet tüdőgyuladás, vagy a félelmetes flu.

SZÜNTESSE MEG A LEGTERMÉSZETESEBB MÓDON:

JUVITO Tiszta Növény-teával!

Készül növényekből, gyökerekből, bigyókból, virágokból, amiket századok óta használnak gyógykezelési célákra.

Dobor ára 50c és $1.00 Elegendő az egész családnak. Ha nem lenne kereskedőjének, küldje a pénzt ide: Bielek Mfg Co., 5151 Butler Street, Pittsburgh, Pa.

(263)

A MOZI ÉS AZ ÉLET KONKURRENCIÁJA

Apa és leánya meghatő találkozása huszonöt év multán.

SAN FRANCISCO, dec. 13. Az arizonai Yuma városból érkezett jelentés szerint egy apa ma találkozott huszonhat esztendős leányával, akit sohasem látott. Rejtélyességében és regényességében az élet valóban versenyzik a mozival, sőt azt lehet mondani, hogy az élet fantáziája különb a legtöbb mozicenarió iró képzeletvilágánál.

Nick Larson, gazdag bányatulajdonos és real estate kereskedő irodájába ma egy gyönyörüen öltözött és nagyon szép nő lépett be, s hozzá fordulva, a következő szavakat mondotta: "Fogjál kezet Ada leányoddal."

S Larson kezet fogott vele, sőt megölelte, könnybe lábadt a szeme és megcsókolta. A nő szerint, aki Nicholas Heinboekel californiai rancher felesége, csak nemrégiben tudta meg, hogy tulajdonképpen ki az apja és hol él. Larson pedig csak a mai nap folyamán tudta meg, hogy neki egyáltalában van leánya.

Larson 1895-ben feleségül vette a san franciscói Ida Polsont. Egy évig élt feleségével. Egy nap elhagyta az asszonyt és soha sem tért vissza. A leány közben megszületett s néhány évre rá az anya meghalt.

A gazdag apa a romantikus találkozásnak rendkivül megörült s a szerencsés boldog találkozás alkalmával számos üdvözlő táviratot kapott már eddig is barátaitól és ismerőseitől a környéken, akik az eseményről már a nap folyamán hallottak.

Banditák ostromolják Tsingtaut

A várostól tizenhét mértföldnyire véres ütközet folyt le.

ELVONULNAK A JAPÁNOK.

Az E. Á. nem küld több hadihajót Tsingtauba.

TSINGTAU, december 13. — A Tsingtaut körülvevő nagy bandita hadsereg erősen aggasztja az itt tartozkodó kinaiakat, japánokat és külföldieket. Tsingtautól tizenhat mérföldnyire tegnap ütközet folyt le, amelyben hét bandita és egy rendőr meghalt és többen megsebesültek.

Készpénz fizetéseken kivül a banditák azt követelik, hogy had seregük ezer emberét vegyék fel a csendőrségbe. A hatóságok nem akarják teljesiteni ezt a követelést, bár hajlandók a banditákat a helyreállitott területek határain kivül alkalmazni. A banditák visszautasitották ezt az ajánlatot.

Előkészületek folynak arra, hogy gyakorlott rendőrséget alkalmazzanak a városban. Dr. Wang már eddig is 1,500 rendőrt hozott a városba s a tartományi kormányzótól fegyvereket szerzett a rendőrség részére. Dr. Wang 600 rendőrt a külvárosba küldött, ahol már több összecsapás történt a rendőrök és a banditák között.

Dr. Wang azt állitja, hogy több ezer fonyi kormányhadsereg igyekszik körülkeriteni a banditákat, akik 2000 fegyveresből és mintegy 1000 fegyvertelen emberből számlálnak. A külföldiek a Grand Hotelban gyültek össze, amióta érzik, hogy a rendőrség védelme elégtelen.

A kinai üzletek tegnap egész nap zárva voltak s több üzlet ma sem nyitott ki. A japánok szintén bezárták üzleteiket s a japán polgárokat egyáltalán nem engedték ki az uteára, mert boszszutól féltették őket.

A még itt tartózkodó japánok december 14-én és 20-án fogják elhagyni a várost. A japán csendőrséget máris kivonták a városból. Előkészületeket tettek hat millió dolláros költség megajánlására, hogy elháritsák 3000 munkás sztrájkját, akik nyugdij bonusz nyujtása nélkül, megrakodályozták volna a város vizszolgáltatását.

A japánok továbbra is ellenőrzik a piereket és az áruházakat, a vámházak azonban már az angol megbizott felügyelete alatt állanak. A kinai postahivatalokatt nemsokára meg fogják nyitni az egész Kiocsan tartományban.

Wu Pei Fu tábornok ma olyan értelmü táviratott küldött az egyesült államokba, hogy Rev. C. A. Forsberget és Rev. Anton Lundeent, akiket a banditák szabadon bocsátottak. Hankovba kisérték. Ezeket a missionáriusokat Honan tartomány banditáival történt megegyezés folytán sikerült kiszabaditani. A banditáknak megigérték, hogy enyhébb bánásmódban fogják őket részesiteni, ha a még fogságukban levő hat missionáriust is szabadon engedik.

E. A. Anderson tengernagy mai nyilatkozata szerint az Ashville torpedórombolón kivül, a mely most is Tsingtau előtt horgonyzik, az amerikai kormány nem szándékozik több hadihajót küldeni a város kikötőjébe.

Legszebb Karácsonyi Ajándék

Valódi hazai 14 karátos arany függő és Gyürü

VALÓDI ÉS ANNAK IS A LEGSZEBBJE

Itt a karácsony! Ne késsen rendelésével! Ne csináljon fekete karácsonyt szeretteinek. Karácsonyi ajándékra mindenki számit, mert karácsony a szeretet ünnepe. Nincs szebb és kedvesebb karácsonyi ajándék, mint "VALAMI HAZAI". Az itt készült tárgy az mindennapos ajándék, nincs benne szeretet, nincs benne a nagy meglepetés. De ha az ajándék VALAMI HAZAI, akármilyen csekélység is legyen az, az "mesél", kedves emlékeket idéz, az [illegible] más idegen ország fényes kincsénél. Nincs szebb, nincs kedvesebb, nincs találóbb karácsonyi ajándék, mint valami, "ami hazai."

ARANY IGAZSÁG

A hiteles és törvényes valódi hazai 14 Kar. arany, próbajelzés benne van minden arany tárgyban. Az arany nem fuvott, nem üres belül, hanem tiszta tömör, nehéz, valódi hazai 14 karátos arany. A valódi 14 karátos aranyért nem öt, vagy tiz évre kell jótállást vállalni, hanem ÖRÖK IDŐKRE, mert a valódi 14 karátos arany soha sem változik. A gyürükben és függőkben a kövek nem üvegből vannak, hanem VALÓDI NEMES DRÁGA KÖVEK. A függők csuklókapcsai, a függők és gyürük kövei nagy gonddal vannak készitve és foglalva és azok foglalásáért mindenkorra jótállást vállalok. Mindezért teljes jótállást vállalok, ami nem tetszik, nagyon szivesen kicserélem, vagy kivánatra a pénzt küldöm vissza.

NEGYVEN ÉV!

Negyven éve szolgálom becsülettel a magyarok legnagyobb megelégedésére az amerikai magyarságot. Minden magyarnak őszinte, megbizható jóbarátja vagyok. Szóljon az a negyven évi becsületes munkám arra, hogy Ön is bizalommal keressen fel rendelésével. Ezzel önmagának is szolgálatot tesz, mert valódi, jó és szép árut kap sokkal olcsóbban, mint amit utánzott portékáért fizet.

EZ AZ ARANY IGAZSÁG.

És most arra kérem, hogy ne halassza rendelését az utolsó napra. Irja meg a rendelését, tegye melléje a pénzt is, küldje el hozzám, a többit bizza rám. Ott lesz a karácsonyi ajándék mindenkinek a legnagyobb örömére.

MINDEN FÜGGŐT ÉS GYÜRÜT SZÉP BÁRSONYTOKBAN SZÁLLITOK.

HAZAI 14 KARÁTOS ARÁNY FÜGGŐK

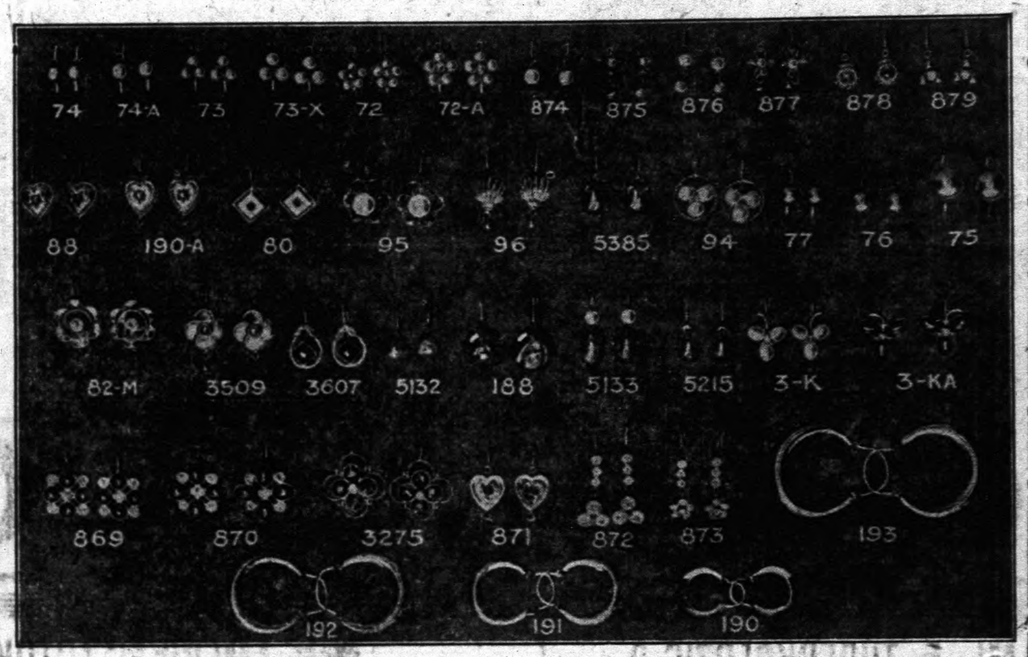

No. 74 Hazai 14 kar. arany gyermekfüggő égszinkék, tüzopál, vagy vérkorál kövekkel, párja $2.25
No. 74/A Ugyanolyan, mint a No. 74, de nagyobb, párja $2.50
No. 73 Hazai 14 kar. arany gyermekfüggő, 3 égszinkék tüzopál, vagy vérkorál kövekkel, párja $3.00
No. 73/X Hazai 14 kar. arany függő 3 nagyobb égszinkék, tüzopál, vagy vérkorál kövek, párja $3.00
No. 72 Hazai 14 kar. arany függő 5 csillag alakban rakott égszinkék, tüzopál vagy vérkorál kövel és 11 gyönggyel, pr. $3.50
No. 72/A Olyan, mint a 72es számu, de nagyobb, párja $3.00
No. 874 Nagyon csinos gyermek függő, 14 kar. arany, kék vagy tüzopál kövel, párja $3.00
No. 875 Két kosaras hazai gyermek függő 1 igaz gyönggyel és 1 égszinkék türkiz kövel, párja $3.00
No. 876 Nagyon csinos hazai gyermek függő 1 igaz gyönggyel és 1 égszinkék türkiz kövel, párja $3.00
No. 877 Csillag alaku gyermek függő arany golyócskával, párja $3.00
No. 878 Csinos hazai gyermek függő tüzopál vagy égszinkék kövel, párja $3.00
No. 879 Hazai gyermek függő, szépen egy csinos kövel, párja $3.00
No. 88 Hazai 14 kar. arany szív függő, közepen szines kövel, pr. $3.75
No. 190/A Nagy nazai 14 kar. arany szív függő, szines kövel, párja $4.00
No. 80 Négyszögletes hazai 14 kar. arany függő szines kövel, pr. $4.00
No. 95 Nagy rózsa alaku hazai 14 kar. arany függő, tüzopál, vérkorál, vagy égszinkék türkiz kövel, párja $5.00
No. 96 Legyező alaku hazai 14 kar. arany függő, párja $4.00
No. 5385 Hazai 14 kar. arany függő, nagyon szép foglalatban, vérkorál kövel, párja $5.00
No. 94 Hazai 14 kar. arany függő, valódi tüzopál, égszinkék, türkiz vagy vérkövel, párja $5.00
No. 77 Kis 14 kar. arany lencse-függő, párja $2.00
No. 76 Közép nagyságu 14 kar. arany lencse-függő, párja $2.50
No. 75 Nagy 14 kar. arany lencse függő, párja $3.00
No. 82/M Nagyon csinos és diszes 14 kar. arany függő, korál kövel, párja $4.00
No. 3509 Nagyon csinos hazai 14 kar. arany függő, szines kövekkel, fonott minta, párja $4.00
No. 3607 Nagyon diszes, szögletesre csiszolt hazai 14 kar. arany függő, nagyon szép csiszolt kövekkel, párja $4.00
No. 5132 Kis Korál-Csepp 14 kar. arany függő igazi vérkorállal, középen arany csillaggal, párja $4.00
No. 188 Nagyobb Korál-Csepp függő valódi vérkorál kövel, középen arany csillaggal, párja $8.00
No. 188/A Legnagyobb Korál-Csepp függő egész nagy valódi vérkorál kövel, 14 kar. aranyból, párja $12.00
No. 5133 Nagyon csinos hazai 14 kar. arany függő, sürü fogu foglalatban, valódi, tojás alaku vérkorál kövel és gyönggyel $6.00
No. 5133/A Olyan, mint az 5133-as számu, csakhogy sokkal nagyobb, párja $10.00
No. 5215 Hazai 14 kar. arany függő, tojás alaku vérkorál kövel, pr. $4.00
No. 3/K Hazai 14 kar. arany lóhere függő, valódi tüzopál, égszinkék türkiz, vagy vérkorál kövekkel, párja $4.00
No. 3/KA. Nagy lóhere alaku függő 14 kar. aranyból, égszinkék türkiz, tüzopál, vagy vérkorál kövek, párja $5.00
No. 869 Nagyon diszes hazai 14 kar. arany függő 9 kövel. Kapható piros rubin, tüzopál, vagy égszinkék türkiz kövekkel és 4 fehér zafir kövekkel, párja. $6.00
No. 870 Egész nagy, nagyon szép 14 kar. arany függő tojás alaku tüzopál, égszinkék türkiz kövekkel, párja $7.00
No. 3275 Hazai 14 kar. arany függő, nagyon finom csiszolt, szines kövekkel, párja $6.85
No. 871 Szögletes 14 kar. arany szív függő szines kövel, párja $4.75
No. 872 Hazai 14 kar. arany függő rajnai gyémánt kövel, párja $4.85
No. 873 8 köves hazai 14 kar. arany függő rajnai gyémántkövel, párja $4.85
No. 193 Kerek nagy hazai 14 kar. arany karika függő, párja $4.85
No. 192 Középnagyságu hazai 14 kar. arany karika függő, párja. $4.00
No. 191 Kisebb hazai 14 kar. arany karika függő, párja $3.75
No. 190 Gyermek karika függő, 14 kar. aranyból, párja $2.75

Ne feledkezzék meg a Nyitray–Arany–Igazság-ról.

Valódi hazai 14 karátos arany gyürük

Hogyan kell gyürüt rendelni?

Vágjon egy keskeny papirszallagot, csavarja azt azon ujjára, melyre a gyürüt rendeli. Ott, a hol a papirszallag összeér, vágja le és küldje be a rendeléssel együtt.

No. 1 A gyürük királya. Nagy nehéz hazai 14 kar. aranygyürü magas foglalattal. Kapható kék, hamuszürke, vér-vörös szinü kövel, ára $8.00
No. 2 Nagyon csinos nehéz, valódi hazai 14 kar. aranygyürü, csiszolt kövel, diszesen vésve. Kék, hamuszürke vagy vörös kövel, ára $6.00
No. 3 Valódi hazai 14 kar. aranygyürü, diszesen vésve, négyszögletes csiszolt kövel, hamuszürke, kék vagy piros kövel, ára $5.00
No. 6 Egész nehéz valódi hazai 14 kar. aranygyürü, gyönyörüen csiszolt nemes kék vagy vörös kövel, ára $8.00
No. 5 Hazai 14 kar. aranygyürü, valódi vérkorál kövel, ára $7.00
No. 11 Hazai 14 kar. aranygyürü, nagyon csinosan vésett foglalatban levő kék vagy vérkövel, ára $6.00
No. 8 Valódi hazai 14 kar. egy-gyürü, nehéz, tömör kivitelben, 1 darab ára $6. — 2 darab, azaz 1 pár ára $9.00
No. 851 Nehéz hazai 14 kar. arany pecséttgyürü, nevének kezdőbetüivel vésve, ára $7.85
No. 10 Nagyon csinos férfi és női gyürü, erős foglalatba foglalt tüzopál, vérkorál, vagy égszinkék türkiz kövel, ára $4.95
No. 843 Hazai 14 kar. arany női láncgyürü, tömör aranyból $5.75
No. 4 Hazai 14 kar. arany női, vagy férfi aranygyürü vérkorál, tüzopál, vagy kék türkiz kövel, ára $4.95
No. 848 Nagyon csinos női 14 kar. aranygyürü, hagy kék kövel $5.85
No. 849 Hazai 14 kar. aranygyürü tojás alaku, szépen csiszolt kövel, ára $5.00
No. 846 Hazai 14 kar aranygyürü, négyszögletes kék vagy vörös, szépen csiszolt kövel, ára $5.00
No. 845 Nagyon csinos hazai 14 kar. aranygyürü, 3 szines kövel, ára $6.00
No. 861, 860, 863, 864 Hazai 14 kar. arany gyermek-gyürük, szines kövekkel, ára $2.00

FIGYELEM! Még nincsen késő! Módomban van minden rendelést a beérkezés napján szállitani. Minden rendelést Amerika bármely részében még karácsony előtt kézbesithetek, ha rendelésével együtt beküldi a pénzt. Tehát ne rendeljen utánvéttel, mert az csak késleltetni a rendelést, hanem küldje be a rendeléssel együtt a pénzt, akkor számithat rá, hogy rendelése 2, legkésőbb 3 napra ott van.

MINDEN GYÜRÜT SZÉP BÁRSONYTOKBAN SZÁLLITOK.

AMERIKA LEGNAGYOBB ÉS LEGRÉGIBB MAGYAR ÁRUHÁZA. — ALAPITTATOTT 1882-BEN.

Küldje rendelését igy cimezve:

EMIL NYITRAY

NYITRAY-PARK

MILFORD, CONN.

Az önsegély

a legbiztosabb szer a sors csapásai ellen. A ki mindig tud magán segiteni, az sohasem bukik el.

Az önsegély

gyönyörü példáját adták a **Bridgeporti Szövetség** tagjai, mikor egyletüket **Amerika legjobb és legbiztosabb egyletévé** épitették.

A Szövetség

százpercentes jóságu és biztos jövőjü testület, mely mindenkor és minden tagjának meg tudja adni és meg fogja adni, amit szabályaiban megigér.

A Szövetség

több mint fél millió dollár tartaléktőke felett rendelkezik, mit az ő tagjai fizettek be a saját maguk és családjuk biztositására.

A Szövetséget

szereti és megbecsüli az amerikai-magyarság, mivel tudja, hogy az elmult 30 év alatt 11 és fél ezer magyaron több, mint két és fél millió dollárral segitett.

A Szövetség

fizet: 1000 dollár haláleseti összeget, 500 dollárig félsegélyt, 500 dollárig csonkulási segélyt, 500 dollárig aggkori segélyt, és heti 7 dollár betegsegélyt.

A Szövetséghez

ez évben több mint 1700 uj tag csatlakozott, mivel tudják, hogy helyes és biztos alapon müködik, és tudják, hogy a Szövetség az a magyar egylet, melynek jövője van

A Szövetségnek

osztályai vannak minden magyarlakta telepen, tehát mindenütt tagjává lehet lenni. Gyermektagoknak is törvényes alapon biztosit a Szövetség havi 15 cent ellenében 100 dollár temetési költséget.

HONFITÁRSAK! Aki megbizható és jó egyletnek akar tagja lenni, aki a maga biztonságát és a családja jövőjét a szivén viseli, az legyen a Szövetségnek, mint Amerika legjobb és legbiztosabb magyar testületének tagjává; álljon be a lakóhelyén levő osztály utján, vagy irjon felvilágositásért a titkári hivatalba ezen cimen:

AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG

1412 STATE STREET, BRIDGEPORT, CONN.

1

Csak egy ok van arra, miért szivja a

H. RIPPEN

féle dohányt és az: mert a

a legjobb

H. RIPPEN dohánygyára PERTH AMBOY, N. J.

(c—áll)

KARÁCSONYI NAGY VÁSÁR

Importált himző pamutok

D. M. C. kivarrni való pamut, Minden szinben, tucatja ---- 35c
Fehér kivarrni való pamut minden számban ---- 35c
Elsőrendü csillaggyártmányu horgoló pamut, 10 drb 1 boxban ---- $1.25
O. N. T. horgoló pamutok darabja ---- 8c
O. N. T. horgoló pamutok 12 darab egy boxban ---- 95c
Himzőselymek Matringja ---- 5c
Gépselyem gombolyagja ---- 8c
150 yardos gépcérnák gombolyagja ---- 5c
100 yardos gépcérna gombolyagja ---- 3c
Flesher-féle és más elsőrendü gyártmányok berliner gyapju sweater horgolásához, minden szinben, Matringja ---- 55c
Másodrendü igen jó minőségü gyapju, nagy Matringja ---- 39c

Sweaterek

FÉRFI SWEATEREK. Elsőrangu minőségü Férfi Sweaterek $3.00, $5.00, $8.00 és $10.00 árakon.

LEÁNY SWEATEREK $2.00-tól $2.50 $3.00 $4.00 és $6.00 árakon. Minden szinben és számban kapható.

Női Sweaterek

Női Sweater testhez álló galléros ---- $3.50, $5.00 és $6.00
Minden számban és szinben
Ugyszintén előgombolós sweaterek ugyanazon árban kaphatók.
Kézzel kötött női berliner sapkák, darabja ---- $1.75

Gyermek Sweaterek
Minden számban és szinbe kaphatók, most ---- $2.00—$5.00-ig

Női, Férfi és Gyermek Sapkák
Nagyválaszték, kitünő minőségü sapkákból ---- 50c és 75c

Paplanok és Blanketek.
Paplan. tiszta vatta, jó minőség daarabja ---- $3.50, $4.50
Tiszta gyapju blanket Darabja ---- $6.75
Extra finom blanket. tiszta gyapju Darabja ---- $8.00

Évente csak egyszer tartunk kiárusitást, de akkor nagy kedvezményben részesitjük tisztelt vevőinket. Felhivjuk, ragadja meg most a pompás alkalmat, mert az itt felsorolt árak csakis a kiárusitás alatt maradnak érvényben.

A kiárusitás már megkezdődött

Minden vevő szép karácsonyi ajándékban részesül.

Rőföz áruk

Vászon és Flanel áruk
fehér és rózsaszin.

Importált toiltoknak való yardja ---- 39c
Belföldi toiltoknak való yardja ---- 30c
28 inches fehér flanel yardja ---- 12c
28 inches duplaszövésü fehér flanel yardja ---- 19c
36 inches flanel yardja ---- 22c
Elsőrendü Amaska flanel világos és sötét szinek ---- 22c
36 inches yardja ---- 27c
Elsőrendü gyümölcs vászon yardja ---- 19c
36 inch széles házi vászon nem keményitős, yardja ---- 15c
36 széles extra finom vászon. yardja ---- 25c
36 inch ajris linen finis vászon, yardja ---- 35c
Rumburger M. O. vászon, yardja ---- 35c
36 inches Cambridge sifon, yardja ---- 30c
Extra finom sifon yardja ---- 35c
33 I. H. linen, yardja ---- 27c
2 yard széles lepedő vászon, yardja ---- 59c
2 és ¼ széles lepedő vászon, yardja ---- 65c

Perkálok és ginghamok.
36 inch széles garantált szintartó perkál. világos, csikos és mintázott szinekben. yardja ---- 25c
28 inch széles gingham yardja ---- 15c
36 inch széles, sötét perkálok, minden házi ruhának megfelel, yrd. ---- 27c
Stráfos olaj vászon, ágynemünek megfelel, yardja ---- 29c

Importált ginghamok.
Importált ginghamok, 34 inch széles, yardja ---- 39c

ALSÓ RUHÁK
Nők, férfiak és gyermekek részére nagy választékban.

Szövet áruk

Férfi szövet No. 2 yardja ---- $2.00
Férfi szövet No. 1 yardja ---- $2.75
Télikabát szövet sötétszürke szinben yardja ---- $3.50
Női szövet minden szinben, No. 2. yardja ---- 75c
Női szövet minden szinben, No. 4. yardja ---- $1.25
Női szövet minden szinben, No. 6. yardja ---- $1.50
Női szövet minden szinben, No. 7. yardja ---- $1.75
Női szövet minden szinben, No. 10. yardja ---- $2.50

Importált háztartási cikkek

Kolbász és hurkatöltő rézpánttal ---- $1.95
Hazai disznóölő kés ---- 75c
Hazai konyha kés, acélpengével ---- 60c
Szegedi édes nemes paprika, fontja ---- 80c
Szegedi gulyás paprika, fontja ---- 60c
Spanyol édes paprika, elsőrendü, fontja ---- 60c
Hollandi kék mák, fontja ---- 40c
Majoranna pelyva. fontja ---- 60c
Hazai papirhaju dió, fontja ---- 45c
Hazai köménymag. fontja ---- 40c
Hazai fekete szemes bors, fontja ---- 45c
Hazai szilva-lekvár, fontja ---- 25c
Hazai juhturó, 5 és 10 fontos bödönben, fontja ---- 40c
Valódi Diana Sósborszesz, nagy üveg ---- 75c
Hazai dereje-metsző ---- 35c

Szörme kabátok nagy választékban kaphatók.
Női ruhák és kabátok. Kis lány ruhák.

Csomagküldés Magyarországba és a megszállott területekre.

Kézimunka

A legjobb anyagra előrajzolt és a legujabb minták.

Hazai ingek, darabja ---- 65c
Háló ing, darabja ---- 85c
Corset cover, darabja ---- 25c
Hazai nagy párna, darabja ---- 60c
Amerikai párna darabja ---- 39c
Disztörülköző darabja ---- 35c

Abroszok
36 inches darabja ---- 45c
45 inches darabja ---- 65c
54 inches darabja ---- 95c

Legjobb Női Füzők
a legdivatosabb kivitelben, leányoknak és asszonyoknak.
$1.00, $1.50, $2.00, $2.50, $3.50, $4.50.

Elsőrendü libatoll.
XXX fontja ---- 80c
XXXX fontja ---- $1.00
No. 2. fontja ---- $1.15
No. 1. fontja ---- $1.40
No. 0. fele pehely fontja ---- $1.60
Importált fosztott toll, fontja ---- $2.00
Tiszta pehely, fontja ---- $2.65

Férfi Nadrágok.
Minden számban és szinben, a legjobb minőségüek, darabja
$1.50, $2.00, $3.50, $4.00, $6.00

Berliner Nyakkendők.

Sötétkék, fekete, bordó, barna és fehér szinekben.
Csipkeszélü kendők, darabja ---- $2.75
Rojtos szélü kendők, darabja ---- $3.25
Belföldi delinkendők, darabja ---- $1.50
Valódi importált delinkendő, minden szinben. darabja ---- $1.75
Szövet nagykendők darabja ---- $5.50
Kötött fejkendők, darabja ---- $1.75
Kázmér fejkendők, minden szinben, darabja ---- $1.00
Importált selyemkendők, minden szinben, darabja ---- $2.00
Női sálkendők. Finom minőségü, most darabja ---- $3.50

Bársony nadrágok darabja $3.00, $4.00
Férfi kabát darabja ---- $12.50
Esőköpenyeg darabja ---- $6.00
Gyermek suitok 2 és fél évestől 18 évesig, darabja $5.00, $8.00, $12.00. $16.00

Játékszerek.
Valódi importált német áruk. Kitünő, tartós babák $1.00, $1.75—$3.50
Medvék minden nagyságban $1.00, $1.75, $4.00, $6.00
Kutyák darabja 75c, $1.50, $2.00, $3.00
Majmok darabja ---- 50c

Rendelésénél sziveskedjék a megrendelt áru összegét Money Orderen beküldeni. Kivánatra utánvétellel is szállitunk. Akkor fizet, amikor az árut megkapja. ÁRJEGYZÉKET SZIVESEN KÜLDÜNK.

CHAS. K. CROSS

KÉZIMUNKA STEMPELŐ GYÁROS
8803 BUCKEYE ROAD -:- CLEVELAND, OHIO
KÖZVETLEN A BANK MELLETT.

MI A TUBERKOLÓZIS?

A gümő-csira felfedezése. Hogyan történik a fertőzés. Védekezés. Tavaly százezer ember pusztult el tuberkolozisban.

A tuberkolozis okozója egy gümőszerü csira, az ugynevezett tubercol, amelyet Robert Koch fedezett fel 1882-ben. A tuberkolozis egyike a legelterjedtebb betegségeknek: ugyszólván a világ minden táján feltalálható, de sokkal ritkábban üti fel fejét a szabad levegőn élő népek között; mint a civilizált nemzetek zsufolt és egészségtelen centrumában.

Az embert kétfelé gümőcsira támadhatja meg: az emberi tubercol és a tehén-gümő. A tehén-gümő ritkábban pusztit a felnőttek között, de annál több gyermeket ragad el minden évben, különösképp az Egyesült Államokban. A tehén-gümő-csira a tejjel kerül a szervezetbe és paszterizálás és forralás által távolitható el.

Az emberi gümő-csira leggyakoribb terjesztője a köpet, amely a járdán, az utcán, a padlózaton és másutt is legnagyobb veszedelme az emberi szervezetnek. A csira belélegzéssel — nagyobbára por alakjában jutt a tüdőbe és ezáltal, ha egy megfertőzött tárgyat, vagy megfertőzött ujjunkat a szánkba vesszük. Mindenütt feltalálható: a kisgyermek lepdáján, az utcaköveken, lépcsőkön és könyvek lapjain egyaránt.

Mennél fiatalabb a gyermek, annál könnyebben van kitéve a fertőzés veszedelmének. A legtöbb gyermek szervezetébe bejut ugyan a csira, de csak egy kis százaléknál fejlődik ki, a többi erős szervezetével legyőzi. Megközelitőleg pontos becslés szerint az Egyesült Államokban több, mint két millió ember szenved tuberkolozisban. Bizonyos, hogy ezek legtöbbje még kora gyermek éveiben szedte fel a kór esiráit. Nem szabad azonban mindezekből azt a következtetést levonni, mintha a felnőtt egyén nem szerezhetné be a betegséget ép oly könnyen, mint a gyermek.

Minden figyelmeztetés kétes, amely arra int, hogy higénikusabban rendezzük be életünket és ne feszitsük tul erőnket: sem munkában, sem szórakozásban, vagy élvezetben. Ha a tuberkulozisra hajlamos ember a szabadban él, könnyen legyőzheti a betegséget, de ha ezt az életet felcseréli a zsufolt nagyvárossal, tulfeszitett munkával, zárt helyiséggel: rövidesen elsorvad. Kisgyermekek, akik sok időt töltenek a szabadban nem érzik a betegség romboló hatását, 13—14 éves korukig, amikor az iskolai évek aggodalmas nyugtalansága, felelőssége, a nehéz munka és a korlátlan szórakozás a megtámadott szervezetet rohamosan legyengitik. Gyakori később 20—30 év közötti fiatal emberek és nők letörése, akik bizonyára — önhibájukból, vagy önhibájukon kivül — sok időt töltenek zárt helyiségben és általában mértéktelen életmódot folytatnak.

Friss, szabad levegőn élni: ez lehet csak komoly gyógyszere a fejlődő tuberkulozisnak. De a betegnek végtelen nyugalomra, önuralomra és kitartásra is szüksége van. Minden terhes gondot és minden kinzó gondolatot el kell vetnie. A test és a szellem teljes nyugalma, jó táplálék, tiszta, friss levegőt: ezek a gyógyszerek hozhatják csak vissza a megesorbult egészséget.

A tavalyi évben 100,000 ember halt el tuberkulozisban, annak dacára, hogy a National Tuberculosis Association minden erejével és tehetségével küzd a betegség leküzdéséért. Ennek az intézménynek köszönhető, hogy a tuberkulotikus betegek száma már csak felére apadt.

HÁTFÁJÁS ELLEN

Használjon Vörös Kereszt Tapaszt. Felmelegiti és erősiti a testet. Mindig hatásos

Red Cross Kidney Plaster
Kérje gyógyszerészétől

Johnson & Johnson
NEW BRUNSWICK N. J. U. S. A.

BEZÁRTÁK AZ ÜZLETET AMIG TELEFONÁLT.

PITTSBURGH, Pa., dec. 13. John Brednich végre befejezte telefon csevegését az egyik drug stór fülkéjében s amikor visszalépett az üzletbe, megdöbbenve látta, hogy az üzletet már bezárták. Persze a lassu telefonkezelést okolta, amikor a rendőrség kiszabaditotta fogságából.

ELŐRE KÖSZÖNTE MEG A BIRÓ IGAZSÁGSZERETETÉT.

COLUMBUS, O., december 13 — Frank Limotta előre hálás köszönetét fejezte ki a biróságnak ügyének kifogástalan letárgyalásáért. Erre kihirdette Scarlett biró itéletét, melyszerint gyilkosságért életének hátralevő részét Ohio állam fegyintézetében kell eltöltenie.

MEGETETTE FIÁVAL A CIGARETTA VÉGEKET.

CHICAGO, december 13. — Steve Deutschnak különleges nézetei vannak a szülői kötelességről, s ez most 200 dollárjába került. Tizenkét éves József fia jelentette Labuy birónak, hogy apja megetetett vele öt darab cigaretta véget, amit a fiu zsebében talált, s ezzel halálos beteggé tette. Ezt a vallomást követte a 200 dolláros birság kiszabása.

AMERIKAI AUTÓK AZ ÓHAZÁBAN

Nagy a kereslet amerikai autókban Magyarországon.

A magyar autó-kereskedők képtelenek eleget tenni — olvassuk a Kereskedelmi Közlöny legujabb számából — a beérkező tömeges rendeléseknek. A magyar importőrök a gépkocsik és motorbiciklik legnagyobb részét Németországból, Olasz és Franciaországból hozatják, kisebb számban jut rendelés a magyar motorjármü-gyáraknak. Tömeges rendelés, a feltünő nagy kereslet arra késztette a magyar kereskedőket, hogy a budapesti és amerikai kereskedelmi képviseletek utján felhivják figyelmét az amerikai autógyárosoknak és exportőröknek magyar ügynökségek sürgős felállitására. A budapesti behozatali kereskedők árajánlatokat — lehetőleg magyar és német nyelvü prospektusokat kérnek Amerikából. Meg kell jegyezni, hogy az amerikai autógyárosok mindeddig nem sok érdeklődést tanusitottak a magyar piac iránt és összeköttetést is csak annyiban tartottak fenn, hogy valamelyik nagy európai képviseletük utján kötöttek üzletet (eddigelé vajmi kevéset) az érdekeltekkel. A budapesti amerikai konzulátus nagyban járult ahhoz, hogy a magyar piac érdeklődését Amerika felé terelje és kimutatta, hogy az amerikai kocsik olcsók és nagy választékban bővelkednek. A hazai kereskedők készek készpénzzel fizetni az importált motorkocsikért, de természetesen sokkal szivesebben vennék, ha kedvezőbb ajánlatok — bankgarancia mellett köthetnének üzletet az Egyesült Államok autógyáraival és export-kereskedőivel.

Magyarországon ma mindenféle motor-kocsi piacot talál. A kereslet kihetetlenül megnövekedett.

A legkülönfélébb fajtáju amerikai gépkocsinak kitünő reputációja van Magyarországon és a gyárosoknak csak meg kell találniok a módját: miképpen alkalmazkodhatnak a jelenlegi magyar pénzügyi viszonyokhoz, hogy nagyszerü üzleteket köthessenek. A szállitás Csonkamagyarországon, főleg Duna-Tisza közén nagy nehézséget képez, oly annyira, hogy igen sok jómódu gazda is örömest vásárolna jó és olcsó személy és teherautókat. Budapest egyik legnagyobb autónagykereskedője kijelentette, hogy ma különösebb nehézség nélkül a legrövidebb időn belül legalább 250 olcsó, 200 közép-áru és 50 legfinomabb (luxus) automobilt tudna elhelyezni, ezenfelül 200 motorbiciklire volna azonnal szükség.

Ma az európai gyárakból szinte lehetetlen négy cilinderes gépeket beszerezni s igy a magyar kereskedők csupán hat cilinderes autókat tudnak — limitált mennyiségben piacra bocsátani. Az öt személyes kocsik nem divatosak és nem keresettek annyira, mint a hét-ülésesek. Dacára a korona alacsony értékének, a külföldi, különösen az amerikai autók iránt a kereslet rendkivül megnőtt. A magyar korona válsága a motorjármüvek árát is alaposan megingatta. Az autók ára cca. 2—10 millió korona között ingadozik. A helybeli ügynökségek nem szivesen látják, ha a magyar kereskedőkkel közvetve akarnak érintkezni, ahelyett, hogy a nagy gyárosok direkt képviseletet szerveznének Budapesten és a vidék főbb gócpontjain.

VEVÉNY JÓ HUMORRA.

Rendkivül fontos egész napjára, hogy reggel, amikor felkel, milyen hangulatban van. Ha ágyával szembe akasztja fel Triner gyönyörü, 1923. évre szóló naptárát, a mélyről a mesés szépségü, vörös haju leányzó mosolyog le Önre, akkor egész napon át jó kedve lesz. A szép leány arcképét körülveszi 12 különféle körzet, amely szintén sok érdekes képet tartalmaz. Sokféle szép látnivaló, mint tókép, tengerpart, szabadban való nyaralás, szinházból, sportból vett képek, stb. Küldjön 5 centet a póstaköltségekre és akkor azonnal megküldjük ingyen. Cim: Joseph Triner Company, 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Ne feledje el a Triner-féle keserübort állandóan kéznél tartani, mert az a legbiztosabb orvosság étvágytalanság, a sziv körül gyülemlett gázok, szorulás, keserü gyomor és hasonló rendellenességekre. Mindig segit. Mr. C. W. Thomas, Carey Ave., Wilkes Barre, Pa. irta november 13-án: Több üveg Triner keserübort vettem be, ahogyan Ön használati utasitásban előirta és nagyon sokat segitett nekem. (292)

RUM, RYE, SZILVÓRIUM

és minden féle BOB. italizesitő kivonatok. Egy kis adag 1 gallonhoz 50 cent, egy nagy adag 8 gallonhoz $1.50. Használati utasitás mellékelve.

Kérje ügynöki ajánlatunkat. Ügynökeink nagy pénzt keresnek.

Frank Mészáros
gyógyszerész
332 Third Ave. Pittsburgh, Pa.
c—áll

COX VOLT KORMÁNYZÓ S NEJÉNEK CSALÁDI ÖRÖME.

DAYTON, O., december 13. James M. Cox volt kormányzó felesége hatalmas kis leánykának adott életet Rail's End kastélyukban. Barbara Blair Cix névre keresztelték. Mrs. Cox ugyanis Miss Margaretta Blair volt leánynéven.

Egy egészséges bébi öröme minden anyának

Minden bébi, ha a helyes táplálékot kapja, szépen fog fejlődni, erős lesz. Ha nem tudja gyermekét szoptatni, miért kisérletezik oly tápszerekkel, melyek elrontják az emésztését. Kell, hogy első gondolata legyen a

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

A tápszer, mely három generáció anyáinak volt már "első gondolata."

Vágja ki és küldje be a hirdetést The Borden Company-nak, New York, és kap ingyen magyar utasitást, mely megmondja miként használandó és egyszersmind egy bébikönyvet.

MEGÉRKEZTEK A RÓTH SÁMUEL-FÉLE
FALI NAPTÁRAK

Mint minden évben, ugy 1923-ban is gyönyörü kivitelüek. Minden háznak valóságos disze, amiért is mindenki annyira kivánkozik azt beszerezni. INGYEN KAPJA bárki, ha egyikét a következő szereknek megrendeli:

RÓTH LILIOM CRÉM, SZAPPAN és PUDER
az annyira hires arcszépitő és arcápoló, nagy adag póstán ---- $2.—
ROLAX
gyomor és vértisztitó cukorka ---- $1.—
RÓTH PÖSTYÉNI KURA
nyilalás, szurás, rheuma és csuz ellen ---- $2.—
RÓTH HAJREGENERÁTOR
hajószülés ellen ---- $1.25
Kárpáti Csoda Melltea Folyadék és Labdacsok
hülés és köhögés ellen ---- $1.50

Vagy ha bármire is volna szüksége, csak rendelje meg és a RÓTH PATIKA ajándékul küldi remek naptárát.
A pénzt küldje erre a cimre:

RÓTH SÁMUEL
MEGVÁLTÓ GYÓGYTÁRA
1637 First Avenue, New York, N. Y.
Corner 85th Street—Dept. S
c—áll

SZÁNDÉKOZIK SZÜLŐ-HAZÁJÁBA UTAZNI?

Ha szülő-hazájába visszatérésre gondol, a mi Hajójegy Képviseletünk nagyon értékes szolgálatát ajánlja ugy utazási engedély és utlevél beszerzésére, mint hajójegyek biztositására és minden más szükséges intézkedés elrendezésére. Mi az összes hajó-vonalak képviseljük.

Ugyszintén szolgálatára és segitségére vagyunk, ha valamely rokonát akarja ide hozatni az óhazából.

Mi beszélünk az Ön anyanyelvén.

Mellon National Bank
Hajójegy Képviselete
(J. J. McCORMICK & CO.)
405 FIFTH AVENUE, PITTSBURGH, PA.
c—áll

CLARKSBURG és FAIRMONT, W. Va.

Környéki magyarok biztos, hogy örömmel fogadják, hogy Bartek József wheelingi magyar szabó 130 So. 3rd St., Clarsburg, W. Va., szabó üzletét 1923 január 6-án, vagyis szombaton délután 2 és 3 óra között nyitja meg. Az első férfi, aki Bartekkal kezet fog, teljesen dijtalanul kap mérték után készitett ruhát.

Az első nőnek egy szoknyára való szövetet ad, ugyszintén több férfi és nő részére külön ajándékot adok.

Legyen ott, hátha ön lesz a szerencsés. A megnyitás napján, ha ruhát szabat, egy nadrágot dijtalanul kap.

JOSEPH BARTEK
The Tailor
130 So. 3rd St. az 5 és 10 centes store mellett,
CLARKSBURG, W. VA. FÖÜZLET WHEELING, W. VA.
289, 92, 96, 303, 06, 1 2 3

TÁNC minden este
BENEDICTS SCHOOL OF DANCING
46th St. & Euclid Market
Cleveland, O.
(áll V)

The Atlas Coal Company
2661 EAST 75th STREET
Kemény Puha
SZÉN, KOKSZ.
Azonnali szállitás. Rand. 7898
(k c z V)

Dr. SHEIBER LEÓ
Budapesten végzett magyar orvos. Irodája BRIDGEPORTON van, a 1635 FAIRFIELD AVENUE alatt. Phone: BARNUM 6026. Irodai órák d. e. 11—12-ig, d. u. 3—4-ig; este 7—8-ig. Vas 11—1-ig. ho

KIS HIRDETÉSEK

ÁRSZABÁSA.

KERESTETÉS, MUNKÁT KERES, ELLÁTÁST NYER vagy KERES, BUTOROZOTT SZOBÁK, KIADÓ LAKÁSOK 20 szóig egyszeri közlése 60 cent, háromszori közlés $1.50; husz szón felül minden további szó közlésenkint 3 cent.

HÁZASSÁGI HIRDETÉS egyszeri közlés $1.00; háromszori közlés $2.75; husz szón felül minden szóért közlésenkint 5 cent.

LEVELEZÉS, ÜGYNÖKÖK KERESTETÉSE, MUNKÁT NYER, ELADÓ vagy BÉRBEADÓ FARMOK, HÁZ vagy ÜZLET VÉTELE ÉS ELADÁSA, ÜZLETI ALKALMAK, TÁRSAT KERES, 20 szóig egyszer $1.00, háromszor $2.75; 20 szón felül minden szó közlésenkint 5 cent.

Nagyobb betükből szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó. APRÓ HIRDETÉS ELŐRE FIZETENDŐ.

Csak egy téves közlésért felelünk.

Kishirdetéseket felvesz a Szabadság főirodája: 700 Huron Road, Cleveland, O. Telefon: Main 3536, Central 1231.

A Szabadság fiókirodái:
8718 BUCKEYE ROAD.—Telefon: Princ. 2583-R. — Cedar 622
2609 LORAIN AVE. — Telefon: Lincoln 4932.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

KERESÜNK squeezer moldereket, floor moldereket és cormakereket. Wanner Malleable Iron Co., Hammond, Ind. 289—91

GYAKORLATTAL biró butcheros, ki beszél kevéssé angolul azonnal felvétetik. Érdeklődni a Szabadság irodájában, 8718 Buckeye Rd., Cleveland, O. 290—92

Azonnalra keresünk Módlisokat s Squeezereket kályhatetőkhöz
CLEVELAND CO-OPERATIVE STOVE CO.
2818 Harvard Ave., Cleveland, O. (292—94 V)

FIGYELEM!
Miért dolgozik ön másnak gyárban, bányában, amikor dolgozhat önmagának. Tanulja meg a borbély-mesterséget. $30.00 tanulási dij. Nossokoff Barber School, 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. Tanit férfiakat és nőket is. c—áll

Akar könnyen sok pénzt keresni?

Férfiak és nők, ha nem akarnak kevés pénzért a gyár vagy bánya füstös, fülledt levegőjében dolgozni, járjanak a friss levegőn s foglalkozzanak a Vörös Kereszt Patika hires, könnyen eladható, jól ismert szépitő szereinek, gyógyszereinek, Italesszenciáinak, egészség fentartó cikkeinek eladásával. Biztos s jó kereset. Irjon felvilágositást erre a cimre:
Vörös Kereszt Patika
8901 Buckeye Road
Cleveland, O.
(292 94)

MÜASZTALOSOK
és gyakorlattal biró munkások, a kik automobil váza munkához értenek, felvétetnek.
The Chandler Motor Car Co.
E. 131st St., St. Clair mellett. (292—94)

MUNKÁT NYER — NŐ.

EGY TISZTESSÉGES magyar asszony házimunkára, jó fizetés mellett felvétetik. Cim: 2769 E. 120th St. emelet. Közel a Buckeye Roadhoz, Cleveland, O. 191—92

KÖZÉPKORU NŐ általános házimunkára felvétetik. Jó fizetés, ha hajlandó egy nyomgréknál dolgozni. Jó otthon. 14718 Kinsman Rd., Cleveland, O. 291—93

LEÁNY általános házimunkára és főzéshez felvétetik. Mosás nincs. Heti fizetés $12. Telefon: Wallings 25-J. Riverside 144-K. 290—92

GYAKORLATTAL BIRÓ szakácsnő felvétetik restaurantba. Érdeklődni 2623 Lorain Ave., Cleveland, O. 290—92

ASSZONYOK ÉS LEÁNYOK uj rongy szortirozásra felvétetnek. Jelentkezzék személyesen. Stone Bros. & Sherwin Co., 1235 West 11th St., Cleveland, O. 290—94, v. 96

NŐ FELVÉTETIK cukrászdába. Hotel Sovereign, 105th St. & East Blvd., Cleveland, O. 291—93

LEÁNY, ki ért valamit a főzéshez, általános házimunkára azonnal felvétetik. Most érkezett előnyben részesül, 8321 Woodland Ave., Cleveland, O. 291—93

KÉT EDÉNYMOSOGATÓNŐ heti 10 dollár fizetéssel felvétetik. Heti öt napi munka, naponta 7-től 3-ig. Szombat és vasárnap nem dolgozunk. 2320 East Superior Ave., Cleveland, O. Bloch Co. Keresse Mr. Kleint a basementben. 291—92

NŐ FELVÉTETIK kisebb rendelések kiadására. Hotel Sovereign, 105th St. & East Blvd., Cleveland, O. 291—93

LEÁNY magyar vagy tót általános házimunkára felvétetik. Jó otthon. Mrs. Mandl, 11402 Tuscora Ave., Cleveland, O. Telefon Eddy 2100-J. 292

SZERETNÉK hallani egy árva leány felől, aki angolul beszél és aki egy jó otthont keres magának, ahol ugy bánnak vele, mint családtaggal. Három éves fiucska mellett lenne és segitene a házimunkában. Csakis udvarias, csinos és tiszta leány jelentkezzék. Cim: Mrs. Zucker, 12802 Edmonton Ave., Cleveland, O. Telefon: Crest 458-R. 290, 92, 94

MUNKÁT KERES — FÉRFI.

27 ÉVES szorgalmas fiatal ember, bármilyen üzletben alkalmazást keres. Elmegy bárhová. G. Felhősi, 8718 Buckeye Rd., Cleveland, O. 291—93

SZÉNBÁNYÁSZOK KERESTETNEK

Kőszénladolók felvétetnek egy olyan bányába, amely készletre dolgozik, igy állandóan van munka.
Kitünő megélhetési viszonyok.
Ide jöjjön dolgozni, ha kellemes helyen akar lakni.
Irjon az alábbi cimre bővebb felvilágositásért.
C. P. Mullins, Superintendent
AMHERSTDALE, W. VA.
(áll)

MUNKÁT KERES — NŐ.

IDSEBB magyar asszony házimunkára ajánlkozik a főzést is érti. Esetleg beteg mellé is elmegy. Cim: 8111 Rawlings Ave., Cleveland, O. 292—94

32 ÉVES magányos nő restaurantba, vagy házimunkára ajánlkozik. Vidékre is elmegy. Mary Sarus, 740 S. Westend Ave., Detroit, Mich. 292—94

KIADÓ LAKÁSOK.

KÉT SZOBA konyha használattal, fürdő, villany és központi fütéssel kiadó. Értekezni Mrs. Baloghnál, 2817 E. 120th St., az emeleten esténkint. Cleveland, Ohio. 290—92

2108 LORAIN AVE.-N üzlet, lakással kiadó, 6 szoba, fürdő, pince, villany, gáz ben. $50 havonta. Érdeklődni 1853 Columbus Rd., Cleveland, O. E. J. Lukács. 288, v. 289—92

BUTOROZOTT SZOBÁK.

BUTOROZOTT utcai szoba, 1—2 tisztességes férfinak kiadó. 2806 Chatham Ave., Cleveland, O. 292—94

KÜLÖN BEJÁRATU utcai butorozatlan szoba, fiatal házaspárnak, vagy 2 jóbarátnak kiadó. Külön gáz. 2317 W. 30th St., Cleveland, O. 290—91

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba 1 vagy 2 jó embernek, vagy nőnek kiadó. Ugyanott egy ágy is eladó. 2756 E. 75th St., Cleveland, O. 290—92

2 KÜLÖN BEJÁRATU butorozott szoba, 4 fiatal ember részére kiadó. 1768 W. 31st Pl., Cleveland, O. 291—93

BUTOROZOTT SZOBÁK minden kényelemmel, külön bejárattal intelligens embereknek kosztal, vagy anélkül azonnal kiadók. 2915 E. 125th St., Cleveland, O. Közel a Buckeye Roadhoz. 291—92

ELLÁTÁST NYER.

TÖBB EMBER burdra felvétetik. 1617 E. 29th St., Lorain, O. 292—94

SZÁLLODÁK.

JOHNSTOWN, PA. ÉS VIDÉKE.
Tisztelettel értesitem Johnstown és vidéke magyarságát, hogy a 110 Broad Streeten levő MAGYAR RESTAURANTOM minden időben rendelkezésére áll honfitársaimnak. Zamatos ételek és mindenféle izesitők. Tulajdonos
TIHANYI JÁNOS
MAGYAR ÉTTERME
110 BROAD ST., JOHNSTOWN, PA.
292, 96, c. áll

30 tiszta, különböző nagyságu szobák magánosok, házaspárok és családok részére. Clevelandba utazók figyelmébe ajánlva.
HOTEL BUDAPEST,
7909 Woodland Ave., Cleveland, O.
JOHN NAGY, tulajdonos.

FIGYELEM.
Pittsburghon átutazók bármilyen ügyben forduljanak hozzám, mindenféle tanácscsal és utbaigazitással szivesen szolkálok.
Budapest Vendéglő és szálloda
tulajdonosa
Hollossy János
109 Grant Street,
Pittsburgh, Pa.
289, 92, 96

HÁZASSÁG.

HÖLGYEIM, ki volna hajlandó egy 35 éves jobb megjelenésü iparossal házasság céljából levelezni. Levelek "Otthon" jeligére a kiadóhivatalba küldendők: 700 Huron Road, Cleveland, O. 292

JÓ MEGJELENÉSÜ kereskedő, 33 éves, házassági célból jobb módban élő müvelt nő ismeretségét keresi. Levelek "A. Merchant" Gen. Del. Main Post Office, Cleveland, O. kéretnek. 292—94

37 ÉVES NŐTLEN ember vagyok. Házasság céljából megismerkedném hozzámillő, tisztességes, gyermektelen özvegy nővel, vagy középkoru hajadonnal, 25—30 év között. N. J. Box 12, Bellburn, W. Va. 290—92

LEVELEZÉS.

Tisztelettel felkérem Bayonne, N. J.-ben élő Szabadság olvasóit, hogy értesitsék Galla Jánost és feleségét, hogy cimüket keresem. Steve Lakatos, 503 4th Ave., Corapolis, Pa. 292—93

BARÁTOM PÉCHY JANCSI
János, József, István fiaim születési ideje István fiam 1920 okt. 16 Keresztapa S. Gerzsenyi JÁNOS JÓZSEF 1918 okt. 25 Jos. Simon keresztapja látták meg a napvilágot külön külön kiállitott konzulilag hitelesitett fiaim kereszteveleit Küld el C. O. D. kérlek Üdvözöl kedves Barátod
RÁTZ ISTVÁN
Box 122 Holden, W. Va.
(292—94)

KERESTETÉS.

VARGA FERENC, Komárommegye, gutai szabó barátomat keresem. Tudtommal New Yorkban tartózkodik. Kérem őt vagy ösmerőseit, cimét velem tudatni. John Tóth Tailor, Adams, Mass. 292

TIMKÓ BOBAK MIHÁLY, Abaujm. buzitai illetőségüt keresem, aki ezelőtt Columbusban lakott. Fontos hazai ügyben kérem cimét velem tudatni. Steve Pelegrin, 11713 Soyka Ave., Cleveland, Ohio. 291—93

KERESEM Toma Pál Szatmármegye nagymajtényi illetőségü édes apámat. Szeretném, ha eljönne. Kérem a róla tudókat cimét velem közölni. Szeretettel leánya Toma Mari, 2533 E. 79th St., Cleveland, O. 291—93

KERESEM Kovács József, Bácsmegye, gombosi születésüt. Kérem őt, vagy cimét tudókat, velem cimét tudatni. György Mihály, 528 So. Second St., Barberton, O. 292

KERESEM Vékony Péter apósomat, aki Detroitban tartózkodott. Kérem őt, vagy róla tudókat cimét velem közölni. Angyal Bandi, Box 3, Caledonia, Ont. Canada. 292—94

KERESEM Ágnes Majernik sogornőmet. Legyen szives tudassa cimét. Helén Ménesy, 78 East 3rd St., New York City. 292—94

ELADÓ ÜZLETEK.

JÓL BERENDEZETT restaurant flinti magyar negyedben, házzal vagy anélkül, elutazás miatt jutányos áron eladó. Restaurant, 1115 Leith St., Flint, Mich. 292—94

VENDÉGLŐ ÉS SOFT DRING üzlet eladó. Jó forgalmat mutat. Jó helyen van. Tulajdonos Európába megy. 4003 St. Clair Ave., Cleveland, O. Randolph 2179. 291—93

SOFT DRINK parlor és lunch room eladó. Jó forgalmat mutat fel. Más üzlet miatt kell eladni. 3145 St. Clair Ave., Cleveland, O. 291—93

JÓL MENŐ cipőjavitó üzlet uj gépekkel: Champion Sticher, Cashregister s egyéb felszerelésekkel, detroiti magyar negyedben elutazás miatt jutányos áron eladó. Paul Papp, 840 Cary St., Detroit, Mich. 291—92

FORGALMAS grocery duplaházzal, vagy anélkül, betegség miatt eladó. Kitünő alkalom, tulajdonos vagyont csinált. Csak a stockot kell megvenni, mely megér $2,500. Duplaház ára $16,000. Elegendő $3,000, többi mortgage lehet. Szabadság, 41 Exchange St., Buffalo, N. Y. 291—93

12 ÉVE fennálló, jól menő grocery üzlet magyar negyedben, öregség miatt eladó. Tudakozódni: Halmes J., 804 Huron St., Akron, O. 289—93

WEST SIDE legforgalmasabb helyén egy jóforgalmu üzlet eladó, vagy egy jó megjelenésü és jól főzni tudó nő társnak is elfogadtatik. Érdeklődni 2609 Lorain Ave., Cleveland, O. 288, v. 289—92

ELADÓ annak, kinek kell étterem hotellel, minden elfogadható árért adjuk. Jó forgalmas a hely. UJ BUTOR. DIPÓ KÖZEL. **ÜZLET $500.00** készpénz kell, többire várunk. Magyar bányász a kosztümer. Vegye meg, aki nyerni mer. Bővebb felvilágositásért irjon
STEVE GYÖNGYÖSY
318—7th Ave., Huntington, W. Va.
292—97

Grocery és Meat Market
szépen berendezve családi okok miatt eladó, vagy kiadó. Érdeklődni N. Hannus, 1159 E. 3rd St., So. Bethlehem, Pa. 290—92

GROCERY ÜZLET modern 6 szobás házzal, furnace, pince, padlás, fürdő, garage. Betegség miatt potom áron eladó. Ára $8,000, cash $2,000.
SZILVÁSY & SILVESTER
8707 Buckeye Rd., Cleveland, O.
290—92

ÜZLETI ALKALOM.

JÓFORGALMU sütöde bérbe adó. 2953 Woodhill Road, Cleveland, O. 291—92

MAKRANCZY
Nyilvános közjegyző, ház és telek vételi irodája által megszerezheti a rokonai kihozatalához szükséges okiratokat.
820 WEST SUPERIOR AVE.
500 Trainmen Bldg
CLEVELAND, O.
Telephone Cherry 1287
(kcz)

MAGYAR FARMEREK!
Felkérjük a michigani magyar farmereket, hogy ha van eladni való levágott disznójuk, borju vagy bárány, továbbá akár élő, akár levágott liba, kacsa vagy csirke, ugy küldjék be hozzánk, mi megvesszük, illetve eladjuk a legmagasabb piaci áron. A szállitmányért járó pénzt, még az nap kiutalványozzuk 6% commissio levonásával. Kivánatra a szállitás előtt közöljük a piaci napiárakat. Ha nincsenek ketrecei vagy szállitó cédulái, irjon és mi küldünk önnek megfelelő mennyiséget.
Günsberg Packing Co.
2460 Riopelle Street,
Detroit, Mich.
TELEFON: MAIN 5732
(c—áll)

TÁRS KERESTETIK.

TÁRSAT KERESEK grocery üzlethez $1,500 befektetéssel, egyedül nem birom vezetni. Nagyszerü alkalom annak, aki üzletet akar kezdeni. Cim: 704 So. Main St., Akron, O. Szabadság irodájában. 291—93

Óhazai pékségéd
ki érti a pékmesterséget, jólmenő péküzletbe magyarlakta forgalmas helyen felvétetik társnak vagy egészen is átveheti. Mesterségét értő embernek aranybánya. Tudakozódni lehet: 434 Kian Ave., Columbus, O.
(292 98)

ELADÓ HÁZAK.

NAGY OLCSÓSÁG
Két családos ház, modern, nyolc szobás, nagy lot, 10004 Mt. Auburn Avenuen. Kis lefizetés szükséges. Kölcsönnel hozzájárulunk ahhoz, hogy megvehesse. Keresse Mr. Goldbergert.
7102 Woodland Ave.
Princeton 641 Randolph 4969
(290—94 V 95)

ELADÓ TÁRGYAK.

KUKORICÁN HIZOTT libák és kacsák eladók. Aki kettőnél többet vesz, a villamos költség meg lesz téritve. Az elárusitás január 1-ig tart. Érdeklődni 4443 W. 150th St., Cleveland, O. Keresse Adler Antalt. 291—93

Pörzsölt Disznók
Friss Hurka, Kolbász, Szalonna, stb.
állandóan kapható
Hunyady és Szopoliga
4300—2nd Avenue,
Pittsburgh, Pa.
(c—áll)

JÓ KARBAN levő diván, 2 nagy hinta szék, 1 beszélő gép, 1 gáz kályha eladó. Ugyanott a lakás is átvehető. 1776 W. 31st Pl., Cleveland, O. 291—93

ELADÓ FARMOK.

FELVILÁGOSITÁS CALIFORNIÁRÓL.

A Budapesti Magyar Gazdakör, amely az első magyar gazda egyesület nemcsak Californiában, de egész Amerikában, 1922. évi junius hó 18-án tartott rendes közgyülésén a következő határozatot hozta:

Tekintettel arra, hogy Amerika más Államaiban lakó magyarok egyáltalában semmit, vagy csak igen keveset tudnak California gazdasági, ipari és kereskedelmi életéről,

tekintettel arra, hogy sokan keserves*en* megjárták már, hogy felülték nagyhangu californiai reklámoknak,

tekintettel arra, hogy Californiában a Budapesti magyar Gazdakör az egyetlen magyar gazdasági egyesület,

tekintettel arra, hogy a Budapesti Magyar Gazdakörnek összeköttetései révén módjában áll a valóságnak megfelelő és megbizható felvilágositásokat nyujtani Californiától,

azért a Budapesti Magyar Gazdakör elhatározta, hogy a legpontosabb felvilágositásokat adja meg Californiáról, annak gazdasági, ipari és kereskedelmi életéről, valamint munkaviszonyairól minden honfitársnak, aki ez iránt érdeklődik és leveléhez két centes válasz bélyeget csatol. Cim:

AMERICAN HUNGARIAN FARMER SOCIETY
P. O. Box 905 Fontana, Cal. c—áll

FARMRA MAGYAROK!

Most szedik a Cukorrépa és a Cigoria termést. Ha most jön farmát venni, akkor megláthatja, hogy mit terem az itteni jó fekete agyagos talaju föld. Aki most vesz tőlünk farmát, attól elfogadunk a farm árába, házat, lotot, értékpapirokat és contractot. Jöjjön most és vegyen farmot, most 30 százalékkal olcsóbban veheti meg a farmot, mint a jövő tavasszal. A földet most kell megszántani cukorrépa és cikória alá, hogy jobb termése legyen a jövő évben. Vannak kisebb-nagyobb farmáink, a melyeket olcsón és kevés lefizetéssel tudunk eladni. Minket 500 dollár biztosit egy birtok eladásnál, mert tudjuk, hogy a cukorrépát termelő magyar farmer évente a termésből részletekben kifizetheti a farm árát. Bővebb felvilágositásért irjon Tojzán Antal üzletvezetőnknek magyarul erre a cimre.
Sugar Beet Realty Co.
713 Tenth St. Bay-City, Mich.
(c—áll)

100 akeres ohioi farma, készlet, felszerelés, termés,
500 drb. barackfa, csak másfél mértföldnyire állomáshoz, jó jövedelem a nyolcvan aker, géppel dolgozott, nagyszerü termőföldből, legelő, fák, 576 gyümölcsfa. Magát az épületeket sem lehetne az áráért most felemelni. Pompás emeletes, kilenc szobás ház, palatető, 50 lábas basement barn, silo, bárányistálló, 60 lábas tyukól, sertésól. Tulajdonos nem vezetheti tovább. Mindennek ára $6800, lovak, négy tehén, 45 bárány, sertések, 60 drb. baromfi, cream seperator, teljes felszerelés, szerszámok, termés vele megy. Részben készpénz kell. Fénykép és részletes leirás 33 államból válogatott farmolcsóságainkat tartalmazó képes könyvünk 123. oldalán található. Ingyen küldjük. Strout Farm Agency, 814 C. M. Ford Bldg., Detroit, Mich.

82 akeres farm, közel községhez, jó ház, teljesen felszerelve. Egész családja szeretni fogja, ezt az emeletes, h... szobás házat, nagy kertjével. Jó bevétel biztositva van különféle terményeiből. Csak másfél mértföldnyire jó községhez, ahol vasuti állomás is van, felsőbb iskola és sok egyéb előnyök. Hatvan aker gazdag, agyagos talaj, forrásbiz a legelőn vagy 100,000 láb deszka, 100 barackfa, 25 almafa, cseresznye, körte, szilva, stb. Házhoz vannak verendák, basement barn, tyukól, stb. Mindennek ára $5,500, mert a hagyatékot rendezni kell. 5 ló, 5 tehén, 13 drb. sertés, 300 drb. baromfi, teljes felszerelés, szerszámok, termés, stb. Készpénz vagy a fele kell. E. V. Queen, Mt. Vernon, Ohio. 292

OKTATÁS.

Csak az angol nyelv
megtanulása biztosithat boldog jövőt a magyarnak Amerikában. Most megrendelheti a hires 2 dolláros Angol-Magyar Tanitót 50 leckéjével, csupán 1 dollár előre való beküldése mellett, melyből könnyen és biztosan megtanulja. Ha nem felelne meg, pénzét megtéritem.
ISADORE BRAUN
okl. tanitó és közjegyző
10210 Adams Ave. Cleveland, O.
(kcz—áll)

SZABADALOM.

SZABADALMAKAT KIDOLGOZ patentiroztat és értékesit az Egyesült Államok Szabadalmi Hivatalában bejegyzett ügyvivő, mérnök. Saját érdekében kérje ingyenes, megbizható tanácsadásomat. A budapesti állami Tecnologián a gépészet volt szaktanára
WITTAL GYULA
132 NASSAU ST., NEW YORK.
(h c)

JOGI TANÁCS.

Jos. N. Ackerman
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
608—10—12—16 ENGINEERS BLDG.,
CLEVELAND, O.
Szombat délután és vasárnap csak előzetes megbeszélésre található.
Phone:
Cuy. Central 555 — Bell Main 392.
Lakás Fairmont 5787.
kcz

SAMUEL SILBERGER
Magyar Ügyvéd és Jogtanácsos
WEST 25th St. és LORAIN AVE. SARKÁN.
2-ik em. a Marshall Patika fölött.
CLEVELAND, O.
Telefon: Lincoln 172.
kcz

Volt megyei helyettes ügyész:
Ifj. Boldizsár Ferenc
ÜGYVÉD és JOGTANÁCSOS.
Főiroda: 322 Euclid Ave., 11-ik emelet, Garfield Bank Bldg.
Bell Tel.: Cherry 679. O. S. Central 4941
Fiókirodák: 2781 E. 79th Str. — Nyitva este 8-ig.
Bell Tel. Randolph 6330.
kcz

H. E. VARGA
ÜGYVÉD és JOGTANÁCSOS
541 Society for Savings Bank Bldg
Cleveland, O.
Tel. Central 299-W Main 2867

Kováchy M. Andor
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
637 Society for Savings Building,
CLEVELAND, O.
Telefon: Main 5833. — Central 1502-K.
Esteli iroda: 9107 Buckeye Road.
Irodai órák: 7 órától 8 óráig.

W H SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hites közjegyző Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O. Telefon: Cuyahoga, Central 3350-R., Bell: Main 5720. Vasárnap délelőtt csak 10—11 óráig az irodában. Lakás: 10321 ASHBURY AVENUE. Bell telefon: Cedar 294.

HERMAN MALING
Német-magyar ügyvéd és nyilvános közjegyző
A törvény minden ágában gyakorlott. — Tanács ingyen.
127 N. DEARBORN STREET
Room 611 Chicago, Ill.
Telefon: Dearborn 6026. (n)

PITTSBURGHI MAGYAR ÜGYVÉD
ARTHUR J. ZEIGER Ügyvéd és Közjegyző
(Beszél magyarul)
Room 14, George Building
436 Fourth Avenue. Pittsburgh, Pa
áll

CHICAGOI MAGYAR ÜGYVÉD
Gottlieb Lajos Hites ügyvéd és Jogtanácsos.
Elvállal mindennemü köz-, váltó- és büntető ügyekben. — Órák naponta este 8-ig. Szerdán délután 5-ig. Vasárnap délelőtt 10—12-ig. 1672 N. Halsted Street, az emeleten. — Telefon: Diversey 3134.

VEGYES.

Telefonáljon a város bármely részéből
FRANK G. NUNN
TEMETÉS-RENDEZŐHÖZ.
3924 LORAIN AVENUE,
a Turn Hallal szemközt.
Union Ambulance. — Invalid kocsik.
Bell Lincoln 1714. — Cuy. Lorain 162

FELTALÁLÓK!
Ha van találmánya, vagy ha dolgozik egyen, irjon azonnal nekünk és mi elküldjük uj Magyar Könyvünket és egy Feltaláló Igazolványt, melylyel teljes biztonságban közölheti találmányát.
Szakavatott tanácscsal mindig szolgálunk és ha elküldi találmánya egyszerü rajzát, vagy mintáját, a hogyan azt önmaga el tudja késziteni, magyar leirással, akkor nyomban megvizsgáljuk annak szabadalmazható voltát. Munkánk pontos és lelkiismeretes. Feltételeink kedvezők. Cim:
VICTOR J. EVANS & CO.
VICTOR BUILDING A.
WASHINGTON, D. C.
hc—áll

Szeplők, Bőratkák,
pattanások, napégés, ráncok és minden más börbaj, melyek eltorzitják és megrontják arcát, teljesen eltávolittatnak a hires és egyedül hatásos szer által
VERVENA, AZ IFJUSÁG BÁLZSAMA
Ára csak $2.00 tégelye.
Az asszonyok ezrei használják naponta és küldenek hozzánk köszönő leveleket. Kisérelje meg egyszer és váljon barátunkká. Küldjön 25 centet bélyegben, a többit leszállitáskor.
Vervena Laboratory, Inc.
16 Hartford Bldg.
Chicago, Ill.
m c

PIÓCA
MAGYAR FÖLDBEN

6 darab $2

Ezen régi orvosság, amely majd minden háznál ismeretes, biztos hatásu betegségek ellen. Hazai földbe csomagolva kapom és hat darabnak az ára $2.00. Kérem rendelje meg most és a rendelésnél mellékelje az összeget is, mert utánvétellel nem szállitok. A szállitási költséget én fizetem. Szivesen küldök hazai árukról képes nagy árjegyzéket.
JOHN J. BARTOS
327 N. CONOVER STREET,
DAYTON, OHIO
(c—áll)

KITÜNŐ
Jótállással KARKÖTŐ ÓRA
CSAK $7.85
Ezen gyönyörü 10 köves óra 25 évig garantált

töltött fehér arany fedéllel, selyem szallaggal, töltött arany csatokkal, tökéletesen pontos és jótállással $7.85. Ne küldjön pénzt. Csak a nevét és cimét küldje be, hogy ezen gyönyörü ajándék készen legyen a közelgő ünnepnapokra. Aligha kaphat ilyen megfelelő ajándékot ilyen olcsó árban. Jótállunk, hogy meg lesz elégedve. Ha nem lenne teljesen megelégedve, küldje vissza az órát 5 napon belül és mi kicseréljük vagy pénzét visszatéritjük.
NEW YORK SALES CO.,
Dept. W-46
21 Park Row, New York, N. Y.
280, 86, 92

A SZABADSÁG SZABÁSZATI ISKOLÁJA

Aki varrni tud, varrja meg a ruháit, sőt gyermekeiét is. Szabásmintát, aminek segitségével könnyen kiszabhatja a legizlésesebb ruhát, 12 centért küldünk.

Bemutatunk egy csinos kabátot.

4015. Női kabát.

Hatféle nagyságban kapható a mustrája, 36, 38, 40, 42, 44 és 46 inceses mellbőséggel. A 38 inceses elkészitéséhez 3 yard kell az 54 inceses kelméből. A mustra ára 12 cent.

Itt van egy izléses kötény. Ki ne szeretne ilyet.

Rendelje meg a szabásmintáját és csináljon magának.

3,400 Kötény.

Ennek az "easy to make" köténynek a szabásmintája négyféle a mintája:

A közepes nagyságu elkészitéséhez 2 és hétnegyed kell a 27 inceses kelméből. A mustra ára 12 cent.

Rendelje meg az alábbi kis rendelési szelvényen. Vágja ki, töltse ki és küldje be cimünkre a megfelelő összeggel, ami bélyegben is mellékelhető.

Rendelje meg az Őszi és Téli Divatkönyvet is, amelyben minden divatillusztráció benne van s bármelyiket megrendelheti, ha az ujságszám, amelyben a képet látja, elkallódik is. A divatkönyv csak 12 cent.

SZABADSÁG SZABÁSZATI ISKOLÁJA

Box 171, Cleveland, Ohio

Kérem megküldeni a mellékelt

12 centért a .... számu

.... és nagyságu

szabásmintát, továbbá a többi 12

centekért a ....

.... számu

.... és nagyságu

szabásmintákat, valamint egy példányban 12 centért az Őszi és Téli Divatkönyvet.

Nevem ....

Utca, házszám vagy pósta box

....

Helység ....

Állam ....

MATO
csodamosóporunkkal 2 óra alatt nap mosást elvégez. Minta ingyen. Nagy doboz $1.00, 6 doboz $5.00. Ügynökök nagy keresetre felvétetnek. Cim: Mato Sale Agency, 465 Bostwick Ave. Bridgeport Conn. (kcz)

ÁLLJ!
MILLIÓK HASZNÁLJÁK MOST A
Bulgár növény teát
megtisztitja a testben levő vért.
GYÓGYITSA MEG HÜLÉSÉT.
Vérét javithatja meg, egészségét őrzi meg. A Bulgár Vértea gyorsan müködik. Ha hülését akarja megszüntetni, vagy elejét venni komoly bajnak, egy csészével kell a gyermekeknek adni. Most készüljön el a téli bajokra. Menjen el a patikusához még ma és kérjen Bulgár Vérteát, vagy irjon hozzánk. Egy nagy családi doboz ára $1.25, három $3.15, hat $5.25. Cim: Marvel Products Company, 110 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. 292, 304

ZALA

— **Fejszével verte agyon a barátját.** — Cseresznyés Kálmán kávavári földmives 1918 február 21-én atyjával, Cseresznyés Andrással és néhány ismerőssel kimentek a község határában lévő borpincéjébe, ahol csendes beszélgetés közben borozgattak. Rövidesen a pincébe érkeztek Orbán Péter és Kálmán Károlyné móroci lakosok is.

Estefelé az egész társaság felkerekedett s hazafelé indult. Orbán Péter, Cseresznyés Kálmán és néhány lépéssel előttük Kálmán Károlyné haladtak a móroci uton, midőn Kálmánné zuhanás zajára lett figyelmes: visszanézett s ekkor látta, hogy Orbán Péter a földön fekszik, Cseresznyésnek pedig fejsze van a kezében. A megrémült asszony futva igyekezett a faluba segitségért, mire azonban visszatértek, Orbán Péter már halott volt. Cseresznyés pedig nyomtalanul eltünt.

Az eset után a csendőrök azonnal nyomozást inditottak, de a gyilkost csak március 1-én tudták elfogni.

Amikor az eset történt, Cseresznyés szabadságolt katona volt, akit a feljelentés alapján a temesvári hadosztálybiróság vont bünvádi eljárás alá, de a gyilkos tárgyalás nélkül az októberi forradalom kitörésekor kiszabadult.

A kommün után a nagykanizsai kir. ügyészség egy másik emberölési ügyben nyomozott és ezen nyomozás közben jöttek rá, hogy a kányavári szöllőhegyben elkövetett gyilkossági ügyben Cseresznyést nem vonták felelősségre. Erre ujabb eljárás indult meg Cseresznyés Kálmán ellen, akit letartóztattak és a szombathelyi hadbiróság vett őrizetbe.

A biróság most tartott ez ügyben főtárgyalást. Cseresznyés Kálmán a biróság előtt önvédelemre hivatkozott. Azt vallotta, hogy Orbán kezében volt a balta és őt akarta vele fejbe ütni, de az ütést egy fa ága tartotta fel. Erre ő kikapta Orbán kezéből a baltát és fejbeütötte.

A kihallgatott tanuk azonban vallomásukkal Cseresznyés védekezését megcáfolták. A hadosztálybiróság emberölés büntettében mondotta ki bünösnek Cseresznyést és 6 hónapi vizsgálati fogságon kivül még egy évi sulyos börtönre itélte. Az elitélt megfelebbezte a katonai biróság itéletét.

— **Meg akarta fojtani, mert nem lett a felesége.** Most tárgyalta a zalaegerszegi kir. törvényszék Kiss Károly bünügyét, aki szándékos emberölés kisérletének vádjával állott a biróság előtt. Kiss Károly ugyanis a mezőn megtámadta Keszler Mátyásnét s azt ugy összefojtogatta, hogy ha a falubeliek segitségére nem sietnek, pár pillanat alatt beállott volna a halál. Kiss Károlyt tettének elkövetésére az a körülmény vezette, hogy Keszler Mátyásnét annakidején megkérte feleségül s kosarat kapott tőle. A kir. törvényszék Kiss Károlyt szándékos emberölés kisérletében mondotta ki bünösnek s ezért két évi börtönre és öt évi hivatalvesztésre itélte.

Detroiti magyar orvos
DR. L. H. HERBERT
v. hazai ezredorvos
8005 West Jefferson Ave.
Detroit, Mich.

32
INGYEN
Találmányokról és patentokról felvilágositó magyar könyvecskénket kivánatra ingyen küldjük. — Irjon érte magyarul.
32 ÉV ÓTA ISMERETES A. M. WILSON NEVE.
Találmányok szabadalmaztatása és szabadalmak eladási ügyében irjon megbizható szabadalmi ügyvédekhez, csakis Washingtonba.
CIMÜNK:
A. M. WILSON, Inc.
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.
h. s. c. p.

A NŐK BARÁTJA
(PIRULÁK ALAKJÁBAN.)
Használja ön is a NŐK BARÁTJÁT, mert az a nők legbiztosabban ható háziszere havi rendellenességeknél, pótolhatatlan szer viselős állapotban levőknél, a korai gyermekszülés meggátlására. Meghüléstől és rossz vértől származó havi rendellenességeknél s mindennemü női altesti fájdalmaknál. Az ára postai szállitással együtt $1.10. Hat dobozzal egyszerre rendelve, bérmentve szállitva $5.00. Küldje a pénzt e cimre:
KALERD LABORATORIES CO.
1019 Liberty Ave. Dept. 1: Pittsburgh, Pa
Érdeky Kálman, igazgató

Az ünnepekre saját részére küldjön csak $1.00

Ajánlat három összetételben.
Ajánlat 1. sz. 3 pár meleg pamut keverék harisnya és egy pár női házipapucs, világos szinben, fejelése apró virágos mintáju, összesen csak $3.65. Üzletben legalább is $4.50 fizetne.
Ajánlat 2. sz. 3 pár kasmir harisnya és egy pár férfi háziciрő, puha szarvasbőr talppal és posztó fejeléssel, összesen csak $3.65. Üzletben mindezért legalább $4.65 kell érte fizetni.
Ajánlat 3. sz. 2 madrasz ing férfiak részére csinos csikokkal, szintartó és 1 dollárt érő nyakkendő, összesen csak $4.50. Üzletben mindezért legalább $6.00 fizetne.
Megrendelésnél mindég adja meg a megrendelés számát és a papucsok, harisnyák, zoknik, vagy ingek méretét.
INGYEN. Küldje be 5 ismerősének cimét és küldünk egy gyönyörü arannyal futtatott tüt, mely kb. 75 centet ér. 10 cimért — nyakkendőtüt, mely legalább $1.00-t ér, adunk teljesen INGYEN.
Küldjön csak $1.00-t e hirdetéssel még ma és atöbbit majd megfizeti leszállitáskor. Megelégedésért jótállunk, vagy pénzt vissza küldjük.
PALATINE,
1521-25 Haddon Ave. S.,
Chicago, Ill.

FIGYELEM! HÖLGYEK ÉS URAK!

Itt van a különleges alkalom, megfelelő dolgokat karácsonyra nagybani árban beszerezni. 1) Asztali óra, müvésziesen faragva még a leggazdagabb ember otthonát is diszíti. Felül remek amerikai zászló diszíti, körülötte pálmalevelek domborodnak ki. Ezen óra Németországból lett importálva, szerkezete acélból készült, pontosan tartja az időt és 5 évi jótállással. Az óra lapjának ½ inches szegélye van, arannyal futtatva. 2) Vak töltény pisztoly, felnyiló, nagyon erős készitmény, szépen kidolgozva. 3) Legjobb minőségü borotva. Németországból importálva legalább megér $3.00-t. Játék banjo, remek zeneszerszám, bárki könnyen játszik rajta. Ezen 4 cikket gyári árban adjuk $4.98-ért, csak karácsonyig. Küldjön 50 centet bélyegekben csomagolási és posta költségekre és fizessen az áruért, mikor megérkezik. Megelégedésért jótállunk. IRJON MÉG MA.
MAJESTIC TRADING CO., DEPT. C—654, 728 No. Robey St., CHICAGO, ILL. 290, 92